Arsène Lupin

Maurice Leblanc

DOMNUL SPĂRGĂTOR

(1907)

Maurice Leblanc

DOMNUL SPĂRGĂTOR[1]

[1] Aceaste nouă nuvele au apărut inițial în foileton în ziarul *Je sais tout* în perioada 15 iulie 1905-15 mai 1907 (vezi la fiecare în parte titlul original şi data apariției). Culegerea de nuvele a apărut în volum cu titlul original ***Arsène Lupin, Gentleman-cambrioleur***, la 10 iunie 1907. Față de ceea ce s-a publicat în foileton, în volum, ultimele 4 nuvele apar într-o altă ordine, probabil dorită de autor.

À Pierre Lafitte

Mon cher ami,

Tu m'as engagé sur une route où je ne croyais point que je dusse jamais m'aventurer, et j'y ai trouvé tant de plaisir et d'agrément littéraire qu'il me paraît juste d'inscrire ton nom en tête de ce premier volume, et de t'affirmer ici mes sentiments d'affectueuse et fidèle reconnaissance.

M. L.

ARESTAREA LUI ARSÈNE LUPIN[2]

Stranie călătorie! Şi începuse atât de bine! Niciodată nu mai făcusem o călătorie care să înceapă sub auspicii atât de favorabile ca aceasta. „Provence" este un transatlantic rapid, confortabil, comandat de cel mai amabil dintre oameni. Societatea cea mai aleasă se afla pe această navă. Se stabileau relații, se organizau petreceri. Aveam minunata impresie că suntem rupți de lume, luându-ne soarta în propriile noastre mâini, ca pe o insulă necunoscută, obligați prin urmare, să ne apropiem unii de alții.

Şi ne apropiam...

V-ați gândit vreodată la aspectele originale şi neprevăzute dintr-un grup de ființe care, cu o zi înainte, nu se cunoşteau şi care pentru câteva zile, între cerul nesfârşit şi marea imensă, vor trăi viața în laturile sale cele mai intime, vor înfrunta împreună mânia oceanului, asaltul înfricoşător al valurilor şi calmul şiret al apei liniştite?

Este în fond trăită într-un fel de rezumat tragic, viața însăşi, cu furtunile şi mărețiile sale, cu monotonia şi diversitatea sa şi iată de ce, poate, gustăm cu o grabă febrilă şi o voluptate cu atât mai intensă această scurtă călătorie al cărei sfârşit se întrevede chiar din momentul în care începe.

Dar, de mai mulți ani, se petrece ceva care sporeşte în mod straniu emoțiile traversării. Mica insulă plutitoare depinde încă de această lume de care credeam că am scăpat. Rămâne o legătură care se desface puțin câte puțin, în largul

---

[2] Titlul original „**L'arrestation d'Arsène Lupin**" publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 6, 15 iulie 1905

oceanului şi puţin câte puţin, tot în largul oceanului se reînnoadă. Telegraful fără fir! Apeluri dintr-un alt univers de unde se primesc ştiri în modul cel mai misterios din câte există! Imaginaţia nu mai are nici un mijloc pentru a descrie firele de metal prin care alunecă mesaje invizibile. Misterul este şi mai profund şi mai poetic totodată şi trebuie să recurgi la aripile vântului pentru a explica această nouă minune.

Astfel, din primele ore ale călătoriei, ne-am simţit urmăriţi, escortaţi, precedaţi chiar de acea voce îndepărtată care, din timp în timp, şoptea la urechea câte unui pasager vorbe de departe. Mie mi-au vorbit doi prieteni. Alţi zece, douăzeci ne-au trimis tuturor, prin spaţiu, vorbe de rămas bun, triste sau pline de bucurie. Aşadar, în a doua zi a călătoriei, pe când ne aflam la cinci sute de mile de coasta franceză, într-o după-amiază cu furtună, telegraful fără fir ne transmitea o depeşă cu următorul conţinut:

„Arsène Lupin este la bord, clasa întâi, păr blond, rană la antebraţul drept, călătoreşte singur, sub numele de R...”

Chiar în acest moment, un tunet violent a izbucnit în cerul întunecos. Undele electrice se întrerupseră. Restul depeşei nu mai ajunse până la noi. Din numele sub care se ascundea Arsène Lupin nu aflarăm decât iniţiala. Dacă ar fi fost vorba de o cu totul altă veste, nu mă îndoiesc deloc că secretul ar fi fost păstrat cu strictеţe de cei de la postul telegrafic, ca şi de comisarul de bord şi de căpitan. Dar se pare că sunt evenimente care învinг şi cea mai riguroasă discreţie. În aceeaşi zi, fără a se putea spune pe ce cale, ştiam cu toţii că faimosul Arsène Lupin se ascundea printre noi.

Arsène Lupin printre noi! Spărgătorul ce nu putea fi prins, cel ale cărui fapte îndrăzneţe erau povestite în ziare de mai multe luni de zile!

Enigmaticul personaj cu care bătrânul Ganimard, cel mai bun poliţist al nostru, se angajase într-un duel pe viaţă şi pe

moarte ale cărui peripeții se desfăşurau în mod atât de pitoresc!

Arsène Lupin, domnul fantezist care nu operează decât în castele şi saloane şi care, într-o noapte, când pătrunsese la baronul Schormann, plecase cu mâinile goale şi îşi lăsase cartea de vizită pe care scrisese:

„Arsène Lupin, domnul-spărgător, va reveni când mobila va fi autentică."

Arsène Lupin, omul cu mii de înfăţişări: rând pe rând şofer, tenor, bookmaker, băiat de familie bună, adolescent, bătrân, comis voiajor marseiez, medic rus, toreador spaniol!

Trebuie să avem în vedere următorul lucru important: Arsène Lupin se plimba în cadrul relativ restrâns al unui transatlantic, dar ce spun eu, în acest mic spaţiu al clasei întâi, în care în fiecare clipă toţi erau împreună în aceeaşi sală de mese, în acelaşi salon, în acelaşi fumoar! Arsène Lupin era, poate acest domn... Sau cel de colo... Vecinul meu de masă... Colegul meu de cabină...

— Şi asta va dura încă de cinci ori 24 de ore! protestă a doua zi miss Nelly Underdown. Este intolerabil! Sper că va fi repede arestat.

Şi întorcându-se spre mine, îmi spuse:

— Dumneavoastră, domnule d'Andrézy, care sunteţi în relaţii bune cu căpitanul, nu ştiţi nimic?

Aş fi vrut să ştiu ceva pentru a-i face pe plac lui miss Nelly! Era una dintre acele minunate creaturi care, oriunde s-ar afla, este în centrul atenţiei. Frumuseţea şi averea lor iau ochii tuturor. Ele au o „curte", admiratori, susţinători.

Crescută la Paris de o mamă franţuzoaică, ea mergea la tatăl ei, foarte bogatul Underdown, la Chicago. Era însoţită de una dintre prietenele sale, Lady Jerland.

Chiar de la început, mi-am pus candidatura pentru flirt. În intimitatea rapidă a călătoriei, imediat farmecul său m-a tulburat şi mă simţeam cam nepregătit pentru un flirt când

ochii săi mari, negri, îi întâlneau pe ai mei. Totuşi, ea îmi primea omagiile cu o anumită bunăvoinţă. Chiar se amuza la cuvintele mele de duh şi îi plăceau anecdotele pe care i le spuneam. O vagă simpatie părea să răspundă politeţii mele prevenitoare.

Un singur rival poate m-ar fi îngrijorat, un tânăr destul de drăguţ, elegant, rezervat, a cărui comportare tăcută ea părea să o prefere uneori comportării mele „mai deschise" de parizian. El făcea parte din grupul de admiratori care o înconjura pe miss Nelly, când ea m-a întrebat ce părere am despre eveniment. Eram pe punte, aşezaţi confortabil pe şezlonguri. Furtuna din ajun limpezise cerul. Era o vreme delicioasă.

— Nu ştiu nimic precis, domnişoară, i-am răspuns, dar ar fi oare imposibil să facem noi singuri ancheta la fel de bine cum ar face-o bătrânul Ganimard, duşmanul personal al lui Arsène Lupin?

— Oh, oh, o luaţi cam repede!

— De ce? Credeţi că problema este atât de complicată?

— Foarte complicată.

— Dar uitaţi că avem unele elemente cu ajutorul cărora o putem rezolva.

— Ce elemente?

— În primul rând ştim că Lupin se numeşte R...

— Este cam vag.

— În al doilea rând, ştim că el călătoreşte singur.

— Dacă pentru dumneavoastră este suficient acest lucru...

— În al treilea rând, ştim că este blond.

— Ei, şi?

— Păi atunci nu avem decât să consultăm lista pasagerilor şi să procedăm prin eliminare.

Aveam lista în buzunar. O scot şi încep să o parcurg.

— Iată, sunt numai treisprezece persoane al căror nume are iniţiala care ne interesează.

— Numai treisprezece?

— La clasa întâi, da. Dintre aceşti treisprezece domni R..., după cum puteți vedea, nouă sunt însoțiți de soții, copii sau servitori. Rămân patru personaje izolate: marchizul de Raverdan...

— Secretar de ambasadă, mă întrerupse miss Nelly, îl cunosc.

— Maiorul Rawson...

— Este unchiul meu, spuse cineva din cercul nostru.

— Domnul Rivolta...

— Prezent, strigă unul dintre noi, un italian a cărui figură dispărea sub o barbă neagră de toată frumusețea.

Miss Nelly izbucni în râs.

— Domnul nu prea este blond.

— Deci, reluai eu, suntem obligați să conchidem că vinovatul este ultimul de pe listă.

— Adică?

— Adică domnul Rozaine. Îl cunoaşte cineva pe domnul Rozaine?

Nimeni nu spunea nimic. Însă miss Nelly, adresându-se tânărului taciturn a cărui asiduitate față de ea mă necăjea, îi spuse:

— Ei bine, domnule Rozaine, nu spuneți nimic?

Toți s-au întors spre el. Era blond.

Trebuie să recunosc că am simțit un şoc în străfundul sufletului. Iar tăcerea stânjenitoare care se lăsă mă făcu să înțeleg că şi ceilalți erau cuprinşi de aceeaşi stare de sufocare. Deşi era absurd, căci nimic din comportarea şi înfățişarea acestui domn nu arăta că ar putea fi considerat suspect.

— De ce nu răspund? spuse el. Pentru că având în vedere starea mea de călător singur şi culoarea părului, eu am făcut deja pe cont propriu o anchetă asemănătoare şi am ajuns la aceeaşi concluzie. Deci, sunt de părere să fiu arestat.

Arăta tare caraghios pronunțând aceste cuvinte. Buzele sale subțiri ca două linii inflexibile se subțiaseră şi mai mult şi păliră. Firişoare de sânge îi brăzdară albul ochilor.

Glumea, desigur. Totuşi fizionomia şi atitudinea sa ne impresionară. Miss Nelly întrebă cu naivitate:

— Dar dumneavoastră nu sunteți rănit?

— Într-adevăr, spuse el, rana lipseşte.

Cu un gest nervos ridică mâneca şi îşi arătă brațul. Dar deodată o idee îmi străfulgeră prin minte. Privirea mi se încrucişă cu aceea a lui Miss Nelly; el îşi arătase brațul stâng. Şi pe legea mea, eram hotărât să-l demasc, însă un incident ne distrase atenția. Lady Jerland, prietena lui Miss Nelly venea în fugă. Era foarte tulburată. Ne-am adunat cu toții în jurul ei şi ea reuşi să îngaime după un mare efort de voință:

— Bijuteriile. Perlele mele!... Mi-au luat tot!...

Dar nu, nu i se luase tot, după cum am aflat mai târziu, ci se întâmplase un lucru şi mai curios: hoțul alesese!

Din steaua cu diamante, din pandantivul cu pietre de rubin, din coliere şi brățări nu fuseseră luate pietrele cele mai mari, ci cele mai fine, cele mai prețioase, adică cele mai valoroase deşi erau cele mai mici. Monturile zăceau aruncate pe masă. Le-am văzut şi eu, ca şi ceilalți, despuiate de nestematele lor ca nişte flori cărora le fuseseră smulse petalele cele mai frumoase, strălucitoare şi colorate.

Şi când te gândeşti că pentru a face această treabă hoțul trebuise ca, în timp ce lady Jerland îşi servea ceaiul, în plină zi şi pe un culoar pe care trecea multă lume, să spargă uşa cabinei, să găsească un săculeț ascuns în fundul unei cutii pentru pălării, să-l deschidă şi să aleagă! Toți se mirară într-un glas. Şi atunci când furtul a fost adus la cunoştința pasagerilor, toți au fost de aceeaşi părere: este mâna lui Arsène Lupin.

Era, într-adevăr, modul său de a acționa, complicat, misterios, de neconceput... Dar totuşi logic, căci, dacă era greu să ascunzi întreaga cantitate de bijuterii, era mult mai simplu să faci acest lucru cu mici pietre prețioase disparate, perle, smaralde şi safire!

Şi iată ce s-a întâmplat la cină: locurile din stânga şi din dreapta lui Rozaine au rămas neocupate. Apoi am aflat că a fost chemat de comandantul navei.

Arestarea sa, de care nimeni nu se îndoia că avusese loc, a provocat o adevărată uşurare. Puteam în sfârşit să respirăm. În acea seară s-au făcut glume, s-a dansat. Mai ales miss Nelly a arătat o veselie extraordinară care m-a făcut să înțeleg că dacă i-au făcut plăcere omagiile pe care i le aducea Rozaine, acum le uitase complet şi nu-i lipseau deloc. Modul grațios în care se comporta sfârşi prin a mă cuceri. Către miezul nopții, sub clar de lună, i-am declarat devotamentul meu cu o emoție care nu a părut să-i displacă.

Însă a doua zi, spre surprinderea generală, s-a aflat că acuzațiile ce i se aduceau nefiind suficiente, Rozaine a fost eliberat. Fiu al unui important negustor din Bordeaux, el prezentase acte care erau în perfectă regulă. În plus, brațele sale nu aveau nici cea mai mică urmă de rană.

— Acte, acte de naştere, protestară duşmanii lui Rozaine, mare lucru! Arsène Lupin poate să vă arate câte acte vreți! Iar cu privire la rană, ori n-a avut-o... ori i-a şters urma!

Li s-a obiectat că la ora producerii furtului, Rozaine - şi era un fapt demonstrat - se plimba pe punte. La care ei ripostară imediat:

— Oare un om de talia lui Arsène Lupin are nevoie să asiste la furtul pe care îl comite?

Şi apoi, în afara oricărei considerațiuni nepotrivite, exista un punct asupra căruia nici cei mai sceptici nu puteau emite vreo obiecție. Şi anume: cine, în afară de Rozaine, călătorea neînsoțit, era blond şi avea un nume care începea cu R? Atunci la cine se referea telegrama, dacă nu la Rozaine?

Iar atunci când Rozaine, cu câteva minute înainte de masă, s-a îndreptat cu îndrăzneală spre grupul nostru, miss Nelly şi lady Jerland se ridicară şi plecară. De teamă, bine-nțeles.

O oră mai târziu, o circulară scrisă de mână era citită de personalul de deservire, marinari, călători de la toate clasele: domnul Rozaine promitea zece mii de franci celui care îl va

descoperi pe Arsène Lupin sau persoana la care se aflau pietrele prețioase furate.

— Şi dacă nimeni nu vrea să mă ajute să prind acest bandit, i-a spus Rozaine căpitanului navei, o voi face eu singur!

Aşadar, Rozaine contra lui Arsène Lupin sau, mai degrabă, după părerea care circula, Arsène Lupin însuşi contra lui Arsène Lupin. Lupta era într-adevăr interesantă!

Şi a durat două zile.

Rozaine a fost văzut colindând peste tot, mergând printre personalul de deservire, întrebând, căutând. Iar noaptea, umbra sa a fost văzută bântuind nava.

La rândul său, căpitanul a dovedit o energie nemăsurată. „Provence” a fost cotrobăit de sus şi până jos, în toate cotloanele. Toate cabinele, fără nici o excepție, au fost cercetate, sub pretextul foarte verosimil că obiectele puteau fi ascunse oriunde, în afară de cabina vinovatului.

— Până la urmă tot se va descoperi ceva, nu-i aşa?, mă întrebă miss Nelly. Oricât de mare vrăjitor ar fi, totuşi el nu poate face ca diamantele şi perlele să devină invizibile.

— Ba da, i-am răspuns, şi va trebui să căutăm în pălăriile noastre, în căptuşeala hainelor şi în toate lucrurile pe care le purtăm pe noi.

Şi arătându-i aparatul meu de fotografiat „Kodak”, un 9x12 cu care o pozam fără încetare, i-am spus:

— Nu credeți că într-un aparat nu mai mare decât acesta ar putea încăpea toate pietrele prețioase furate de la lady Jerland? Hoțul se preface că fotografiază, dar foloseşte aparatul ca ascunzătoare!

— Totuşi, am auzit că nu există hoț care să nu lase nici o urmă.

— Ba există unul: Arsène Lupin.

— Cum aşa?

— Da, pentru că el nu se gândeşte numai la furtul pe care îl comite, ci şi la dovezile care l-ar putea demasca.

— La început, erați mai optimist.

— Adevărat, dar acum l-am văzut la lucru.
— Şi care este părerea dumneavoastră?
— Cred că ne pierdem timpul.

Şi, într-adevăr, investigațiile nu dădeau nici un rezultat sau, cel puțin, rezultatul nu a fost pe măsura efortului general: căpitanului i s-a furat ceasul. Furios la culme, acesta îşi spori încăpățânarea şi îl supraveghe mai îndeaproape pe Rozaine cu care avusese mai multe discuții. A doua zi, frumoasă ironie, ceasul fu găsit printre gulerele false ale secundului.

Toate acestea păreau a fi minuni şi demonstrau modul de lucru amuzant al lui Arsène Lupin, spărgător, într-adevăr, dar şi animat de plăcere în loviturile pe care le dădea. Lucra din vocație, desigur, dar şi pentru a se distra. Dădea impresia omului care se distrează urmărind piesa al cărei autor este şi care, în culise, se prăpădeşte de râs pentru calitățile spiritului său şi de situațiile pe care le-a imaginat.

Ce mai încoace şi încolo, era un artist în genul său şi când l-am văzut pe Rozaine, încruntat şi tenace m-am gândit la dublul rol pe care îl juca fără îndoială acest personaj dubios, nu puteam să nu am o anume admirație.

Dar iată că, în penultima noapte a călătoriei, ofițerul de cart auzi nişte gemete în colțul cel mai întunecos al punții. Se apropie de acel loc şi descoperi un om care zăcea pe jos, cu capul înfăşurat într-o pânză cenuşie foarte groasă, având mâinile legate cu o sfoară fină. Fu dezlegat, ridicat şi i se dădură îngrijirile necesare. Acest om era Rozaine. Fusese atacat în cursul unuia dintre raidurile sale, trântit şi prădat. Pe o carte de vizită prinsă cu un bold de haină erau scrise următoarele cuvinte:

„Arsène Lupin acceptă cu recunoştință cei zece mii de franci ai domnului Rozaine."

În realitate însă, portofelul furat conținea douăzeci de bancnote de o mie.

Desigur, nefericitul a fost acuzat că a simulat acest atac asupra sa. Dar în afară de faptul că i-ar fi fost cu neputință să-şi lege mâinile astfel, s-a dovedit că scrisul de pe cartea de vizită se deosebea complet de cel al lui Rozaine şi semăna, dimpotrivă, până la a se confunda, cu scrisul lui Arsène Lupin, aşa cum era reprodus într-un vechi jurnal de bord găsit pe navă.

Aşadar Rozaine nu mai era Arsène Lupin. Rozaine era din nou Rozaine, fiu al unui negustor din Bordeaux! Iar prezența lui Arsène Lupin era dovedită din nou şi încă prin ce faptă redutabilă.

Groaza îi cuprinse pe toți. Nimeni nu mai avea curajul să rămână singur în cabină şi nici să se aventureze în locuri mai dosnice pe vapor. Pasagerii se adunau în grupuri în care puteau fi siguri unii de alții. O neîncredere instinctivă îi bântuia şi pe cei mai intimi prieteni. Şi asta deoarece amenințarea nu venea de la un individ izolat, ceea ce era un pericol nu prea mare. Acum, Arsène Lupin era... Era toată lumea! Imaginația noastră surescitată îi conferea o putere miraculoasă şi nelimitată. Îl socoteam capabil să ia înfățişările cele mai neaşteptate, putând să fie pe rând respectabilul maior Rawson, sau nobilul marchiz de Raverdan, sau chiar, pentru că nu ne mai opream la inițialele acuzatoare a numelui, una sau alta dintre persoanele pe care le cunoşteam cu toții, având soție, copii, servitori.

Primele radiograme nu ne aduseră nici o noutate. Sau cel puțin căpitanul nu ne-a spus nimic, ceea ce nu avu darul să ne liniştească.

De aceea, ultima zi ni s-a părut că nu se mai sfârşeşte. Trăiam cu sentimentul că se va întâmpla o nenorocire. De această dată nu va mai fi vorba de un furt, de o simplă agresiune, va fi o crimă, un omor. Nimeni nu credea că Arsène Lupin se va mulțumi cu cele două prăzi nesemnificative. Stăpân absolut al navei, autoritățile fiind reduse la neputință, nu trebuia decât să vrea, totul îi era permis, el dispunea de bunurile şi viețile noastre.

Pentru mine acele ore au fost minunate, trebuie să vă mărturisesc, deoarece pe parcursul lor am câştigat încrederea lui miss Nelly.

Impresionată de atâtea evenimente, având o fire cam slabă, ea căuta lângă mine protecție, siguranță, pe care eu eram fericit să i le ofer.

În fond îi mulțumeam lui Arsène Lupin. Oare nu el era acela care ne apropia? Nu datorită lui puteam să-mi fac cele mai frumoase vise? Vise de dragoste şi vise mai puțin himerice, de ce să n-o recunosc? Familia Andrézy este de viță nobilă, însă blazonul ei şi-a cam pierdut din strălucire şi nu mi se părea nedemn pentru un gentilom să încerce să redea numelui pe care îl purta faima pierdută! Aceste visuri, simțeam eu, nu o jigneau deloc pe Nelly. Ochii săi surâzători îmi dădeau voie să mi le fac. Blândețea vocii sale îmi spunea să sper.

Şi până în ultimul moment al călătoriei, cu coatele sprijinite pe bastingaj, am stat unul lângă celălalt, în timp ce la orizont, în fața noastră, se profilau coastele americane.

Perchezițiile fuseseră întrerupte. Eram în aşteptare. De la înălțimea cabinelor de clasa întâi şi până la spațiul dintre cele două punți ale vasului, unde mişunau emigranții, se aştepta momentul suprem în care va fi explicată în sfârşit enigma. Cine era Arsène Lupin? Sub ce nume, sub ce mască se ascundea faimosul Arsène Lupin?

Şi momentul suprem sosi. Chiar dacă aş trăi o sută de ani, nu aş uita nici cel mai mic detaliu din ceea ce s-a întâmplat.

— Cât sunteți de palidă, miss Nelly, i-am spus celei care mă însoțea şi se sprijinea de brațul meu, gata să leşine.

— Şi dumneavoastră, îmi răspunse ea, ah, sunteți atât de schimbat!

— Vă dați seama, este un moment pasionant şi sunt fericit să-l pot trăi lângă dumneavoastră, miss Nelly. Cred că amintirea dumneavoastră uneori...

Ea nu asculta. Pasarela fu lăsată. Înainte de a începe debarcarea, au urcat diverşi oameni, vameşi, bărbaţi în uniformă, mesageri.

Miss Nelly bâigui:

— Nu aş fi deloc surprinsă dacă s-ar descoperi că Arsène Lupin a şters-o în timpul traversării.

— Da, poate a preferat să moară decât să se dezonoreze şi s-a aruncat în Atlantic pentru a nu fi prins.

— Nu râdeţi, spuse ea agasată.

Deodată tresării. Ea observă şi mă întrebă ce s-a întâmplat.

— Îl vedeţi pe bătrânelul care stă în capătul pasarelei?

— Cel cu umbrelă şi cu redingotă verde-oliv?

— Da, e Ganimard.

— Ganimard?

— Da, celebrul poliţist, cel oare a jurat să-l prindă pe Arsène Lupin. Şi iată-l aici. Lui nu-i place ca altcineva să se amestece în treburile lui.

— Deci, e sigur că Arsène Lupin va fi prins?

— Cine ştie? Se pare că Ganimard nu l-a văzut decât machiat şi deghizat. Doar dacă îi cunoaşte numele de care se foloseşte...

— Ahh, spuse ea cu acea curiozitate puţin cam crudă a femeii, dacă aş putea asista la arestarea lui!

— Să avem răbdare. Cu siguranţa că Arsène Lupin a remarcat prezenţa duşmanului său. Va prefera să iasă printre ultimii, când ochii bătrânului vor fi obosiţi.

Debarcarea începu. Sprijinindu-se în umbrelă, cu un aer indiferent, Ganimard nu părea să acorde atenţie mulţimii care se înghesuia între cele două balustrade. Am observat că un ofiţer de pe navă, postat în spatele lui, îi spunea ceva din când în când.

Marchizul de Raverdan, maiorul Rawson, italianul Rivelta trecură, trecură şi alţii, mulţi alţii...

Îl văzui pe Rozaine apropiindu-se. Sărmanul Rozaine! Nu părea refăcut după întâmplările prin care trecuse!

— Este, poate, totuşi el, îmi spuse miss Nelly... Ce părere aveți?

— Cred că ar fi foarte interesant să-i avem în aceeaşi fotografie pe Ganimard şi pe Rozaine. Luați aparatul meu, am mâinile atât de încărcate.

I l-am dat, dar era prea târziu pentru a mai face poza. Rozaine tocmai trecea. Ofițerul se aplecă la urechea lui Ganimard, dar acesta ridică din umeri, iar Rozaine trecu.

Şi atunci, Doamne Dumnezeule, cine era Arsène Lupin?

— Da, spuse ea cu glas tare, cine-i?

Nu mai erau decât vreo douăzeci de persoane. Ea se uita la fiecare cu teama confuză că el nu se află printre aceste douăzeci de persoane. Îi spusei:

— Nu mai putem aştepta mult.

Ea înaintă. Eu o urmai. Dar nu am făcut nici zece paşi că Ganimard ne şi opri.

— Ei bine. Ce s-a întâmplat, strigai eu.

— Un moment, domnule, de ce vă grăbiți?

— O însoțesc pe domnişoara.

— Un moment, repetă el pe un ton mai hotărât.

Mă privi cu atenție, apoi îmi spuse, privindu-mă în ochi:

— Arsène Lupin, nu-i aşa?

Am început să râd.

— Nu. Bernard d'Andrésy, pur şi simplu.

— Bernard d'Andrésy a murit acum trei ani în Macedonia.

— Dacă Bernard d'Andrésy ar fi murit, eu nu aş mai fi aici. Dar nu e cazul. Iată actele mele.

— Sunt actele lui. Va fi o plăcere pentru mine să-mi explicați de unde le aveți.

— Dar sunteți nebun! Arsène Lupin s-a îmbarcat sub numele de R.

— Da, încă un truc de-al dumneavoastră, o pistă falsă pe care i-ați îndreptat pe urmăritori! Sunteți inteligent, domnule! Dar de data asta şansa v-a jucat o festă. Hai, Lupin, fii fair play!

Am ezitat o clipă. Dintr-o data mă lovi peste antebraţul drept. Am scos un strigăt de durere. Mă lovise peste rana care nu se închisese încă, despre care se vorbea în telegramă.

Ce era să fac, trebuia să mă resemnez. M-am întors spre miss Nelly. Ea asculta, lividă, gata să se prăbuşească. Privirea ei o întâlni pe a mea, apoi coborî spre aparatul de fotografiat pe care i-l dădusem. Avu o tresărire şi avui o impresie, ba chiar certitudinea că înţelegea deodată despre ce era vorba.

Într-adevăr, între pereţii înguşti din piele neagră, în interiorul micului obiect pe care avusesem inspiraţia să i-l dau înainte ca Ganimard să mă fi oprit, se găseau cei douăzeci de mii de franci ai lui Rozaine, perlele şi diamantele luate de la lady Jerland.

Ah, jur că în acel moment solemn, când Ganimard şi doi dintre oamenii lui mă înconjurau, totul îmi era indiferent, arestarea, ostilitatea oamenilor, totul, în afară de un singur lucru: hotărârea pe care o va lua miss Nelly în privinţa a ceea ce-i spusesem eu.

Nici nu îndrăzneam să mă gândesc că ei ar fi putut intra în posesia acestei probe materiale şi hotărâtoare.

Dar oare miss Nelly le-o va da? Voi fi trădat de ea? Voi fi pierdut datorită ei? Va acţiona ea ca un inamic care nu iartă sau ca femeia care nu uită şi al cărei dispreţ este îmblânzit de puţină indulgenţă, de puţină simpatie involuntară?

Ea trecu prin faţa mea. O salutai înclinându-mă foarte mult, dar fără să spun nici un cuvânt. Împreună cu alţi călători se îndreptă spre pasarelă, cu aparatul meu de fotografiat în mână. Fără îndoială că nu îndrăzneşte să o facă în public. Dar după o oră sau chiar mai puţin, ea îl va preda poliţiei.

Ajunsă la mijlocul pasarelei, cu o mişcare voluntară, îl lăsă să-i scape din mână, între chei şi navă. Apoi am văzut-o îndepărtându-se. Delicata ei siluetă se pierdu în mulţime, apăru din nou şi dispăru. Se terminase, se terminase pentru totdeauna.

Un moment am rămas nemişcat, în acelaşi timp trist şi pătruns de o adâncă înduioşare.

Apoi am oftat, spre marea mirare a lui Ganimard:

— Păcat că totuşi nu sunt un om cinstit...

Astfel, într-o seară de iarnă, Arsène Lupin îmi spuse povestea arestării sale. Hazardul întâmplărilor pe care le voi descrie într-o bună zi dăduse naştere unor legături... Pot spune de prietenie... Oare.... Da, îndrăznesc să cred că Arsène Lupin mă onorează cu puțină prietenie şi că din prietenie vine uneori la mine fără să mă anunțe, aducând în liniştea cabinetului meu de lucru, veselia sa juvenilă, momente din viața sa pasionantă, buna sa dispoziție de om pentru care destinul nu înseamnă decât noroc şi bucurie.

Portretul lui? Cum aş putea să i-l fac? De douăzeci de ori l-am văzut pe Arsène Lupin, şi de douăzeci de ori aveam în față altă persoană, sau mai degrabă aceeaşi persoană văzută în douăzeci de oglinzi care prezentau tot atâtea imagini deformate, fiecare având ochii săi specifici, forma deosebită a figurii, mişcarea sa proprie, silueta sa şi caracterul său.

— Nici eu nu mai ştiu bine cine sunt, mi-a spus el. Când mă uit în oglindă nu mă mai recunosc.

Era o butadă, desigur, şi un paradox, dar adevărat pentru cei care-l întâlnesc şi care nu-i cunosc capacitățile fără număr, răbdarea, priceperea în arta machiajului, prodigioasa sa însuşire de a-şi transforma până şi proporțiile feței şi de a schimba până şi distanța dintre ochi.

— De ce, spunea el, să am o înfățişare precisă? De ce să nu evit pericolul unei personalități întotdeauna aceeaşi? Faptele mele sunt suficiente pentru a mă caracteriza.

Şi precizează cu un dram de orgoliu:

— Cu atât mai bine dacă nu se poate spune niciodată cu toată certitudinea: Iată-l pe Arsène Lupin. Esențial este că se spune fără teama de a greşi: Arsène Lupin a făcut acest lucru.

Ceea ce încerc eu să reconstitui sunt unele dintre aventurile sale, după confidențele pe care a avut bunăvoința

să mi le facă, în unele seri de iarnă, în liniştea cabinetului meu de lucru...

ARSÈNE LUPIN LA ÎNCHISOARE[3]

Nu există turist demn să poarte acest nume care să nu cunoască malurile Senei şi care să nu fi remarcat, mergând de la ruinele de la Jumièges spre cele din Saint-Wandrille, straniul micuț castel feudal Malaquis, atât de mândru cocoțat pe stâncă, chiar în mijlocul cursului apei. Un pod arcuit face legătura cu şoseaua. Temelia turnurilor sale întunecate se confundă cu granitul pe care este clădit, un enorm bloc desprins din nu se ştie care munte şi adus aici de o neştiută şi formidabilă convulsie a pământului. De jur împrejur, apa calmă a marelui fluviu clipoceşte prin stufăriş, iar păsări de apă tremură pe vârfurile umede ale pietrelor.

Povestea castelului Malaquis este crâncenă ca şi numele pe care îl poartă, agresivă ca şi silueta lui. Istoria sa nu a fost altceva decât o suită de lupte, asedii, asalturi, prădăciuni şi masacre. La vreme de seară, în ținutul Caux sunt evocate cu teamă crimele care s-au petrecut acolo. Se povestesc legende misterioase. Se vorbeşte despre faimosul tunel care ducea cândva la mănăstirea Jumièges şi la conacul lui Agnès Sorel, frumoasa prietenă a lui Carol al VII-lea.

În această veche vizuină de eroi şi de bandiți, locuieşte baronul Nathan Cahorn, baronul Satan, cum era numit cândva la Bursă, unde s-a îmbogățit puțin cam brusc. Nobilii din Malaquis, fiind ruinați, au trebuit să-i vândă, pe un preț de nimic, locuința strămoşilor lor. El şi-a instalat aici minunatele colecții de mobile şi de tablouri, de faianțe şi de

---

[3] Titlul original „**La Vie extraordinaire d'Arsène Lupin en prison**” publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 11, 15 decembrie 1905.

lemn sculptat. Trăieşte singur, având trei servitori bătrâni. Nimeni nu pătrunde niciodată aici. Nimeni n-a putut privi niciodată în decorul acestor săli antice cele trei tablouri de Rubens pe care el le are, cele două tablouri de Watteau, lucrarea în lemn a lui Jean Goujon şi atâtea alte minuni cumpărate de la cei mai bogaţi frecventatori ai vânzărilor publice.

Baronului Satan îi este frică. Nu-i e frică pentru el, ci pentru comorile adunate cu o pasiune atât de tenace şi cu perspicacitatea unui amator pe care nici cei mai şireţi negustori nu se pot lăuda că l-au păcălit. Îşi iubeşte comorile. Le iubeşte aprig, precum un avar, şi cu gelozie, precum un îndrăgostit.

În fiecare zi, la apusul soarelui, cele patru porţi cu chingi de fier, care legau cele două capete ale podului cu intrarea curţii de onoare, erau închise şi zăvorâte. La cea mai mică atingere, sonerii electrice dădeau alarma. Din partea dinspre Sena nu era nici un pericol: stânca este foarte abruptă.

Într-o zi de vineri a lunii septembrie, factorul se prezentă ca de obicei la capătul podului. Şi tot ca de obicei, baronul întredeschise poarta cea grea. Îl privi pe om cu multă atenţie, ca şi cum nu ar fi cunoscut de ani de zile această faţă veselă şi aceşti ochi şireţi de ţăran.

Omul îi spuse râzând:

— Eu sunt domnule baron. Nu sunt altul, care să fi luat bluza şi şapca mea.

— Nu se ştie niciodată, murmură Cahorn.

Poştaşul îi dădu un teanc de ziare. Apoi spuse:

— Şi acum, domnule baron, iată ceva nou.

— Ceva nou?

— O scrisoare... Şi încă recomandată.

Izolat, fără prieteni şi fără să aibă pe cineva care să se intereseze de el, baronul nu primea niciodată scrisori şi imediat acest eveniment i s-a părut a fi de rău augur şi constituind un motiv de îngrijorare. Cine era misteriosul expeditor, care îl urmărea în adăpostul său?

— Trebuie să semnați, domnule baron.

Semnă nervos. Apoi luă scrisoarea, aşteptă ca poştaşul să dispară după curba drumului şi după ce a făcut câțiva paşi în lung şi în lat, se sprijini de parapetul podului şi deschise plicul.

Înăuntru se afla o foaie de hârtie în pătrățele cu următorul antet: închisoarea Santé din Paris. Se uită la semnătură: Arsène Lupin. Stupefiat, baronul citi:

„Domnule baron,

În galeria care leagă cele două saloane ale dumneavoastră se află un tablou de Philippe de Champaigne de o excelentă factură care îmi place enorm. Şi tablourile de Rubens pe care le aveți sunt pe gustul meu, ca şi tabloul semnat de Watteau. În salonul din dreapta apreciez dulapul Ludovic XIII, tapiseriile de Beauvais, măsuța Empire semnată de Jacob şi scrinul Renaissance. În cel din stânga, întreaga vitrină cu bijuterii şi miniaturi.

De această dată, mă mulțumesc cu aceste obiecte, care cred că se vor vinde uşor. Vă rog deci să le împachetați în mod corespunzător şi să le expediați pe numele meu, la gara Batignolles peste opt zile... Iar dacă nu, voi proceda eu însumi la ridicarea lor în noaptea de miercuri 27 spre joi 28 septembrie. Şi, binențeles, nu mă voi mulțumi cu lucrurile menționate.

Vă rog să scuzați micul deranj pe care vi-l provoc şi să acceptați expresia sentimentelor mele de respectuoasă considerație.

Arsène Lupin

P.S. Aveți grijă să nu-mi trimiteți tabloul cel mare de Watteau. Cu toate că ați dat treizeci de mii de franci pe el, nu este decât o copie, originalul fiind ars, în vremea Directoratului, de către Barras într-o noapte de dezmăț. Citiți Memoriile inedite de Garat.

Nu țin nici la centura Ludovic XV a cărei autenticitate mi se pare îndoielnică.”

Aceasta scrisoare îl întoarse pe dos pe baronul Cahorn. Chiar semnată de altcineva ea l-ar fi alarmat nespus de mult, dar semnată de Arsène Lupin!

Cititor asiduu al ziarelor, la curent cu tot ceea ce se petrece în lume în domeniul furtului şi al crimei, el nu ignora nimic din isprăvile spărgătorului internațional. Desigur, ştia că Lupin, arestat în America de către duşmanul său Ganimard, era închis şi i se pregătea procesul - cu mare bătaie de cap! Dar ştia şi că se putea aştepta la orice din partea lui. De altfel, această cunoaştere exactă a castelului, a dispunerii tablourilor şi a mobilelor era un indiciu dintre cele mai redutabile. Cine îl informase despre lucruri pe care nimeni nu le văzuse?

Baronul ridică ochii şi contemplă silueta sălbatică a castelului Malaquis, postamentul său abrupt, apa adâncă care îl înconjoară şi ridică din umeri. Nu, cu siguranță nu era nici un pericol. Nimeni în lume nu putea pătrunde până în sanctuarul inviolabil al colecțiilor sale.

Bine, nimeni, dar Arsène Lupin? Oare pentru Arsène Lupin există uşi, poduri mobile, ziduri? La ce ajută obstacolele cel mai bine imaginate, precauțiile cele mai abile, dacă Arsène Lupin s-a hotărât să dea o lovitură?

În aceeaşi seară, baronul i-a scris procurorului din Rouen. I-a trimis scrisoarea de amenințare şi cerea ajutor şi protecție.

Răspunsul nu întârzie deloc: numitul Arsène Lupin era actualmente deținut la închisoarea Santé, supravegheat îndeaproape, fiind în imposibilitate de a scrie, deci scrisoarea nu putea fi decât opera unui mistificator. Totul demonstra acest lucru, logica şi bunul simț, ca şi realitatea faptelor. Totuşi, din exces de prudență, a fost trimis un expert în examinarea scrisului. Acesta a spus că, în afara unor analogii, scrisul nu era al deținutului.

„În afara unor analogii”, baronul nu reținu decât aceste câteva cuvinte înfricoşătoare, în care el vedea recunoaşterea unui dubiu care, singur, ar fi trebuit să fie suficient pentru ca justiția să intervină. Temerile sale crescură. *„Voi proceda eu însumi la ridicarea lor.”* Şi această dată precisă: noaptea de miercuri 27, spre joi 28 septembrie!...

Bănuitor şi taciturn, nu îndrăznise să spună ceva servitorilor, deoarece devotamentul lor nu i se părea a fi demn de încredere. Totuşi, pentru prima dată după ani de zile, simțea nevoia să vorbească, să ceară sfaturi. Nefiind ajutat de justiția din regiunea sa, nu mai spera să se poată descurca cu propriile forțe şi era cât pe ce să se ducă până la Paris pentru a implora vreun fost polițist să-l ajute.

Aşa au trecut două zile. În cea de a treia, citind ziarele, sări în sus de bucurie. În *„Le Réveil de Caudebec”* scria:

„Avem plăcerea de a găzdui în oraşul nostru, de aproape trei săptămâni pe inspectorul principal Ganimard, unul dintre veteranii serviciului de Siguranță. Domnul Ganimard, căruia arestarea lui Arsène Lupin, cea mai recentă ispravă a sa, i-a adus o reputație europeană, se odihneşte după eforturile depuse, mergând la pescuit.”

Ganimard! Da, iată ajutorul pe care îl căuta baronul Cahorn! Cine altul dacă nu şiretul şi răbdătorul Ganimard ar putea zădărnici planurile lui Lupin?

Baronul nu mai stătu pe gânduri. Doar şase kilometri despart castelul de micul oraş Caudebec. El îi parcurse cu pas uşor ca un om căruia speranțele salvării îi dădeau aripi.

După mai multe încercări, fără succes, de a afla adresa inspectorului principal, el se îndreptă spre birourile ziarului, aflate în mijlocul cheiului. Îl găsi pe autorul informației, care, apropiindu-se de ferastră, spuse:

— Ganimard? Îl veți găsi cu siguranță pe chei, cu undița în mână. Acolo am făcut cunoştință cu el, citind din întâmplare

numele de pe undiță. Uitați-vă, este bătrânelul care se zăreşte acolo, sub copacii aleii.

— Cel cu redingotă şi cu pălărie de paie?

— Exact! E un tip bizar, nu prea vorbăreț şi mai degrabă morocănos.

Cinci minute mai târziu, baronul îl abordă pe celebrul Ganimard, se prezentă şi încercă să intre în vorbă. Nereuşind nicicum, puse problema deschis şi îşi expuse cazul.

Celalalt asculta nemişcat, fără însă a-şi lua ochii de la apă. Apoi îşi întoarse privirea spre el, îl măsură din cap până în picioare cu un aer de profundă milă şi spuse:

— Domnule, niciodată nu se obişnuieşte ca oamenii pe care vrei să-i jefuieşti să fie anunțați. Arsène Lupin nu ar face aşa ceva.

— Totuşi...

— Domnule, dacă aş avea cea mai mică îndoială, aş lăsa totul la o parte pentru plăcerea de a lupta din nou cu dragul de Lupin, vă rog să mă credeți. Din nefericire, tânărul este în închisoare.

— Şi dacă evadează?...

— Nimeni nu poate evada de la Santé.

— Da, dar el...

— Nici chiar el.

— Totuşi...

— Ei bine, dacă evadează, cu atât mai bine, îl voi prinde din nou. Dar până atunci staţi liniştit şi nu-mi mai speriați peştii.

Convorbirea se sfârşise. Baronul se întoarse la castel puțin mai liniştit de nepăsarea lui Ganimard. Verifică broaştele, îi spionă pe servitori şi trecură 48 de ore în timpul cărora ajunse aproape să se convingă că, la urma urmei, temerile sale erau fără nici o bază. Nu, cu siguranță, aşa cum a spus şi Ganimard, nu anunți oamenii pe care vrei să-i prazi.

Data se apropia. În dimineața de marți, ajunul lui 27, nu s-a întâmplat nimic deosebit. Dar la ora trei, sună un puşti. Aducea o telegramă.

„Nici un colet în gara Batignolles. Pregătiți totul pentru mâine seară.

Arsène Lupin.”

Baronul intră din nou în panică în aşa măsură încât se întrebă dacă nu ar fi mai bine să cedeze exigențelor lui Arsène Lupin.

Alergă la Caudebec. Ganimard pescuia în acelaşi loc, aşezat pe un scaun pliant. Fără a-i spune nici un cuvânt îi întinse telegrama.

— Ei şi? zise el.

— Cum ei şi? Dar se va întâmpla mâine!

— Ce anume?

— Spargerea! Prădarea colecțiilor mele!

Ganimard puse undița deoparte, se întoarse spre el şi cu brațele încrucişate pe piept, spuse cu un ton nervos:

— Aşa va să zică, credeți că mă voi ocupa de o poveste atât de stupidă?

— Ce sumă doriți pentru a vă petrece noaptea de 27 spre 28 septembrie la castel?

— Nu vreau nimic, lasă-mă în pace.

— Spuneți cât, sunt bogat, foarte bogat.

Brutalitatea ofertei îl descumpăni pe Ganimard, care reluă, de data aceasta mai calm:

— Am venit aici să-mi petrec concediul şi nu am dreptul să mă amestec…

— Nimeni nu va afla. Vă promit, orice s-ar întâmpla, nu voi spune nimic.

— Oh, nu se va întâmpla nimic.

— Ei bine, trei mii de franci ajung?

Inspectorul luă o priză de tutun, se gândi un moment, apoi spuse:

— Fie. Dar trebuie să vă spun foarte deschis că sunt bani aruncați pe fereastră.

— Nu-mi pasă.

— În acest caz... Şi apoi, nu se ştie niciodată cu diavolul ăsta de Lupin! Trebuie că are sub ordinele sale o întreagă bandă... Sunteți sigur de servitori?

— Da...

— Atunci, nu contăm pe ei. Voi chema printr-o telegramă doi dintre prietenii mei cu care vom fi mai în siguranță... Şi acum plecați, să nu fim văzuți împreună. Ne vedem mâine, pe la 9.

A doua zi, data fixată de Arsène Lupin, baronul Cahorn îşi luă armele din panoplie, le curăță şi se plimbă în jurul castelului. Nu observă nimic suspect.

Seara, la opt şi jumătate, dădu liber servitorilor. Aceştia locuiau într-o aripă cu fața spre şosea, însă puțin mai retrasă şi aflată chiar la marginea castelului. Rămas singur, deschise încetişor cele patru porți. După un moment, auzi paşi care se apropiau.

Ganimard îi prezentă cele două ajutoare, nişte tipi înalți şi solizi, cu gât ca de taur şi cu mâini puternice, apoi ceru anumite explicații.

Dându-şi seama de modul de dispunere a locurilor, închise cu grijă şi baricadă toate ieşirile prin care se putea pătrunde în sălile amenințate. Cercetă pereții, se uită pe sub tapiserii, apoi, în sfârşit îşi instală oamenii în galeria centrală.

— Fără prostii, ne-am înțeles? Nu am venit aici pentru a dormi. La cea mai mică alarmă, deschideți ferestrele şi chemați-mă. Fiți atenți şi la partea dinspre apă. Sunt zece metri de faleză verticală, dar diavoli de calibrul lor nu se sperie aşa de lesne.

Îi încuie, luă cheile şi îi spuse baronului:

— Şi acum, să trecem la posturile noastre.

El alesese o cămăruță săpată în zidurile de incintă, între cele două porți principale, care era folosită cândva de santinela castelului. O ferestruică dădea spre pod, alta spre curte. Într-un colț se zărea ceva ca gaura unui puț.

— Spuneați, domnule baron, că acest puț este singura intrare din subterane şi că este astupat demult?

— Da, aşa este.

— Deci, dacă nu există cumva o altă ieşire necunoscută de nimeni, cu excepția lui Arsène Lupin, ceea ce este cam complicat, putem fi liniştiți.

Puse trei scaune unul lângă altul, se întinse confortabil pe ele, îşi aprinse pipa şi oftă:

— Într-adevăr, domnule baron, înseamnă că doresc foarte mult să adaug un etaj căsuței unde îmi voi sfârşi zilele dacă accept o treaba atât de elementară. Voi povesti întâmplarea şi amicului Lupin, care, cu siguranță, se va prăpădi de râs.

Baronul însă nu râdea. Ascultând cu atenție, el asculta liniştea cu o îngrijorare crescândă. Din vreme în vreme se apleca peste gura puțului şi privea în adânc cu anxietate. Timpul trecea: ora unsprezece, miezul nopții, ora unu. Deodată îl prinse de braț pe Ganimard care se trezi brusc.

— Auziți?

— Da.

— Ce o fi oare.

— Sforăi eu.

— Ba nu, ascultați...

— A, desigur, este claxonul unui automobil.

— Şi?

— Şi este puțin probabil ca Lupin să se folosească de un automobil ca de un berbec pentru a vă dărâma castelul. De aceea, domnule baron, în locul dumneavoastră, eu aş dormi... Aşa cum de altfel voi avea onoarea să o fac din nou. Noapte bună.

Aceasta a fost singura alarmă. Ganimard îşi putu relua somnul întrerupt, iar baronul nu mai auzi decât sforăitul lui sonor şi regulat.

În zori, ieşiră din celula lor. O linişte senină, liniştea dimineților de pe malul apei răcoroase, domnea peste castel. Cahorn radia de bucurie, Ganimard avea tot aerul lui nepăsător. Urcară scara. Nici un zgomot. Nimic suspect.

— Ce v-am spus, domnule baron? În fond n-ar fi trebuit să accept... Mi-e ruşine că am făcut-o... Luă cheile şi intră în galerie.

Pe două scaune, îndoiți de la mijloc, cu brațele atârnând, cei doi agenți dormeau.

— Drace, mârâi inspectorul.

În acelaşi moment, baronul scoase un strigăt:

— Tablourile!... Dulapul!...

Se bâlbâia, se sufoca, cu mâna întinsă spre locurile goale, spre pereții dezgoliți pe care rămăseseră cuiele de care atârnau sforile devenite inutile. Tabloul de Watteau a dispărut! Cele de Rubens au fost luate! Tapiseriile au fost smulse! Vitrinele, golite de bijuterii!

— Mi-au luat candelabrele Ludovic XVI... Şi sfeşnicul Regence... Şi tabloul cu Fecioara, din secolul al doisprezecelea!

Alerga dintr-un loc în altul, speriat, înnebunit. Spunea prețurile cu care le-a cumpărat, socotea pierderile suferite, aduna cifre, toate într-un talmeş-balmeş de nedescris, în vorbe de neînțeles, în fraze neterminate. Tropăia, se zbătea, înnebunit de furie şi de durere. Era parcă un om ruinat care nu mai avea altceva de făcut decât să-şi zboare creierii.

Singurul lucru care ar fi putut să-l mai liniştească puțin era stupoarea lui Ganimard. Spre deosebire de baron, inspectorul rămase nemişcat. Părea pietrificat şi cu privirea pierdută cerceta lucrurile. Ferestrele? Închise. Broaştele de la uşi? Intacte. În tavan, nici o gaură. Nici în duşumea. Nimic nu era schimbat. Totul trebuie că se petrecuse metodic, după un plan inexorabil şi logic.

— Arsène Lupin... Arsène Lupin, repeta el cu glas scăzut, complet descumpănit.

Deodată, se repezi la cei doi agenți, ca şi cum, în sfârşit, mânia l-ar fi readus la realitate, îi zgâlțâi cu furie şi îi înjură. Dar ei nu se trezeau nicidecum.

— Drace, spuse, oare din întâmplare?...

Se apleca asupra lor şi, pe rând, îi privi cu atenție: dormeau, într-adevăr, dar somnul lor nu era natural.

Îi spuse baronului:

— Au fost adormiți.

— Bine, dar de cine?

— Eh, de el, bineînțeles... Sau de banda lui, dar condusă de el. Este o lovitură în maniera lui. I se cunoaşte mâna.

— În acest caz, sunt pierdut, nu mai e nimic de făcut.

— Nu mai e nimic de făcut.

— Dar e groaznic, e monstruos.

— Depuneți o plângere.

— La ce bun?

— Da, încercați totuşi... Justiția are capacitatea...

— Justiția! Vă puteți da seama şi singur de puterea justiției. Iată, în momentul de față, când ați putea căuta vreo urmă, ați putea descoperi ceva, dumneavoastră nu mişcați nici măcar un deget.

— Cum să descoperi ceva în cazul lui Arsène Lupin? Dar, dragă domnule, Arsène Lupin nu lasă niciodată nici o urmă! El nu face nimic la întâmplare. Mă întreb chiar dacă nu cumva s-a lăsat arestat de mine în America în mod deliberat.

— Deci, trebuie să renunț la tablouri, la tot! Şi totuşi mi-a furat piesele cele mai valoroase ale colecției. Aş da o avere pentru a le regăsi. Dacă nu se poate face nimic împotriva lui, atunci să spună cât vrea pentru a mi le înapoia.

— Iată nişte vorbe de bun simț. Nu le retrageți?

Ganimard îl privi fix în ochi.

— Nu, nu, nu. Dar de ce?

— Am o idee.

— Ce idee?

— Dacă ancheta nu duce la nimic, vom mai vorbi noi... Numai să nu spuneți nimănui nimic despre mine, dacă vreți să reuşesc.

Şi adăugă printre dinți:

— La drept vorbind, nici nu prea am cu ce mă lăuda.

Cei doi agenți îşi recăpătau încet-încet cunoştința, având înfățişarea celor care se trezesc dintr-un somn hipnotic. Priveau în jurul lor cu ochi mari, mirați, încercând să înțeleagă ce se întâmplase. Când Ganimard a început să le pună întrebări, îşi dădu seama că nu țineau minte nimic.

— Totuşi, trebuie că ați văzut pe cineva.

— Nu.

— Vă amintiți?

— Nu.

— Nu ați băut nimic?

Se gândiră puțin, şi unul dintre ei răspunse:

— Ba da, eu am băut puțină apă.

— Din cana asta?

— Da.

— Şi eu, declară al doilea.

Ganimard o mirosi, o gustă. Nu avea nici un gust deosebit, nici un miros.

— Ne pierdem timpul, spuse el. Problemele pe care le pune Arsène Lupin nu se pot rezolva în cinci minute. Dar, fir-ar să fie, jur că îl voi prinde. De data asta a câştigat el. Data următoare îl înfund definitiv.

În aceeaşi zi, baronul Cahorn a depus o plângere de furt calificat împotriva lui Arsène Lupin, deținut la Santé.

Baronul a regretat însă de nenumărate ori această plângere când a văzut castelul Malaquis căzut pe mâna jandarmilor, a procurorului, a judecătorului de instrucție, a ziariştilor, a tuturor curioşilor, care îşi băgau nasul peste tot pe unde nu ar fi trebuit.

Afacerea pasiona deja opinia publică. Ea se produsese în împrejurări atât de nefireşti, numele lui Arsène Lupin excita în aşa măsură imaginația, încât poveştile cele mai fanteziste umpleau coloanele ziarelor şi erau crezute de public.

Dar scrisoarea inițială a lui Arsène Lupin, pe care o publică *„Écho de France”* (şi nimeni nu a ştiut niciodată cine a dat textul), acea scrisoare în care baronul Cahorn era

prevenit cu obrăznicie de ceea ce îl amenința a provocat o emoție considerabilă. Imediat au fost făcute presupuneri care de care mai fabuloase. Au fost readuse în discuție faimoasele subterane. Iar Parchetul, influențat, şi-a îndreptat cercetările în această direcție.

Întregul castel a fost răscolit de sus şi până jos. A fost cercetată fiecare piatră. S-au studiat lemnăria şi şemineurile, ramele oglinzilor şi grinzile plafoanelor. La lumina torțelor, au fost examinate imensele beciuri în care odinioară seniorii castelului Malaquis îşi puneau muniția şi proviziile de alimente. Au fost cercetate măruntaiele stâncii. Dar tot degeaba. Nu s-a descoperit nici cea mai mică urmă de tunel. Nu exista nici un pasaj secret.

Bine, spuneau toți, dar mobilele şi tablourile nu pot dispărea ca nişte fantome. Acestea trebuie scoase pe uşi şi pe ferestre, iar oamenii care le cară intră şi ies tot pe uşi şi pe ferestre. Cine sunt aceşti oameni? Cum au intrat? Şi cum au ieşit?

Parchetul din Rouen, recunoscându-şi neputința, a cerut ajutorul agenților parizieni. Domnul Dudouis, şeful Siguranței, a trimis cei mai buni oameni. El însuşi a stat 48 de ore la Malaquis. Dar nici el nu a reuşit să facă nimic.

Atunci l-a chemat pe inspectorul Ganimard, ale cărui servicii a avut ocazia să le aprecieze deseori.

Ganimard a ascultat în tăcere instrucțiunile superiorului său, apoi, clătinind din cap, spuse:

— Cred că suntem pe un drum greşit încăpățânându-ne să scotocim castelul. Soluția se află în altă parte.

— Unde?

— În preajma lui Arsène Lupin.

— În preajma lui Arsène Lupin!? Dacă presupunem acest lucru înseamnă să admitem că a participat la lovitură.

— Eu admit. Mai mult, consider participarea sa ca sigură.

— Dar, Ganimard, e absurd. Arsène Lupin este la închisoare.

— Fie, Arsène Lupin se află la închisoare. Este supravegheat, de acord cu dumneavoastră. Chiar de ar avea picioarele în fiare, dacă ar avea mâinile legate şi un căluş în gură, eu nu mi-aş schimba părerea.

— Cum aşa?

— Pentru că numai Arsène Lupin poate fi capabil de o asemenea combinaţie şi să o facă în aşa fel încât să reuşească... Aşa cum de altfel a şi reuşit.

— Vorbe, Ganimard!

— Care sunt realităţi. Să nu mai căutăm subterane, pietre care se învârtesc şi alte baliverne de acest gen. Individul nu foloseşte procedee atât de vechi, cărora demult le-a trecut vremea. El este un om al zilei de astăzi, ba chiar, mai degrabă, de mâine.

— Şi care este concluzia dumneavoastră?

— Vă cer cu insistenţă permisiunea să petrec o oră cu el.

— În celula lui?

— Da. La întoarcerea din America, pe timpul traversării oceanului, ne-am înţeles foarte bine şi îndrăznesc să spun că el are o oarecare simpatie pentru cel care a putut să-l aresteze. Dacă va putea să-mi dea informaţii fără a-şi face lui însuşi vreun rău, nu va ezita să mă cruţe de oboseala unei călătorii inutile.

Era puţin trecut de ora prânzului când Ganimard intră în celula lui Arsène Lupin. Acesta, întins pe pat, îşi ridică capul şi scoase un strigăt de bucurie.

— Ah! Dar e o adevărată surpriză! Scumpul meu Ganimard aici!

— El însuşi.

— Îmi doream multe lucruri în vizuina pe care mi-am ales-o... Dar nu mi-am dorit nimic mai mult decât să te văd aici.

— Eşti prea amabil.

— Ba nu, ba nu, am pentru tine cea mai mare stimă. Mă bucur nespus.

— Mă simt măgulit.

— Întotdeauna am spus că Ganimard este cel mai bun detectiv al nostru. Este aproape - vezi că sunt sincer - la fel de bun ca Sherlock Holmes. Îmi pare rău că nu-ți pot oferi decât acest taburet. Şi nici un fel de băutură răcoritoare, nici măcar un pahar de bere. Îmi cer scuze, dar sunt numai în trecere pe aici.

Ganimard se aşeză surâzând, iar prizonierul reluă, bucuros să poată vorbi:

— Doamne, cât de mulțumit sunt că pot să privesc figura unui om cinstit! M-am săturat de atâtea fețe de spioni şi de turnători care îmi controlează buzunarele şi modesta mea celulă de zece ori pe zi, ca să fie siguri ca nu mă pregătesc de evadare. Drace, mult mai ține guvernul la mine!...

— Şi pe bună dreptate...

— Ba nu! Aş fi atât de fericit dacă m-ar lăsa să trăiesc liniştit în colțişorul meu!

— Cu rentele altora.

— Nu-i aşa? Ar fi atât de simplu! Dar vorbesc aiurea, spun prostii, şi tu poate eşti grăbit. Să trecem la subiect, Ganimard. Cărui fapt datorez onoarea vizitei tale?

— Afacerea Cahorn, spuse Ganimard fără ocolişuri.

— Hopa! Stai o clipă! Am atâtea afaceri pe cap... Mai întâi trebuie să găsesc în minte dosarul afacerii Cahorn... Ah, da, am găsit. Afacerea Cahorn, castelul Malaquis, Sena inferioară... Două tablouri de Rubens, unul de Watteau şi câteva mărunțişuri.

— Mărunțişuri!

— Oh, pe legea mea, toate astea sunt lipsite de importanță. Am afaceri mai serioase! Dar dacă afacerea te interesează... Spune, Ganimard, te ascult.

— Este nevoie să-ți explic unde am ajuns cu ancheta?

— Inutil. Am citit ziarele de dimineață. Mi-aş permite chiar să-ți spun că lucrați cam încet.

— Este tocmai motivul pentru care mă adresez amabilității tale.

— Sunt în întregime la dispoziția ta.

— Mai întâi, spune-mi: afacerea a fost condusă de tine?

— De la A la Z.

— Scrisoarea? Telegrama?

— Expeditorul este servitorul tău. Trebuie să am pe undeva chiar şi recipisele.

Arsène deschise sertarul unei măsuțe de lemn alb, care, împreună cu patul şi taburetul, constituiau întregul mobilier al celulei, luă două bucățele de hârtie şi i le întinse lui Ganimard.

— Ia te uită! Eu te credeam supravegheat îndeaproape şi percheziționat tot timpul. Însă tu citeşti ziarele, colecționezi chitanțe de la poştă...

— Oamenii de aici sunt atât de proşti. Îmi descos căptuşeala hainei, caută în tocurile de la pantofi, trag cu urechea prin pereții celulei, dar nici unul nu s-a gândit că Arsène Lupin nu poate fi aşa de fraier încât să se folosească de o ascunzătoare atât de uşor de descoperit. Tocmai pe acest lucru am mizat.

Ganimard, amuzat, spuse:

— Nostim băiat! Mă uimeşti! Aşadar, povesteşte-mi.

— Oh, te cam grăbeşti! Să te inițiez în tainele mele... Să-ți dezvălui micile mele şmecherii... E cam mult.

— M-am înşelat, oare, având încredere în bunăvoința ta?

— Nu, Ganimard, şi pentru că insişti...

Arsène Lupin făcu de două sau trei ori ocolul celulei apoi se opri:

— Ce crezi despre scrisoarea pe care am trimis-o baronului?

— Cred că ai vrut să te distrezi, să epatezi galeria.

— Auzi, să epatez galeria! Ei bine, te asigur, Ganimard, te credeam mai deştept. Oare eu, Arsène Lupin, îmi pierd vremea cu asemenea copilării? Aş fi scris eu această scrisoare dacă laş fi putut prăda pe baron fără să-i scriu? Dar înțelegeți odată, tu şi ceilalți, că această scrisoare este punctul de plecare indispensabil, resortul care a pus în mişcare totul. Hai să o luăm metodic şi să pregătim împreună, dacă vrei, spargerea de la Malaquis.

— Te ascult.

— Deci, să presupunem un castel perfect închis, baricadat, precum cel al baronului Cahorn. Să abandonez partida şi să renunț la comorile pe care le doresc, pentru că acest castel este inaccesibil?

— Bine-nțeles că nu.

— Să încerc un asalt ca altădată, în fruntea unei trupe de aventurieri?

— Ar fi fost o copilărie!

— Să intru în castel prin şiretenie?

— Imposibil.

— Mai rămânea un mijloc, unicul, şi anume să mă fac invitat de proprietarul sus numitului castel.

— Mijlocul este original.

— Şi cât de uşor! Să presupunem că într-o zi proprietarul primeşte o scrisoare în care este prevenit de ceea ce îi pregăteşte numitul Arsène Lupin, renumit spărgător. Ce va face?

— Va trimite procurorului scrisoarea.

— Care procuror va râde de el, *deoarece numitul Lupin se află în prezent în puşcărie*. Deci, omul este înnebunit şi prin urmare, gata să ceară ajutor primului venit, aşa este?

— Fără nici o îndoială.

— Şi dacă din întâmplare îi cade în mână o fițuică în care citeşte că un polițist celebru îşi face concediul în localitatea vecină…

— … Se va duce să se adreseze acelui polițist.

— Exact. Dar, pe de altă parte, să spunem că prevăzând acest demers inevitabil, Arsène Lupin l-a rugat pe unul dintre prietenii săi cei mai pricepuți să meargă la Caudebec, să intre în legătura cu un gazetar de la *„Le Réveil”*, ziar la care este abonat baronul, lăsând să se înțeleagă că el este polițistul celebru. Ce va urma?

— Gazetarul va anunța în *„Le Réveil”* prezența în Caudebec a sus numitului polițist.

— Perfect, şi atunci din două una: sau peştele - vreau să spun Cahorn - nu muşcă nada, şi atunci nu se întâmplă nimic, ori, şi este ipoteza cea mai verosimilă, se repede fără zăbavă. Şi iată-l, aşadar, pe Cahorn al meu cerând ajutor împotriva mea de la unul dintre prietenii mei!

— Din ce în ce mai original...

— Bineînțeles că mai întâi pseudo-polițistul refuză. După aceea, vine telegrama de la Arsène Lupin. Baronul este cuprins de groază şi îl imploră din nou pe prietenul meu oferindu-i o sumă mare de bani pentru a-l salva. Prietenul acceptă, aduce doi băieți din banda noastră, care, pe timpul nopții, când Cahorn era supravegheat îndeaproape de protectorul său, scot pe fereastră un anumit număr de obiecte pe care le lasă în jos, cu ajutorul frânghiilor, într-o ambarcațiune pregătită din timp. Simplu precum Lupin.

— Şi în acelaşi timp formidabil, zise Ganimard, şi nu pot decât să apreciez îndrăzneala concepției şi ingeniozitatea detaliilor. Însă nu văd nici un polițist atât de renumit pentru ca, numai la auzul numelui său, baronul să se repeadă şi să cadă atât de uşor în cursă.

— Există unul. Şi nu este decât unul singur.

— Care?

— Cel mai ilustru, duşmanul personal al lui Arsène Lupin, pe scurt, inspectorul Ganimard.

— Eu!

— Da, chiar tu, Ganimard. Şi lucrul cel mai nostim este următorul: dacă tu te duci şi baronul se hotărăşte să vorbească, îți vei da seama că datoria ta este de a te aresta pe tine însuți, aşa cum m-ai arestat tu în America... Comică revanşă, nu? Îl fac pe Ganimard să-l aresteze pe Ganimard.

Arsène Lupin râdea din toată inima. Inspectorul, destul de iritat, îşi muşca buzele. Gluma nu i se părea că merită asemenea accese de bucurie.

Sosirea unui gardian îi dădu răgazul să-şi revină. Omul aducea masa lui Arsène Lupin, pe care acesta, printr-o

aprobare specială, o primea de la restaurantul din vecinătate. După ce a pus platoul pe masă, omul s-a retras.

Lupin se aşează, rupse pâinea, luă două sau trei îmbucături şi reluă:

— Dar fii liniştit, Ganimard, dragul meu, nu va trebui să te duci acolo. Îți voi spune ceva care te va uimi: afacerea Cahorn este pe cale de a fi clasată.

— Cum?

— Pe cale de a fi clasată, îți spun.

— Fii serios, de abia mai înainte am ieşit din biroul şefului Siguranței.

— Şi ce-i cu asta? Ştie domnul Dudouis mai multe decât mine despre mine? Află că Ganimard - te rog să mă ierți - falsul Ganimard a rămas în foarte bune relații cu baronul. Acesta este şi motivul principal pentru care nu a vrut să spună nimic la anchetă. I-a încredințat foarte delicata misiune să trateze cu mine o tranzacție şi, în acest moment, contra unei sume de bani, probabil că baronul a reintrat în posesia scumpelor sale comori. Drept mulțumire, îşi va retrage plângerea. Deci, nu mai este vorba despre nici un furt. Deci parchetul va trebui să oprească ancheta...

— De unde ştii tu toate astea?

— Tocmai am primit telegrama pe care o aşteptam.

— Ai primit o telegramă?

— Chiar acum, dragul meu. Din politețe, nu am vrut să o citesc în prezența ta. Dar dacă îmi dai voie...

— Îți bați joc de mine, Lupin.

— Binevoieşte, dragă prietene, să tai încetişor acest ou moale. Vei constata tu însuți că nu-mi bat joc de tine.

Maşinal, Ganimard se execută şi sparse oul cu lama unui cuțit. Atunci scoase un strigăt de uimire. Interiorul oului era gol, dar acolo se găsea o foaie de hârtie bleu. La rugămintea lui Arsène, o desfăcu. Era o telegrama sau mai degrabă o parte dintr-o telegramă din care fuseseră îndepărtate înscrisurile poştei. Citi:

„Acord încheiat. O sută de mii livrate. Totul e bine.”

— O sută de mii?

— Da, o sută de mii de franci! E cam puțin, dar ce să-i faci, sunt timpuri grele... Iar eu am cheltuieli generale atât de mari! Dacă mi-ai cunoaşte bugetul... Un buget cât al unui mare oraş!

Ganimard se ridică. Indispoziția îi trecuse. Reflectă câteva secunde, trecu în revistă întreaga afacere încercând să-i găsească punctul slab. Apoi spuse pe un ton care arăta în mod sincer admirația sa de cunoscător:

— Din fericire nu sunt mulți ca tine, căci altfel ar fi trebuit să închidem dugheana.

Arsène Lupin luă un aer de modestie şi răspunse:

— Ei.... Trebuia să mă distrez şi eu, să-mi ocup timpul liber... Cu atât mai mult cu cât lovitura nu putea reuşi decât dacă eram în puşcărie.

— Cum, se miră Ganimard, procesul, apărarea, instrucția, toate acestea nu-ți sunt de ajuns pentru a te distra?

— Nu, căci am hotărât să nu asist la procesul meu.

— Oh, oh!

Arsène Lupin repetă calm:

— Nu voi asista la procesul meu.

— Chiar aşa?

— Chiar aşa, dragul meu. Crezi că o să putrezesc în închisoare? Mă jigneşti. Arsène Lupin nu stă în închisoare decât atât cât vrea el şi nici o secundă mai mult.

— Poate ar fi fost mai prudent să începi prin a nu intra la închisoare, obiectă inspectorul cu un ton ironic.

— A, domnul râde de mine. Domnul îşi aminteşte că a avut onoarea să mă aresteze? Să ştii, onorabile prieten, că nimeni, nici tu, nici altcineva, n-ar fi putut pune mâna pe mine dacă un interes mult mai important nu m-ar fi preocupat în acel moment unic pentru mine.

— Mă uimeşti.

— O femeie mă privea, Ganimard, şi eu o iubeam. Îți dai tu seama ce înseamnă să fii privit de o femeie pe care o iubeşti? De restul nu-mi păsa, îți jur. Şi de aceea sunt aici.

— Cam demult, dacă îmi permiți să remarc.

— Mai întâi, voiam să uit. Nu râde. Aventura fusese fermecătoare şi amintirea ei scumpă încă se mai află în inima mea... Şi apoi, eu sunt puțin cam neurastenic! Viața este atât de febrilă în zilele noastre. În anumite momente, trebuie să ştii să faci ceea ce se numeşte o cură de izolare. Locul în care mă aflu acum este cel mai potrivit pentru un regim de acest gen. Aici se face o cură de Sănătate[4] după toate regulile.

— Arsène Lupin, spuse Ganimard, râzi de mine.

— Ganimard, astăzi e vineri. Miercurea viitoare vin să fumez la tine, pe strada Pergolèse, la ora patru după-amiază.

— Arsène Lupin, eu te aştept.

Îşi strînseră mâinile precum doi buni prieteni care se prețuiesc unul pe altul la justa lor valoare, iar bătrânul polițist se îndreaptă spre uşă.

— Ganimard!

Acesta se întoarse.

— Ce s-a întâmplat?

— Ganimard, ți-ai uitat ceasul.

— Ceasul?

— Da, s-a rătăcit prin buzunarul meu.

I-l dădu, scuzându-se.

— Iartă-mă... Un obicei prost... Dar nu-i un motiv să-ți iau ceasul pentru faptul că ei mi l-au luat pe al meu. De altfel am un ceas cu cronometru de care nu am a mă plânge şi care îmi serveşte pe deplin nevoilor mele. Scoase din sertar un ceas mare, de aur masiv, legat cu un lanț greu.

— Şi acesta din ce buzunar vine oare? întrebă Ganimard.

Arsène Lupin se uita nepăsător la inițiale.

---

[4] Joc de cuvinte, Santé închisoarea=sănătate.

— J.B... Cine naiba poate fi?... A, da, îmi amintesc, Jules Bouvier, judecătorul meu de instrucție, un om fermecător...

EVADAREA LUI ARSÈNE LUPIN[5]

În momentul în care Arsène Lupin, după ce şi-a terminat prânzul, tocmai îşi scotea din buzunar o frumoasă ţigară cu dungă aurită şi o privea amuzat, uşa celulei se deschise. Nu avu vreme decât să o arunce în sertar şi să se îndepărteze de masă. Gardianul intră, era ora plimbării.

— Te aşteptam, dragă prietene, spuse Lupin fără să-şi fi pierdut buna dispoziţie.

Ieşiră. Dar de-abia dispăruseră după colţul culoarului, că doi oameni se şi repeziră în celulă şi începură o percheziţie minuţioasă. Unul era inspectorul Dieuzy, celălalt, inspectorul Folenfant.

Voiau să termine odată pentru totdeauna. Nu era nici o îndoială: Arsène Lupin ţinea legătura cu exteriorul şi comunica în vreun fel cu acoliţii săi. Chiar cu o zi înainte, *„Grand Journal”* publica rândurile care urmează, adresate colaboratorului de la rubrica judiciară.

„Domnule,

Într-un articol apărut de curând, v-aţi exprimat despre mine în termeni care nu ar putea fi justificaţi de nimic. Câteva zile înainte de deschiderea procesului meu, voi veni să vă cer socotealã.

Cu salutări alese,

Arsène Lupin”

---

[5] Titlul original „**La Vie extraordinaire d'Arsène Lupin: L’évasion d’Arsène Lupin**” publicată prima oară în Je sais *tout* nr. 12, 15 ianuarie 1906.

Scrisul era chiar cel al lui Arsène Lupin. Deci, el trimitea scrisori. Deci, el primea scrisori. Deci, sigur că îşi pregătea evadarea pe care o anunţase el însuşi într-un mod atât de arogant. Situaţia devenea intolerabilă. Cu ajutorul judecătorului de instrucţie, şeful Siguranţei, domnul Dudouis, s-a dus la Santé pentru a expune directorului închisorii măsurile ce trebuiau luate în acest caz. Şi, imediat ce a ajuns, a trimis doi oameni în celula deţinutului.

Ridicară fiecare lespede, demontară patul, făcură tot ce se face de obicei în asemenea situaţie şi sfârşiră prin a nu descoperi nimic.

Erau gata să renunţe la investigaţii, când gardianul apăru gâfâind şi le spuse:

— Sertarul... Uitaţi-vă în sertarul mesei! Când am intrat mi s-a părut că îl închidea.

Ei se uitară în sertar şi Dieuzy strigă:

— Dumnezeule, de data asta l-am prins.

Folenfat îl opri:

— Stai aşa, nu umbla, şeful trebuie să facă inventarul.

— Dar ţigara asta de lux...

— Las-o, hai să-l chemăm pe şef.

Două minute mai târziu, domnul Dudouis cerceta sertarul. Mai întâi a găsit un teanc de articole de ziar decupate din „*Argus de la Presse*" şi care îl priveau pe Arsène Lupin, apoi o pungă pentru tutun, o pipă, hârtie foarte subţire şi în sfârşit, două cărţi. Se uită la titluri. Una era „*Cultul eroilor*", de Carlyle, ediţie în limba engleză, cealaltă - „*Manualul lui Epictet*", traducere germană publicată la Leda în 1634. După ce le-a frunzărit, a constatat că toate paginile erau pline de sublinieri şi adnotări. Erau oare semne convenţionale sau erau semne care dovedesc interesul pe care cineva îl are pentru o anumită carte?

— O să vedem mai târziu despre ce este vorba, spuse domnul Dudouis.

Cercetă cu atenţie punga pentru tutun şi pipa. Apoi, luând între degete faimoasa ţigară cu bandă aurită zise:

— Drace, o duce bine prietenul nostru, o țigară scumpă!

Cu un gest mecanic de fumător, o duse la ureche şi o strânse între degete. Dar imediat scoase o exclamație. Țigara cedase sub apăsarea degetelor. O examină cu mai multă atenție şi observă ceva alb între frunzele de tutun. Uşurel, cu ajutorul unui bold, scoase o hârtie foarte subțire rulată, cam cât o scobitoare de groasă.

Era un bilet. Îl desfăcu şi citi aceste cuvinte scrise cu litere fine de o mână de femeie:

„Coşul a luat locul celuilalt. Opt din zece sunt pregătiți. Apăsând cu piciorul, placa se ridică. De la doisprezece la şaisprezece în fiecare zi, H-P va aştepta. Unde? Răspuns imediat. Fiți liniştit. Prietena are grijă de dumneavoastră."

Domnul Dudouis se gândi o clipă, apoi spuse:

— Este destul de clar... Coşul... Cele opt încăperi... De la doisprezece, adică de la prânz până la ora patru...

— Dar acest H-P, care va aştepta, cine e?

— H-P, în cazul nostru, trebuie să însemne automobil. H-P, horse power (cal putere - în limba engleză), oare nu aşa se vorbeşte în limbaj sportiv despre puterea unui motor? Un 24 H-P este un automobil de 24 de cai putere, de exemplu.

Se ridică şi întrebă:

— Deținutul tocmai terminase de servit masa?

— Da.

— Şi deoarece nu a citit încă acest mesaj, după cum arată starea în care se află țigara, înseamnă că de-abia îl primise.

— Cum?

— În alimente, în pâine sau într-un cartof, sau mai ştiu eu cum...

— Imposibil, nu am permis să i se aducă mâncare decât pentru a-l prinde în capcană, dar nu am găsit nimic.

— Vom căuta diseară răspunsul lui Lupin. Pentru moment țineți-l în afara celulei. Vom duce acest mesaj domnului judecător de instrucție. Dacă va fi de acord cu mine, vom

fotografia imediat scrisoarea şi într-o oră veți putea pune la loc în sertar, în afară de aceste obiecte, o țigară identică, conținând mesajul original. Trebuie ca deținutul să nu bănuiască nimic.

Nu fără o oarecare curiozitate, domnul Dudouis s-a întors pe seară, la închisoare, însoțit de inspectorul Dieuzy. Într-un colț erau trei farfurii.

— A mâncat?

— Da, răspunse directorul.

— Dieuzy, taie, te rog, în bucăți foarte mici resturile astea de macaroane şi rupe cocoloşul acesta de pâine... Ei, nimic?

— Nimic, şefule.

Domnul Dudouis examină farfuriile, furculița, lingura şi în sfârşit cuțitul, un cuțit regulamentar, cu lama rotunjită. Îi răsuci mânerul la stânga, apoi în dreapta. La dreapta, mânerul cedă şi se deşurubă. Era gol pe dinăuntru şi servea de adăpost pentru o foaie de hârtie.

— Pff, nu-i o treabă prea deşteaptă pentru un om ca Arsène, spuse inspectorul. Dar să nu pierdem timpul. Dieuzy, du-te şi fă o anchetă la restaurant.

Apoi citi:

„Mă bizui pe dumneavoastră, H-P mă va urma la distanță, în fiecare zi. Eu voi merge înainte. Pe curând, scumpă prietenă."

— În sfârşit, spuse domnul Dudouis frecându-şi mâinile, cred că afacerea este pe calea cea bună. Un mic bobârnac din partea noastră şi evadarea va reuşi... Permițându-ne să-i prindem pe complici.

— Şi dacă Arsène vă scapă printre degete? obiectă directorul.

— Vom folosi un număr corespunzător de oameni. Dacă totuşi va face pe deşteptul... Pe legea mea, va fi cu atât mai rău pentru el! În ce priveşte banda, deoarece şeful refuză să vorbească, ceilalți vor vorbi.

Şi într-adevăr Arsène Lupin nu prea vorbea. De luni de zile, domnul Jules Bouvier, judecătorul de instrucție, încerca zadarnic să-l tragă de limbă. Interogatoriile se reduceau la discuții lipsite de interes între judecător şi avocat, maestrul Danval, unul dintre prinții baroului, care de altfel ştia despre inculpat tot atât de multe ca şi primul venit.

Din când în când, din politețe, Arsène Lupin spunea:

— Da, domnule judecător, suntem de acord: furtul de la Crédit Lyonnais, furtul din strada Babylone, bancnotele false, afacerea cu polițele de asigurări, spargerile de la castelele Armesnil, Gouret, Imblevain, Groselliers, Malaquis, toate acestea sunt isprăvi ale supusului dumneavoastră.

— Atunci, ați putea să-mi explicați...

— Inutil, recunosc totul în bloc, totul, şi chiar de zece ori mai mult decât presupuneți dumneavoastră.

În cele din urmă, judecătorul a suspendat aceste interogatorii plictisitoare. Dar, după ce a aflat de cele două bilete interceptate, le-a reluat. Şi astfel, cu regularitate, la ora prânzului, Arsène Lupin era dus de la Santé la arestul poliției, cu maşina închisorii, împreună cu alți câțiva deținuți. Se întorceau în jurul orelor trei sau patru.

Astfel, într-o după-amiază, întoarcerea avu loc în condiții mai puțin obişnuite. Ceilalți nefiind încă interogați, s-a hotărât ca mai întâi să fie dus Arsène Lupin. Deci el se urcă singur în maşină.

Aceste maşini, denumite popular, *„coşuri pentru salată”,* sunt împărțite în lungime de un culoar central pe care se află zece încăperi: cinci pe dreapta şi cinci pe stânga. Fiecare dintre acestea este făcută în aşa fel încât trebuie să stai aşezat, iar cei cinci deținuți, în afara faptului că nu dispuneau fiecare decât de un loc foarte strâmt, erau separați unii de alții de pereți paraleli. Un gardian municipal, aflat la capătul culoarului supraveghea totul.

Arsène fu introdus în a treia celulă din dreapta, şi maşina greoaie se urni din loc. Realiză că părăseau cheiul Horloge şi treceau prin fața Palatului de Justiție. Când se aflau cam pe

la mijlocul podului Saint-Michel, apăsă cu piciorul drept, aşa cum făcea de fiecare dată, pe placa de tablă care închidea celula. Imediat, ceva se declanşă, iar placa de tablă se îndepărtă încet. Observă atunci că se afla chiar între cele două roți.

Aşteptă, cu ochii la pândă. Maşina urcă încet pe bulevardul Saint-Michel. La intersecția cu Saint Germaine se opri. Calul de la o căruță se prăbuşise. Circulația fiind întreruptă, imediat s-a produs o îngrămădeală de trăsuri şi omnibuze.

Arsène Lupin îşi strecură capul afară. O altă dubă staționa lângă aceea în care se găsea el. Ridică şi mai mult capul, puse piciorul pe una dintre spițele roții şi sări. Un birjar îl văzu, pufni în râs, apoi voi să strige. Însă vocea i s-a pierdut în zgomotul vehiculelor care începuseră să se deplaseze din nou. De altfel, Arsène Lupin era deja departe.

Făcuse câțiva paşi alergând, dar, ajuns pe trotuarul stâng, se întoarse, aruncă o privire de jur-împrejur, păru nehotărât, aşa cum face cineva care încă nu ştie încotro să o apuce.

Apoi, cu un aer decis, îşi băgă mâinile în buzunare şi afişând nepăsarea unui om care se plimbă, continuă să urce pe bulevard.

Era o vreme blândă, o vreme care respira fericirea toamnei. Cafenelele gemeau de lume.

Se opri şi se aşeză la o masă, în una dintre ele. Comandă o halbă de bere şi un pachet de țigări. Goli halba cu înghițituri mici, fumă tacticos o țigară, mai aprinse una. În sfârşit, ridicându-se, rugă chelnerul să-l cheme pe patron. Acesta sosi, iar Arsène Lupin îi spuse destul de tare pentru a fi auzit de toată lumea din jur:

— Sunt dezolat, domnule, dar mi-am uitat portofelul acasă. Poate că numele meu vă este destul de cunoscut pentru a mă credita câteva zile: Arsène Lupin.

Patronul se uită la el, crezând că este o glumă. Însă Arsène repetă:

— Lupin, deținut la Santé, în prezent evadat. Îndrăznesc să cred că acest nume vă inspiră toată încrederea.

Şi se îndepărtă în râsetele celorlalți, fără ca patronul să spună ceva.

Traversă strada Soufflot în diagonală şi o luă pe strada Saint-Jacques. Continuă să meargă nepăsător, oprindu-se pe la vitrine şi fumând. Ajuns pe bulevardul Port-Royal, se orientă, întrebă câțiva trecători şi se îndreptă direct spre strada închisorii. Zidurile înalte şi mohorâte ale puşcăriei apărură curând. După ce a mers o vreme de-a lungul lor, ajunse lângă gardianul care păzea intrarea şi, scoțându-şi pălăria, spuse:

— Aici este închisoarea Santé?

— Da.

— Aş dori să merg în celula mea. Maşina m-a lăsat în drum, ştiți, nu aş vrea să abuzez...

Paznicul mârâi...

— Ce spui, omule, vezi-ți de drum şi cât mai repede!

— Vă rog să mă scuzați, dar drumul meu trece prin această poartă. Şi dacă îl împiedicați pe Arsène Lupin să treacă, s-ar putea să vă coste scump, prietene!

— Arsène Lupin! Nu mai spune!

— Îmi pare rău că nu am cartea de vizită la mine, spuse Arsène, prefăcându-se a căuta prin buzunare.

Gardianul îl măsură din cap până în picioare, zăpăcit. Apoi, fără a spune o vorbă, parcă împotriva voinței sale, trase de cordonul unei sonerii. Poarta de fier se întredeschise. După câteva minute veni directorul, gesticulând şi prefăcându-se mânios tare. Arsène surâse:

— Haideți, domnule director, nu o faceți pe şmecherul cu mine. Cum se poate? Aveți grijă să mă aduceți înapoi singur în dubă, puneți la cale o frumoasă blocare a circulației şi vă imaginați că o voi lua la sănătoasa pentru a merge la prietenii mei cât mai degrabă! Bine, dar cei douăzeci de agenți ai Siguranței care mă escortau, care pe jos, care în

trăsură sau pe bicicletă? M-ar fi aranjat urgent! Spuneți, domnule director, nu cumva pe asta v-ați bazat?

Ridică din umeri şi adăugă:

— Vă rog, domnule director, nu vă mai ocupați de mine. Când voi vrea să fug, nu voi avea nevoie de nimeni.

După două zile de la această întâmplare, *„Écho de France”,* care, cu siguranță, devenea monitorul oficial al isprăvilor lui Arsène Lupin - se spune că el era unul dintre principalii acționari ai ziarului - *„Écho de France*” deci publica amănuntele cele mai complete ale acestei tentative de evadare. Textul bilețelelor care au circulat între deținut şi misterioasa sa prietenă, mijloacele folosite pentru această corespondență, complicitatea poliției, plimbarea pe bulevardul Saint-Michel, incidentul de la cafenea, totul era descris. Ancheta inspectorului Dieuzy făcută printre chelnerii cafenelei nu dăduse nici un rezultat. De asemenea, se menționa şi următorul fapt stupefiant, care demonstra infinita varietate de mijloace de care dispunea acest om: duba în care fusese transportat era o maşină trucată în întregime, pe care banda sa o substituise uneia dintre cele şase maşini folosite de închisoare.

Toată lumea era sigură că Arsène Lupin va evada cât de curând.

El însuşi, de altfel, o anunța în termeni categorici, aşa cum a dovedit-o răspunsul pe care l-a dat domnului Bouvier, a doua zi după incident. Pe când judecătorul râdea de nereuşita lui, îl privi şi-i spuse cu răceală:

— Ascultați-mă bine, domnule, şi credeți-mă pe cuvânt: aceasta încercare de evadare făcea parte din planul meu de evadare.

— Nu pricep, rânji judecătorul.

— E inutil să pricepeți.

Şi cum judecătorul reluă interogatoriul, care apăru în întregime în *„Écho de France*”, spuse cu un aer de lehamite:

— Doamne, Doamne, la ce bun? Toate aceste întrebări nu au nici un rost.

— Cum n-au nici un rost?

— Nu au, pentru că nu voi asista la procesul meu.

— Nu veți asista...

— Nu, este o idee fixă, o hotărâre irevocabilă. Nimic nu mă va face să renunț.

O asemenea siguranță, indiscreţiile inexplicabile care aveau loc în fiecare zi enervau şi deconcertau justiția. Erau secrete pe care numai Arsène Lupin le cunoştea şi a căror divulgare nu putea fi, prin urmare, decât opera lui. Dar în ce scop le divulga? Şi cum?

Arsène Lupin a fost mutat în altă celulă. Într-o seară a fost coborât la etajul inferior. În ce-l priveşte pe judecător, acesta puse punct interogatoriilor şi a înaintat afacerea la camera de punere sub acuzare.

A urmat tăcerea. Care a durat două luni. Arsène a petrecut acest timp întins în pat, cu fața aproape întotdeauna la perete. Schimbarea celulei părea să-l fi amărât. Refuză să-şi primească avocatul. De-abia de schimba câteva cuvinte cu gardienii.

Dar pe parcursul celor două săptămâni de dinaintea procesului, păru să se repună în mişcare. Se plânse că nu are aer. Îl scoaseră în curtea închisorii, dis-de-dimineață, însoțit de doi oameni.

Totuşi, interesul public nu slăbise. În fiecare zi se aştepta vestea evadării sale. Aproape că se dorea acest lucru, aşa de mult plăcea mulțimii personajul, cu verva sa, cu veselia sa, cu diversitatea sa, cu geniul său de a inventa, cu misterul care plana asupra vieții sale. Arsène Lupin trebuia să evadeze.

Era inevitabil, era ceva ce trebuia să se producă în mod fatal. Lumea se mira chiar că încă nu o făcuse. În fiecare dimineață, prefectul de poliție îşi întreba secretarul:

— Ei, care-i situația, nu a şters-o încă?

— Nu, domnule prefect. Înseamnă că o va face mâine.

În ajunul procesului, un domn se prezentă la birourile de la *„Grand Journal”,* întrebă de colaboratorul de la rubrica

judiciară, îi aruncă în obraz cartea de vizită şi plecă în grabă. Pe cartea de vizită erau scrise următoarele cuvinte:

„Arsène Lupin îşi ține întotdeauna promisiunile."

Şi în aceste împrejurări se deschiseră dezbaterile.

Sala era arhiplină. Toată lumea voia să-l vadă pe faimosul Arsène Lupin şi să savureze modul în care acesta îşi va bate joc de preşedinte. Avocați şi magistrați, cronicari şi oameni de lume, artişti şi curtezane, toți se grăbiră să ocupe băncile din sala de audieri.

Ploua, ziua era mohorâtă, Arsène Lupin era greu de distins atunci când gardienii l-au adus. Totuşi, mersul său greoi, modul în care se lăsă pe locul ce-i era destinat, imobilitatea indiferentă şi pasivă nu erau elemente care să-l favorizeze. De mai multe ori avocatul său - unul dintre secretarii domnului Danval, acesta socotind că nu ar fi demn de el rolul ce îi fusese acordat – i-a vorbit. Dar el dădea din cap şi tăcea.

Grefierul citi actul de acuzare, apoi preşedintele spuse:

— Acuzat, ridicați-vă. Numele, prenumele, vârsta şi profesia.

Neprimind nici un răspuns, repetă:

— Numele. Vă cer să vă spuneți numele.

O voce groasă şi obosită îngăimă:

— Baudru, Désiré.

În sală se iscară murmure. Dar preşedintele reluă:

— Baudru Désiré? A, iată un nou avatar! Dar cum este cam al optulea nume pe care pretindeți că-l purtați şi cum este fără îndoială tot atât de fals ca şi celelalte, ne vom mulțumi cu acela de Arsène Lupin, nume sub care sunteți cunoscut de toată lumea.

Preşedintele se uită pe însemnările sale şi spuse:

— Căci, în ciuda tuturor cercetărilor, a fost imposibil să vă descoperim identitatea. Dumneavoastră prezentați acest caz destul de original în societatea noastră modernă de a nu avea deloc trecut. Nu ştim cine sunteți, de unde veniți, unde v-ați

petrecut copilăria, pe scurt, nu ştim nimic. Aţi apărut brusc, acum trei ani, nu se ştie de unde, autointitulându-vă Arsène Lupin, adică un amestec bizar de inteligenţă şi de perversiune, de imoralitate şi generozitate. Datele pe care le avem despre dumneavoastră de dinaintea acestei perioade sunt mai degrabă presupuneri. Se pare că numitul Rostat, care a lucrat, acum opt ani cu prestidigitatorul Dickson, nu era altul decât Arsène Lupin. Se pare că studentul rus care a frecventat acum şase ani laboratorul doctorului Altier, la Spitalul Saint-Louis, şi care adesea şi-a surprins profesorul prin ingeniozitatea ipotezelor sale asupra bacteriologiei şi îndrăzneala experienţelor sale privind bolile de piele, nu era altul decât Arsène Lupin. Tot Arsène Lupin se pare că era profesorul de luptă japoneză care s-a stabilit la Paris cu mult înainte de a se vorbi despre jiu-jitsu. Arsène Lupin era, credem noi, şi ciclistul care a câştigat Marele Premiu al Expoziţiei Universale şi a luat cei 100.000 de franci care i se cuveneau şi nu a mai apărut niciodată. Arsène Lupin a fost poate şi cel care a salvat mulţi oameni de la foc printr-o ferestruică a Bazarului Charité... Şi apoi i-a prădat.

Şi, după o mică pauză, preşedintele concluzionă:

— Astfel s-au petrecut lucrurile în această perioadă, care pare a nu fi fost decât o pregătire minuţioasă pentru lupta pe care aţi purtat-o împotriva societăţii, o ucenicie metodică în scopul de a ajunge la cel mai înalt grad al forţei, energiei şi a priceperii dumneavoastră. Recunoaşteţi exactitatea acestor fapte?

În timpul acestui discurs, acuzatul se legănase de pe un picior pe altul, adus de spate, cu mâinile atârnând de o parte şi de alta a corpului. Când s-a mai luminat puţin, s-a putut observa că era foarte slab, cu obrajii scofâlciţi, pomeţii ieşiţi în afară, faţa îi era pământie, acoperită cu nişte pete roşii şi cu o barbă rară. Nu i se mai putea recunoaşte silueta elegantă şi chipul tânăr al cărui portret simpatic ziarele îl publicaseră adesea.

Parcă nici n-ar fi auzit întrebarea ce-i fusese pusă. Ea a fost repetată de două ori. Atunci ridică ochii, păru că se gândeşte şi, făcând un efort uriaş, murmură:

— Baudru Désiré.

Preşedintele începu să râdă.

— Nu-mi dau seama exact ce sistem de apărare ați adoptat Arsène Lupin. Dacă vreți să o faceți pe prostul şi pe iresponsabilul, nu aveți decât. Însă eu îmi voi continua treaba fără să țin seama de fanteziile dumneavoastră.

Şi intră în detaliile furturilor, escrocheriilor şi falsurilor puse în seama lui Lupin. Uneori îi punea întrebări acuzatului. Acesta scotea sunete ininteligibile sau nu răspundea nimic.

Începu defilarea martorilor. Au fost multe depoziții nesemnificative. Altele mai serioase, care toate aveau o trăsătură comună, aceea de a se contrazice una pe alta. O neclaritate tulburătoare acoperea dezbaterile, dar la un moment dat fu introdus inspectorul principal Ganimard şi atunci interesul asistenței se trezi din nou.

Totuşi, mai întâi, bătrânul polițist a provocat o anumită dezamăgire. Părea nu intimidat - trecuse prin situații şi mai şi - însă era îngrijorat, nu era în largul lui. În repetate rânduri întoarse privirea spre acuzat cu o stânjeneală vizibilă. Sprijinindu-se cu mâinile pe bară, povestea incidentele în care fusese implicat, urmărirea prin Europa, sosirea în America. Toți îl ascultau cu aviditate, aşa cum asculți povestirea celor mai pasionante aventuri, dar spre sfârşitul intervenției sale, vorbind despre discuțiile care le-a avut cu Arsène Lupin, se opri de vreo două ori, având un aer nehotărât.

Era clar că îl obseda altă idee. Preşedintele îi spuse:

— Dacă nu vă simțiți bine, ar fi mai indicat să vă întrerupeți mărturia.

— Nu, nu, numai că...

Tăcu, îl privi îndelung pe acuzat şi cu multă atenție, apoi spuse:

— Cer permisiunea să examinez acuzatul mai de aproape, e un mister pe care trebuie să-l lămuresc.

Se apropie, îl cercetă mult timp, concentrându-şi toată atenţia, apoi se reîntoarse la bară. Pe un ton solemn, spuse:

— Domnule preşedinte, afirm că omul care se găseşte aici, în faţa mea, nu este Arsène Lupin.

O tăcere profundă urmă acestor cuvinte. Preşedintele intrigat mai întâi, exclamă:

— Ia te uită! Nu mai spuneţi! Sunteţi nebun!

Inspectorul zise calm:

— La prima vedere, poţi fi înşelat de o oarecare asemănare care există, într-adevăr, recunosc, dar e suficient o clipă de atenţie. Nasul, gura, părul, culoarea pielii... În sfârşit, nu e Arsène Lupin. Şi ochii! A avut el vreodată aceşti ochi de alcoolic?

— Haida-de! Explicaţi-vă! Ce vreţi să spuneţi?

— Nici eu nu prea ştiu! Probabil că a pus în locul lui vreun nenorocit care era pe cale de a fi condamnat. Doar să nu fie vreun complice.

Strigăte, râsete, exclamaţii cuprinseră întreaga asistenţă agitată de această lovitură de teatru neaşteptată. Preşedintele, ceru să fie chemat judecătorul de instrucţie, directorul închisorii, paznicii şi suspendă audierea.

La reluare, domnul Bouvier şi directorul, puşi faţă în faţă cu acuzatul, declarară că între Arsène Lupin şi acest om nu era decât o vagă asemănare.

— Dar atunci, strigă preşedintele, cine este acest om? De unde vine? Cum de se află în mâinile justiţiei?

Au fost introduşi cei doi gardieni de la Santé. Contradicţie stupefiantă: îl recunoscură pe deţinutul pe care îl păziseră pe rând.

Preşedintele nu mai avea aer.

Dar unul dintre gardieni reluă:

— Da, da, cred, că el e.

— Cum adică, credeţi?

— Aşa bine, căci de-abia l-am văzut. Mi-a fost adus seara şi de două luni stă tot timpul culcat cu faţa la perete.

— Dar înainte de aceste două luni?

— A, înainte, nu stătea în celula 24.

Directorul închisorii preciză:

— I-am schimbat celula după tentativa de evadare.

— Dar dumneavoastră, domnule director, l-aţi văzut de atunci?

— Nu am avut ocazia să-l văd... Era cuminte.

— Şi acest om nu este deţinutul care v-a fost adus?

— Nu.

— Atunci, cine-i?

— N-aş putea să spun.

— Deci avem de a face cu o substituire de persoană efectuată acum două luni. Cum explicaţi aceasta?

— E imposibil.

— Şi atunci?

În disperare de cauză, preşedintele se întoarse spre acuzat şi spuse cu o voce aproape rugătoare:

— Dumnevoastră, acuzat, aţi putea să-mi explicaţi cum şi de când vă aflaţi în mâinile justiţiei?

Părea că acest ton binevoitor dezarmă neîncrederea şi stimulă puterea de înţelegere a omului. Încercă să răspundă. În sfârşit, interogat cu abilitate şi blândeţe, reuşi să lege câteva fraze, din care rezultau următoarele: cu două luni mai înainte fusese dus la arestul poliţiei, unde petrecuse o noapte şi o dimineaţă. Apoi a fost eliberat. Dar pe când traversa curtea, doi gardieni l-au prins de mâini şi l-au condus la dubă. De atunci, trăia în celula 24, dar nu era nefericit... Mâncarea este bună... Condiţiile de dormit nu sunt prea rele... De aceea nu a protestat.

Toate acestea păreau verosimile. În mijlocul râsetelor şi al unei mari agitaţii, preşedintele amână cauza pentru o altă sesiune în scopul efectuării unei anchete suplimentare.

Ancheta a stabilit imediat următorul fapt care era notat în registrul de intrări: cu opt săptămâni mai înainte, numitul Baudru Désiré dormise la arestul poliției. Eliberat a doua zi, părăsea arestul la ora două după-amiază. Or, în acea zi, la ora două, interogat pentru ultima oară, Arsène Lupin ieşea de la judecătorul de instrucție şi pleca spre închisoare cu duba.

Oare gardienii comiseseră vreo greşeală? Înşelați de asemănare, într-o clipă de neatenție, îl înlocuiseră pe deținut cu acest om? Ar fi trebuit să dea dovadă de o nepăsare crasă pe care regulile meseriei lor nu permiteau nici măcar să fie presupusă.

Oare substituirea fusese aranjată din vreme? În afară de faptul că dispunerea locurilor făcea lucrul aproape imposibil de realizat, ar fi trebuit în acest caz ca Baudru să fie un complice şi să se fi lăsat arestat în scopul precis de a lua locul lui Arsène Lupin. Dar atunci, prin ce minune un astfel de plan, bazat numai pe o serie de şanse neverosibile, de întâlniri întâmplătoare şi de greşeli de necrezut, a putut să reuşească?

Désiré Baudru a fost dus la serviciul antropometric. Dar aici nu exista nici urmă de fişă care să corespundă semnalmentelor sale. De altfel, urmele sale au fost descoperite cu uşurință. La Courbevoie, la Asnières, la Levallois, era cunoscut. Trăia din cerşit şi dormea în una dintre cocioabele strângătorilor de zdrențe din apropierea barierei Ternes. Totuşi, cam de un an, dispăruse.

Fusese oare angajat de Arsène Lupin? Nimic nu conducea la această concluzie. Aşa să fi fost şi tot nu s-ar fi ştiut mai multe despre fuga deținutului. Miracolul rămânea intact. Din douăzeci de ipoteze care încercau să-l explice, nici una nu era satisfăcătoare. Singurul lucru care nu putea fi pus sub semnul îndoielii era evadarea, o evadare de neînțeles, impresionantă, în care publicul, ca de altfel şi justiția, simțea efortul unei îndelungate pregătiri, un ansamblu de fapte

minunat combinate unele cu altele şi al căror deznodământ justifica orgolioasa prezicere a lui Arsène Lupin:

„*Nu voi asista la procesul meu*".

La capătul unei luni de cercetări minuțioase, enigma se prezenta cu acelaşi caracter indescifrabil. Totuşi, nenorocitul ăsta de Baudru nu putea fi ținut la infinit în închisoare. Procesul său ar fi fost ridicol: ce acuzații i s-ar fi putut aduce? Punerea în libertate i-a fost semnată de judecătorul de instrucție. Însă şeful Siguranței hotărî să fie supravegheat îndeaproape.

Ideea venea de la Ganimard. Din punctul său de vedere, nu exista nici complicitate, nici întâmplare. Baudru era un instrument de care Arsène Lupin se folosise cu extraordinara sa pricepere. Când Baudru va fi liber, prin el se va ajunge la Arsène Lupin sau cel puțin la vreunul din banda lui.

Lui Ganimard i-au fost puşi la dispoziție cei doi inspectori Folenfant şi Dieuzy şi într-o dimineață de ianuarie, pe o vreme cu ceață, porțile închisorii s-au deschis în fața lui Baudru.

Mai întâi a părut încurcat şi porni precum un om care nu ştie în mod precis ce să facă. Merse pe strada Santé şi apoi pe strada Saint-Jacques. În fața prăvăliei unui vânzător de haine vechi, îşi scoase haina şi vesta, pe care o vându şi îmbrăcând din nou haina, plecă mai departe.

Traversă Sena. La Chatelet îl depăşi un omnibuz. Vru să se urce în el. Dar nu mai erau locuri. Controlorul îl sfătui să ia un bilet şi atunci intră în sala de aşteptare. În acel moment, Ganimard îşi chemă cei doi oameni şi fără a-şi lua ochii de la intrarea sălii, le spuse repede:

— Opriți o maşină... Nu, două, e mai prudent. Unul dintre voi va merge cu mine să-l urmărim.

Oamenii se conformară. Totuşi, Baudru nu mai apărea. Ganimard intră în sală: nu mai era nimeni acolo.

— Prost ce sunt, zise el ca pentru sine, am uitat de a doua ieşire.

Într-adevăr, sala comunica printr-un culoar interior, cu cealaltă care dădea în strada Saint-Martin. Ganimard o luă la fugă. Ajunse la timp pentru a-l vedea pe Baudru pe imperiala cursei de *Batignolles - Jardin des plantes,* care dădea colțul spre strada Rivoli. Alergă şi prinse omnibuzul. Însă îşi pierduse agenții. Rămânea să continue singur urmărirea. Înfuriat la culme, era cât pe ce să-l ia de guler fără nici o formalitate. Căci nu cu premeditare şi printr-o viclenie ingenioasă acest aşa-zis prostănac îl despărțise de cele două ajutoare?

Îl privi pe Baudru. Picotea pe banchetă şi capul i se bălăngănea la stânga şi la dreapta. Cu gura întredeschisă, fața lui avea o expresie de imbecilitate extremă. Şi totuşi nu, nu era un adversar capabil să-l păcălească pe bătrânul Ganimard. Norocul l-a ajutat, asta-i tot.

La intersecția din fața Galeriilor Lafayette, omul coborî din omnibuz şi se urcă în tramvaiul spre Muette. Merse pe bulevardul Haussmann, pe strada Victor Hugo. Baudru nu coborî decât în stația Muette. Şi, cu un mers nepăsător, intră în pădurea Boulogne.

Trecea de pe o alee pe alta, revenea pe unde trecuse, se îndepărta din nou. Oare ce căuta? Avea oare vreo țintă precisă? După vreo oră, părea frânt de oboseală. Oprindu-se în fața unei bănci, se aşeză. Locul situat nu departe de Auteuil, pe malul unui mic lac ascuns printre copaci, era pustiu. Şi aşa trecu o jumătate de oră. La capătul răbdării, Ganimard se hotărî să intre în vorbă.

Se apropie, aşadar, şi se aşeză lângă Baudru. Îşi aprinse o țigară, desenă pe nisip câteva cercuri cu vârful bastonului şi spuse:

— Nu-i prea cald.

Tăcere. Şi deodată, în această linişte, răsună un hohot de râs, dar un râs vesel, fericit, râsul unui copil cuprins de o poftă nebună de a râde şi care nu se poate împiedica să o

facă. Pur şi simplu Ganimard îşi simţi părul ridicându-se pe cap. Acest râs, acest râs infernal pe care îl cunoştea atât de bine!...

Cu un gest brusc, îl apucă pe om de reverele hainei şi îl privi cu atenție, cu violență, îl privi mai bine decât o făcuse în sala de judecată, şi într-adevăr nu mai era omul pe care îl văzuse atunci. Totuşi el era, dar, în acelaşi timp, era celălalt, cel adevărat.

Ajutat de o voință complice, el regăsea viața arzătoare a ochilor, completa masca de slăbiciune, desluşea adevărata carne sub epiderma atrofiată, gura cea adevărată sub rânjetul care o deforma. Erau ochii celuilalt, gura celuilalt şi mai ales expresia inteligentă, vioaie, batjocoritoare spirituală, atât de senină şi atât de tânără!

— Arsène Lupin, Arsène Lupin, bâigui el.

Şi deodată, cuprins de furie, apucându-l de gât, încercă să-l pună la pământ. În ciuda celor cincizeci de ani ai săi, avea încă o vigoare neobişnuită, în timp ce adversarul său părea a fi foarte slab. Şi ce lovitură de maestru ar fi fost dacă ar fi reuşit să-l aresteze.

Lupta a fost scurtă. Arsène Lupin abia de se apără şi pe cât de repede a atacat Ganimard a trebuit să renunțe. Brațul său drept atârna inert.

— Dacă v-ar fi învățat jiu-jitsu pe Quai des Orfèvres, spuse Lupin, ai şti că această figură se numeşte udi-shi-ghi în japoneză.

Şi adăugă cu răceală:

— O clipă mai trebuia şi ți-aş fi rupt brațul. De altfel asta ai fi şi meritat. Cum, tu, prietenul meu vechi pe care îl stimez, căruia îi dezvălui în mod spontan incognito-ul meu, să abuzezi de încrederea mea?! Nu e bine. Ei, ce ai?

Ganimard tăcea. Această evadare de care se făcea răspunzător - oare nu el, printr-o depoziție senzațională, indusese în eroare justiția? - această evadare i se părea a fi ruşinea carierei sale. O lacrimă se prelinse spre mustața căruntă.

— Ei, Doamne, Ganimard, nu fi supărat. Dacă tu n-ai fi vorbit, aş fi aranjat să vorbească altcineva. Păi, puteam eu permite să fie condamnat Baudru Désiré?

— Deci, murmură Ganimard, tu erai cel de acolo, tu eşti cel de aici!

— Eu, tot eu, numai eu.

— Cum se poate aşa ceva?

— Oo, nu-i nevoie deloc să fii vrăjitor. Este suficient, după cum a spus şi acel judecător de treabă, să te pregăteşti timp de zece ani pentru a putea face față oricărei situații.

— Dar figura ta? Ochii tăi?

— Cred că îți dai seama că, dacă am lucrat 18 luni în Saint-Louis cu profesorul Altier, nu am făcut-o de amorul artei. M-am gândit că cel care va avea într-o zi onoarea de a se numi Arsène Lupin trebuia să nu fie supus legilor obişnuite ale înfățişării şi identității. Înfățişarea? Dar ea poate fi modificată după voie. O injecție hipodermică cu parafină umflă pielea chiar în locul dorit. Acidul pirogalic te transformă în mohican. Sucul de rotopască îți face să apară pe față coji şi tumori de cel mai teribil efect. Un anume procedeu chimic acționează asupra creşterii bărbii şi a părului, un altul asupra timbrului vocii. Adaugă la toate acestea două luni de regim alimentar în celula nr. 24, exerciții repetate de mii de ori pentru a-mi deschide gura într-un rânjet, pentru a ține capul într-un anume fel şi spatele îndoit. În sfârşit, cinci picături de atropină puse în ochi pentru a le da un aer rătăcit în timp şi opera este gata.

— Totuşi nu înțeleg cum gardienii...

— Metamorfoza a fost progresivă. Nu au putut observa evoluția zilnică.

— Dar Baudru Désiré?

— Baudru există. Este un sărman nevinovat pe care l-am întâlnit anul trecut şi care într-adevăr aduce puțin cu mine la înfățişare. În eventualitatea unei arestări posibile, l-am pus la adăpost şi m-am preocupat de descoperirea elementelor care ne deosebeau, pentru a le atenua pe cât posibil în înfățişarea

mea. Prietenii mei au aranjat ca el să petreacă o noapte la arestul Poliției, astfel încât să iasă la aproape aceeaşi oră cu mine, iar coincidența să fie uşor de constatat. Căci, reține, trebuia să se ştie de el, altfel justiția s-ar fi întrebat cine sunt eu. Pe când, oferindu-i-l pe acest minunat Baudru, era inevitabil, înțelegi, inevitabil ca să se agațe de el şi ca în ciuda dificultăților enorme ale unei înlocuiri, să prefere să creadă într-o înlocuire de persoană decât să-şi recunoască nepriceperea.

— Da, da, într-adevăr, spuse încet Ganimard.

— Şi apoi, zise Lupin, aveam în mână un atu formidabil, o carte măsluită de mine de la început: aşteptarea de către toată lumea a evadării mele. Şi iată greşeala enormă în care ați căzut, tu şi ceilalți, în această partidă pasionantă dintre justiție şi mine şi a cărei miză era libertatea mea: ați presupus că eu, încă o dată, acționam din fanfaronadă, că eram amețit de succes precum un începător. Eu, Arsène Lupin, să dau dovadă de asemenea slăbiciune! Şi, ca şi în cazul afacerii Cahorn, v-ați spus: *„Din moment ce Arsène Lupin strigă în gura mare că va evada, înseamnă că are motive care îl obligă să o facă..."* Dar, ce naiba, înțelege că pentru a evada... Fără să evadez, trebuia să se creadă dinainte că voi evada, aceasta trebuia să devină o credință, o convingere absolută, un adevăr limpede ca lumina zilei. Şi aşa a fost, exact cum am vrut eu. Arsène Lupin va evada, Arsène Lupin nu va asista la procesul său. Şi când tu te-ai ridicat şi ai spus: *„Acest om nu este Arsène Lupin",* ar fi fost de neînchipuit ca toată asistența să nu creadă imediat că nu eram Arsène Lupin. Dacă o singură persoană s-ar fi îndoit de acest lucru, dacă o singură persoană ar fi spus aceste simple cuvinte: *„Şi dacă e Arsène Lupin?",* în aceeaşi clipă aş fi fost pierdut.

Ar fi fost de ajuns să se aplece spre mine, nu cu gândul că eram Arsène Lupin, aşa cum ai făcut tu, tu şi ceilalți, ci cu gândul că aş putea fi Arsène Lupin şi în ciuda tuturor precauțiilor mele, m-ar fi recunoscut. Dar eu eram liniştit.

Logic, psihologic, nimănui nu-i putea veni în minte această simplă idee.

Deodată, îl apucă pe Ganimard de mână.

— Hai, Ganimard, recunoaşte că la opt zile după întrevederea noastră din închisoarea Santé m-ai aşteptat la ora patru, la tine acasă, aşa cum te rugasem.

— Dar duba? zise Ganimard, evitând să răspundă.

— Un bluf! Prietenii mei au modificat şi au înlocuit maşina, voind să încerce să dea lovitura. Dar eu ştiam că nu se putea aşa ceva fără un concurs de împrejurări excepţionale. Numai că eu am socotit util să desăvârşesc această tentativă de evadare şi să-i fac cea mai mare publicitate posibilă. O primă evadare organizată cu atâta îndrăzneală i-ar fi dat celei de-a doua valoarea unei evadări realizate dinainte.

— Deci, ţigara...

— Aranjată de mine, ca şi cuţitul.

— Dar bileţelele?

— Au fost scrise de mine.

— Dar misterioasa expeditoare?

— Ea şi cu mine suntem una şi aceeaşi persoană. Pot scrie în toate felurile pe care le vreau.

Ganimard se gândi un moment şi obiectă:

— Cum se poate ca la serviciul de antropometrie, atunci când a fost luată fişa lui Baudru, să nu se fi observat că ea coincidea cu aceea a lui Arsène Lupin?

— Fişa lui Arsène Lupin nu există.

— Asta-i bună!

— Sau cel puţin e falsă. Este o problemă pe care am studiat-o mult. Sistemul Bertillon are în vedere mai întâi semnalmentul vizual - şi îţi poţi da seama că nu este infailibil - şi apoi semnalmentul prin măsuri, măsura capului, a degetelor, a urechilor etc. În această ultimă privinţă nu se poate face nimic.

— Şi atunci?

— Atunci a trebuit să plătesc. Chiar înainte de întoarcerea mea din America, unul dintre funcţionarii serviciului a

acceptat o sumă de bani pentru a înscrie o cifră falsă la începutul măsurilor mele. Era suficient pentru ca întregul sistem să devieze şi pentru ca fişa să aibă o concluzie diametral opusă celei la care trebuia să ajungă. Fişa Baudru nu trebuia deci să coincidă cu fişa Arsène Lupin.

După încă un moment de tăcere, Ganimard întrebă:

— Şi acum ce vei face?

— Mă voi odihni, voi urma un regim de supra alimentație şi încet-încet voi redeveni eu însumi. E foarte bine să fii Baudru sau un altul, să-ți schimbi personalitatea ca pe o cămaşă şi să-ți alegi înfățişarea, vocea, privirea, scrisul. Dar ajungi să nu te mai recunoşti pe tine în toate acestea şi atunci e foarte trist. În momentul de față, simt ceea ce probabil a simțit omul care şi-a pierdut umbra. Mă voi căuta... Şi mă voi regăsi.

Se plimba încoace şi încolo. Începuse să se întunece. Se opri în fața lui Ganimard.

— Nu mai avem nimic să ne spunem, nu-i aşa?

— Ba da, răspunse inspectorul, aş vrea să ştiu dacă vei face cunoscut adevărul despre evadarea ta... Greşeala pe care eu am comis-o...

— O, nimeni nu va şti niciodată că acela care a fost eliberat a fost Arsène Lupin. Am prea mare interes să mă învălui în tenebrele cele mai misterioare ca să nu-i las acestei evadări caracterul aproape miraculos. De aceea, nu-ți face probleme, prietene, şi adio. Iau masa în oraş astă-seară şi de abia mai am timp să mă îmbrac.

— Credeam că vrei să te odihneşti cât mai repede!

— Ce pot face? Sunt obligații mondene de la care nu te poți sustrage. Odihna va începe mâine.

— Şi unde iei masa?

— La Ambasada Angliei.

CĂLĂTORUL MISTERIOS[6]

În ajun îmi trimisesem maşina la Rouen, pe şosea. Eu trebuia să merg cu trenul şi de acolo să merg la nişte prieteni care locuiesc pe malurile Senei.

Or, la Paris, cu câteva minute înainte de plecarea trenului, şapte domni năvăliră în compartimentul meu. Cinci dintre ei fumau. Oricât de scurt pare drumul cu rapidul, perspectiva de a-l parcurge într-o asemenea companie îmi păru neplăcută, cu atât mai mult cu cât vagonul, fiind de tip vechi, nu avea culoar. Atunci mi-am luat pardesiul, ziarele, mersul trenurilor şi m-am refugiat într-unul din compartimentele vecine.

Aici se afla o doamnă. Când m-a văzut, a avut un gest de contrarietate care nu-mi scăpă şi se aplecă spre un domn aflat pe scară, soţul ei fără îndoială, care o condusese la gară. Domnul se uita atent la mine şi examinarea se sfârşi probabil în avantajul meu, căci îi vorbi în şoaptă soţiei sale, surâzând, aşa cum faci atunci când linişteşti un copil căruia îi este frică.

Surâse şi ea şi îmi aruncă o privire prietenoasă, ca şi cum ar fi înţeles deodată că eram unul dintre acei oameni galanţi cu care o femeie poate sta timp de câteva ore închisă într-o mică încăpere cu suprafaţa de şase picioare fără a avea a se teme de ceva.

Soţul îi spuse:

— Te rog să nu te superi, scumpa mea, dar am o întâlnire urgentă şi nu mai pot sta.

---

[6] Titlul original „**La Vie extraordinaire d'Arsène Lupin: Le mystérieux voyageur**” publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 13, 15 februarie 1906.

O sărută afectuos şi plecă. Soția îi trimise bezele de la fereastra vagonului şi flutură batista. Se auzi un fluier şi trenul porni.

Dar chiar în acel moment, în ciuda protestelor conductorilor, uşa se deschise şi un om apăru în compartimentul nostru. Doamna, care în acel moment era în picioare şi îşi aranja bagajele în plasă, scoase un strigăt de groază şi căzu pe banchetă.

Nu sunt nicidecum fricos, dar trebuie să mărturisesc că nu-mi plac deloc urcările în tren în ultimul moment. Acestea par echivoce, cam neobişnuite. Este ceva neclar în aceste situații, fără doar şi poate...

Totuşi, înfățişarea şi atitudinea noului venit mai degrabă atenuau proasta impresie produsă de actul pe care îl făcuse. Îmbrăcat corect, elegant aproape, o cravată de bun gust, mănuşi curate, o figură energică... Dar, chiar, unde naiba mai văzusem fața asta? Căci, fără nici o îndoială, o văzusem. Cel puțin, mai exact, regăseam în minte un soi de amintire pe care o lasă un portret văzut de mai multe ori, dar al cărui original nu l-ai contemplat niciodată. Şi în acelaşi timp simțeam inutilitatea oricărui efort de memorie, într-atât amintirea era inconsistentă şi vagă.

Dar, îndreptându-mi privirea asupra doamnei, am rămas stupefiat de paloarea ei şi de groaza întipărită pe față. Îşi privea vecinul - erau aşezați de aceeaşi parte - cu o expresie de reală înfricoşare şi observai că una dintre mâinile sale, tremurândă, aluneca spre o mică geantă de voiaj aflată pe banchetă, la vreo douăzeci de centimetri de genunchii săi. Reuşi să o ia şi o trase cu nervozitate la ea.

Ochii ni se întâlniră şi putui citi într-ai săi atât de multă îngrijorare şi anxietate, încât nu mă putui împiedica să-i spun:

— Vă simțiți rău, doamnă?... Să deschid fereastra?

Fără a-mi răspunde, arătă cu un gest temător spre individ. Am surâs aşa cum făcuse soțul ei, am ridicat din umeri şi i-

am explicat prin semne că nu avea de ce să se teamă, eu eram acolo şi de altfel acel domn părea foarte inofensiv.

În acest moment, el se întoarse spre noi, ne măsură pe fiecare din cap până în picioare, apoi se cuibări în colțul său şi nu se mai mişcă.

Au urmat câteva momente de tăcere, dar femeia, ca şi cum şi-ar fi concentrat întreaga energie pentru a realiza un act disperat, îmi spuse cu o voce abia perceptibilă:

— Ştiți că el se află în trenul nostru?

— Cine?

— Păi, el... El... Vă asigur.

— Care el?

— Arsène Lupin.

Nu-l scăpase din ochi pe călător şi mai degrabă lui decât mie adresase silabele acestui nume neliniştitor. Acesta îşi trase pălăria până pe nas. O făcuse pentru a-şi ascunde tulburarea sau, pur şi simplu, voia să doarmă?

Am făcut următoarea observație:

— Arsène Lupin a fost condamnat ieri, în contumacie, la douăzeci de ani muncă silnică. Este deci puțin probabil ca astăzi să comită imprudența de a se afişa în public. De altfel, ziarele i-au semnalat prezența în Turcia, în iarnă, după răsunătoarea evadare de la Santé.

— El se află în acest tren, repetă doamna, cu intenția din ce în ce mai clară de a fi auzită de tovarăşul nostru de drum, soțul meu este subdirector la serviciile penitenciare şi însuşi comisarul gării ne-a spus că-l caută pe Arsène Lupin.

— Dar acesta nu-i un motiv...

— A fost văzut în sala paşilor pierduți. A luat un bilet de clasa I pentru Rouen.

— Era simplu de pus mâna pe el.

— A dispărut. Controlorul de la sala de aşteptare nu l-a văzut, dar se presupune că a trecut pe la peroanele pentru trenurile de periferie şi că s-a urcat în expresul care pleacă la zece minute după noi.

— În acest caz, înseamnă că l-au prins.

— Şi dacă, în ultimul moment, el a sărit din expres pentru a veni aici, în trenul nostru... Cum probabil că a făcut... Cum sigur că a făcut.

— Dacă aşa stau lucrurile, va fi prins aici. Căci conductorii şi agenții nu se poate să nu fi văzut trecerea dintr-un tren în altul şi când vom ajunge la Rouen îl vor lua ca din oală.

— Pe el! Niciodată! Va găsi el mijlocul de a scăpa din nou.

— Atunci, îi urez drum bun.

— Da, dar de aici până la Rouen câte nu poate face?

— Ce anume?

— Ştiu şi eu? Ne putem aştepta la orice!

Era foarte agitată şi într-adevăr situația justifica până într-un anumit punct această surescitare nervoasă.

Aproape fără voia mea, i-am spus:

— Într-adevăr, sunt nişte coincidențe curioase... Dar liniştiți-vă. Admițând că Arsène Lupin este în unul dintre vagoane, el va sta cuminte şi decât să-şi provoace singur alte necazuri, nu va fi preocupat decât să evite pericolul care îl amenință.

Vorbele mele nu o liniştiră nici pe departe. Tăcu totuşi, fiindu-i teamă să nu pară indiscretă, fără îndoială.

Eu mi-am desfăcut ziarele şi am început să citesc relatările de la procesul lui Arsène Lupin. Dar cum acestea prezentau lucruri deja cunoscute, nu mă interesează decât în mică măsură. De altfel, eram obosit, dormisem prost, îmi simțeam pleoapele îngreunându-se şi capul aplecându-se.

— Dar, domnule, doar nu vreți să dormiți!

Doamna îmi luă ziarele din mână şi mă privi indignată.

— Bine-nțeles că nu, am răspuns, nici nu am de gând.

— Ar fi cea mai mare imprudență, spuse ea.

— Cea mai mare, am repetat.

Şi am luptat energic, agățându-mi privirea de peisaj, de norii care brăzdau cerul. Dar foarte curând totul se tulbură, imaginea doamnei agitate şi a domnului adormit se şterse din mintea mea şi m-am cufundat în marea şi profunda linişte a somnului.

Apărură imediat şi visele. Cineva care juca rolul şi purta numele de Arsène Lupin se zărea în depărtare, având spinarea încărcată cu obiecte prețioase, trecând prin pereți şi prădând castele.

Dar silueta acestei persoane, care de altfel nu mai era Arsène Lupin, deveni clară. Venea spre mine, devenea din ce în ce mai mare, sărea în vagon cu o agilitate de necrezut şi cădea în plin pe pieptul meu.

O durere puternică... Un strigăt sfâşietor. Mă deşteptai. Omul, călătorul, cu un genunchi pe pieptul meu, mă strângea de gât. Vedeam toate astea foarte vag, căci ochii îmi erau injectați de sânge. Am văzut-o şi pe femeie într-un colț agitându-se, pradă unui atac de nervi. Nici măcar nu am încercat să rezist. De altfel nici nu aş fi avut puterea s-o fac: tâmplele îmi huruiau... Mă sufocam... Horcăiam... Încă un minut... Şi m-aş fi asfixiat.

Omul trebuie că şi-a dat seama. A slăbit strângerea fără a se îndepărta. Întinse cu mâna dreaptă o sfoară pe care făcuse un nod culant şi cu un gest scurt, îmi legă mâinile. Într-o clipă, am fost legat, un căluş în gură, imobilizat.

Şi termină aceasta treabă în modul cel mai natural din lume, cu o uşurință care dovedea ştiința unui maestru, a unui profesionist al furtului şi al crimei. Nici un cuvânt, nici o mişcare pripită. Numai sânge rece şi îndrăzneală. Şi eu eram acolo, pe banchetă, legat cobză precum o mumie, *eu Arsène Lupin!*

Într-adevăr, era ceva amuzant. Şi, în ciuda gravității împrejurărilor, apreciam ironia şi savoarea situației. Arsène Lupin păcălit precum un novice, prădat precum primul venit - căci banditul mă uşurase de pungă şi de portofel! Arsène Lupin, victimă la rândul său, înşelat, învins... Ce întâmplare!

La doamnă nici măcar nu se uită. Se mulțumi să ia mica geantă care zăcea pe jos şi să ia din ea bijuteriile, portmoneul, obiecte din aur şi argint. Doamna deschise un ochi, privi îngrozită, îşi scoase inelele şi le întinse omului, ca şi cum ar

fi vrut să-l scutească de un efort inutil. El luă inelele şi o privi: leşinase.

Apoi, fără să spună o vorbă, fără să se grăbească şi fără a se mai ocupa de noi, merse la locul lui şi începu să examineze cu mare atenție comorile pe care le luase, această activitate provocându-i o satisfacție deplină.

Însă eu eram mult mai puțin satisfăcut. Nu mă refer la cei douăsprezece mii de franci pe care mi-i luase: era o pagubă pe care nu o acceptam decât momentan şi eram sigur că aceşti bani vor reintra în posesia mea foarte repede, ca şi hârtiile deosebit de importante care se găseau în portofel, proiecte, devize, adrese, liste de corespondenți, scrisori compromițătoare. Pentru moment, o problemă mai presantă şi mai serioasă mă preocupa: ce se va întâmpla în continuare?

Agitația provocată de trecerea mea prin gara Saint Lazare nu-mi scăpase. Invitat la nişte prieteni pe care îi vizitam frecvent pentru care mă numeam Guillaume Berlat şi pentru care asemănarea mea cu Arsène Lupin constituia subiect de glume afectuoase, nu mă putusem machia cum trebuie şi ca urmare prezența mea a fost observată. În plus, un om fusese văzut trecând din expres în rapid. Cine era acest om dacă nu Arsène Lupin? Deci, inevitabil, în mod fatal, comisarul de poliție din Rouen, anunțat telegrafic, însoțit de un număr important de agenți, va fi prezent la sosirea trenului, va interoga călătorii suspecți şi va efectua o percheziție minuțioasă a vagoanelor.

Anticipasem toate acestea şi nu-mi făcusem prea multe probleme, fiind sigur că poliția din Rouen nu va fi mai perspicace decât cea din Paris şi voi putea trece neobservat - oare nu era suficient ca la ieşire să arăt cu nonşalanță legitimația mea de deputat, grație căreia inspirasem deja încredere controlorului din gara Saint-Lazare? Dar câte se schimbaseră între timp! În primul rând nu mai eram liber. Imposibil să mai încerc unul dintre trucurile mele obişnuite. În unul din vagoane comisarul îl va găsi pe domnul Arsène Lupin, pe care pronia cerească i-l trimitea legat cobză,

cuminte ca un mieluşel, împachetat, gata pregătit pentru a fi ridicat. Şi nu va trebui decât să-l ia, aşa cum faci atunci când primeşti un colet poştal care îți este adresat.

Dar pentru a evita acest deznodământ nedorit, ce puteam eu face, aşa legat cum eram?

Iar rapidul alerga spre Rouen, unica şi următoarea stație, trecând în grabă prin Vernon şi Saint-Pierre.

Mă intriga însă şi o altă problemă, în care eram mai puțin interesat, dar a cărei rezolvare îmi trezea curiozitatea de profesionist: ce avea să facă omul meu?

Nu prea cred că ar fi putut coborî la Rouen fără a avea necazuri. Imediat ce uşa s-ar fi deschis, doamna, pe cât de cuminte şi lipsită de curaj părea în acest moment, va țipa, se va agita, va striga după ajutor!

Şi de aici uimirea mea: de ce nu o lega şi pe ea, lucru care i-ar fi asigurat timpul necesar pentru a dispărea înainte ca cineva să descopere dubla sa lovitură?

Dar el fuma liniştit, privind pe fereastră peisajul care începea să fie brăzdat de stropii unei ploi nehotărâte. Totuşi, o dată, s-a întors spre mine, mi-a luat mersul trenurilor şi l-a consultat.

Doamna încerca să rămână leşinată, pentru a nu trezi vreo bănuială duşmanului ei. Însă accese de tuse provocate de fumul de la țigară o dădeau de gol.

În ce mă priveşte, nu mă simțeam deloc în largul meu, mă durea spatele. Mă gândeam... Încercam să găsesc un mijloc...

Pont-de-l'Arche, Oissel... Rapidul se grăbea, vesel, îmbătat de viteză.

Saint-Étienne... În acest moment, omul se ridică, făcu paşi spre noi, la care doamna se grăbi să răspundă printr-un nou țipăt şi printr-un leşin adevărat de această dată.

Dar oare ce voia să facă omul? Lăsă în jos geamul din partea dinspre noi. Ploaia se întețise. Printr-un gest îşi manifestă nemulțumirea că nu avea nici umbrelă, nici pardesiu. Aruncă o privire în plasa pentru bagaje: umbrela doamnei. O luă. Luă şi pardesiul meu şi îl îmbrăcă.

Treceam peste Sena. Îşi suflecă pantalonii, apoi, aplecându-se, ridică piedica de la uşă.

Avea oare să sară din tren? La o asemenea viteză, ar fi fost o sinucidere sigură. Am intrat în tunelul de la Sainte-Catherine. Omul întredeschise uşa şi pipăi cu piciorul prima treaptă a scării. Curată nebunie! Întunericul, fumul, zgomotul enorm, toate acestea făceau ca o asemenea tentativă să pară fantastică. Dar, deodată, trenul încetini, frânele intraseră în acțiune. Viteza se micşora din ce în ce mai mult. Fără îndoială că pe această porțiune a tunelului se executau lucrări de refacere, care impuneau mersul încetinit al trenurilor, de câteva zile poate, iar omul o ştia.

Aşadar, nu a avut altceva de făcut decât să pună şi celălalt picior pe treaptă, să coboare pe a doua şi să plece liniştit, nu însă fără a fi închis în prealabil uşa şi a-i fi pus la loc piedica.

De-abia dispăru, şi lumina zilei începu să se zărească. Tunelul dădea într-o vale. Încă un tunel şi ajungeam la Rouen.

Imediat doamna îşi reveni şi prima ei grijă a fost de a plânge după bijuteriile pierdute. O privii rugător. Înțelese şi îmi scoase căluşul. A vrut să mă şi dezlege, dar i-am spus să nu o facă.

— Nu, nu. Trebuie ca poliția să vadă lucrurile aşa cum sunt. Vreau să-şi dea seama de ce a putut face acest bandit.

— Dacă aş trage semnalul de alarmă?

— Prea târziu, trebuia să vă fi gândit la aşa ceva atunci când eram atacat.

— Dar m-ar fi omorât! Ah, domnule, ce v-am spus că este în tren? L-am recunoscut imediat, după cum arăta. Şi acum iată că a şters-o cu bijuteriile mele.

— Va fi prins, nu aveți nici o grijă.

— Arsène Lupin prins! Niciodată!

— Depinde de dumneavoastră. Iată ce veți face: de cum ajungem, mergeți la uşă şi strigați, faceți gălăgie. Agenții şi funcționarii din gară vor veni în grabă. Povestiți atunci ce ați văzut, agresiunea a cărei victimă am fost eu şi fuga lui

Arsène Lupin, daţi-le semnalmentele lui, pălărie moale, o umbrelă - a dumneavoastră -, un pardesiu gri, pe talie.

— Al dumneavoastră, spuse ea.

— Cum, al meu? Nu, nu. Al lui. Eu nu am avut aşa ceva.

— Mie mi s-a părut că nici el nu avea atunci când s-a urcat.

— Ba da, ba da... Doar să nu fi fost uitat în plasa pentru bagaje de cineva. În orice caz, îl avea când a coborât şi acesta-i lucrul esenţial... Un pardesiu gri, pe talie, ţineţi minte... A, era să uit, spuneţi-vă numele mai întâi. Funcţia soţului dumneavoastră le va stimula zelul.

Intram în gară. Ea se apleca deja pe geam. Atunci i-am spus cu o voce cam ridicată, aproape poruncitoare, pentru ca vorbele să i se întipărească bine în minte:

— Spuneţi-le şi numele meu. Guillaume Berlat. La nevoie, spuneţi că mă cunoaşteţi... Aşa vom câştiga timp... Ancheta preliminară trebuie făcută repede... Importantă este urmărirea lui Arsène Lupin... Bijuteriile dumneavoastră... Aveţi grija, să spuneţi totul aşa cum trebuie. Guillaume Berlat, un prieten de-al soţului dumneavoastră.

Ea deja striga, gesticula. Trenul încă nu se oprise, că se şi urcă un domn însoţit de mai mulţi oameni. Momentul critic se apropia.

Gâfâind, doamna strigă:

— Arsène Lupin... Ne-a atacat... Mi-a furat bijuteriile... Sunt doamna Renaud... Soţul meu este subdirector la serviciile penitenciare... Ah, dar iată-l pe fratele meu. Georges Ardelle, director la Crédit Rouennais... trebuie să-l cunoaşteţi...

Îmbrăţişă un tânăr care venise lângă noi şi pe care comisarul îl salută, iar ea reluă, disperată:

— Da, Arsène Lupin... În timp ce domnul dormea, el a sărit la gâtul lui... domnul Berlat, un prieten de-al soţului meu.

Comisarul întrebă:

— Dar unde este Arsène Lupin?

— A sărit din tren, în tunel, după ce am trecut Sena.

— Sunteți sigură că era el?

— Dacă sunt sigură? L-am recunoscut perfect. De altfel, a fost văzut în gara Saint-Lazare. Purta o pălărie moale...

— Ba nu... O pălărie de fetru tare, ca aceasta, o corectă comisarul, arătând spre pălăria mea.

— O pălărie moale, dacă vă spun, repetă doamna Renaud, şi un pardesiu gri, pe talie.

— Într-adevăr, murmură comisarul, telegrama semnalează acest pardesiu gri, pe talie şi cu guler de velur negru.

— Exact, cu guler de velur negru, strigă triumfătoare doamna Renaud.

Respirai uşurat. Ah, aveam o prietenă minunată, excelentă!

Între timp, agenții mă dezlegaseră. Mi-am muşcat cu putere buzele până a dat sângele. Îndoit din şale, cu batista la gură, aşa cum îi stă bine unuia care a stat timp îndelungat într-o poziție incomodă şi care poartă pe față urma însângerată a căluşului, îi spusei comisarului cu voce slabă:

— Domnule, Arsène Lupin a fost, nu există nici o îndoială... Dacă ne grăbim îl putem prinde... Cred că vă pot fi de folos...

Vagonul care trebuia cercetat de poliție a fost detaşat de celelalte. Trenul şi-a continuat drumul spre Le Havre. Noi am fost conduşi spre biroul şefului gării printr-o mulțime de gură cască îngrămădiți pe peron.

În acel moment, avui o ezitare. Sub un pretext oarecare, aş fi putut pleca să-mi iau maşina şi să-mi văd de drum. Aşteptarea era periculoasă. Un singur incident, o singură telegramă venită de la Paris şi eram pierdut.

Da, dar cum rămâne cu cel care m-a prădat? Abandonat propriilor mele resurse, într-o regiune pe care nu o prea cunoşteam, nu prea aveam şanse să-l regăsesc.

„Eh, să încercăm totuşi, mi-am spus, şi să rămân. Partida este greu de câştigat, dar e interesant să o joc. Iar pentru această miză merită să risc."

Şi cum ni se cerea să ne reînnoim mărturiile, spusei:

— Domnule comisar, în momentul de față Arsène Lupin ia avans față de noi. Maşina mă aşteaptă în spatele gării. Dacă

ați vrea să-mi faceți plăcerea să mergeți cu mine, am putea încerca...

Comisarul surâse cu şiretenie:

— Ideea nu e rea... E chiar atât de puțin rea încât este pe cale de a fi executată.

— Oo!

— Da domnule, doi dintre agenții mei au plecat cu bicicletele... Cu câtva timp mai înainte.

— Dar unde?

— La ieşirea din tunel. Acolo vor culege date, urme, mărturii şi vor urmări drumul lui Arsène Lupin.

Nu m-am putut împiedica să ridic din umeri.

— Cei doi agenți ai dumneavoastră nu vor culege nici urme, nici mărturii.

— Oare?

— Arsène Lupin a făcut în aşa fel încât să nu fie văzut de nimeni când a ieşit din tunel. A ajuns în prima şosea şi de acolo...

— Şi de acolo, la Rouen, unde vom pune mâna pe el!

— Nu se va duce la Rouen.

— Atunci, va rămâne prin împrejurimi, unde vom fi şi mai siguri...

— Nu va rămâne în împrejurimi.

— Oo! Şi unde se va ascunde atunci?

Mă uitai la ceas.

— În momentul de față, Arsène Lupin se învârte pe lângă gara din Darnétal. La ora zece şi cincizeci de minute, adică peste douăzeci şi două de minute, va lua trenul care merge de la Rouen la Amiens.

— Credeți? Şi apoi, de unde ştiți?

— O, e foarte simplu. În compartiment, Arsène Lupin a consultat mersul trenurilor pe care l-a luat de la mine. De ce? Pentru a vedea că nu departe de locul unde a coborât era o altă linie, o gară şi un tren care să se oprească în această gară. Am consultat la rândul meu mersul trenurilor şi m-am edificat.

— Într-adevăr, domnule, spuse comisarul, minunată deducție. Câtă competență!

Luat înainte de convingerea pe care o aveam, făcusem o greşeală dovedind prea multă pricepere. Mă privea cu uimire şi am avut impresia că o bănuială îi dădea târcoale. Dar nu, puteam fi liniştit, căci fotografiile trimise peste tot erau prea imperfecte, reprezentau un Arsène Lupin prea deosebit de cel pe care îl avea în fața lui, ca să mă poată recunoaşte. Dar, cu toate acestea, era tulburat, îngrijorat.

A urmat un moment de tăcere. Ceva echivoc şi nesigur ne împiedica să vorbim. Chiar şi eu eram cuprins de un sentiment de jenă. Aveam oare norocul să se întoarcă împotrivă-mi? Stăpânindu-mă, începui să râd.

— Doamne, nici nu ştiți cât de mult poate stimula gândirea pierderea unui portofel şi dorința de a-l regăsi. Şi cred că dacă ați avea amabilitatea să-mi dați doi dintre agenții dumneavoastră, ei şi cu mine am reuşi poate...

— O, vă rog, domnule comisar, spuse doamna Renaud, faceți cum spune domnul Berlat.

Intervenția minunatei mele prietene a fost decisivă. Pronunțat de ea, soția unui personaj influent, acest nume de Berlat devenea cu adevărat al meu şi îmi conferea o identitate pe care nu o putea pune la îndoială nici o bănuială. Comisarul se ridică:

— Aş fi foarte fericit, domnule Berlat, credeți-mă, să văd că ați reuşit. Ca şi dumneavoastră, țin foarte mult ca Arsène Lupin să fie arestat.

Mă conduse până la maşină. Doi dintre agenții săi, pe care mi-i prezentă, Honoré Massol şi Gaston Delivet, urcară. Mă aşezai la volan. Mecanicul meu dădu la manivelă şi motorul porni. Câteva secunde mai târziu părăseam gara. Eram salvat.

Ah, mărturisesc că rulând pe bulevardele de centură ale bătrânei cetăți normande cu toată viteza de care erau capabili cei 35 de cai putere ai maşinii mele „Moreau-Lepton”, nu mă puteam abține să nu simt un oarecare orgoliu.

Motorul zumzăia armonios. La dreapta şi la stânga copacii alergau în urma noastră. Iar eu, liber, în afara oricărui pericol, nu aveam altceva de făcut decât să-mi rezolv micile mele probleme personale, cu ajutorul celor doi bravi reprezentanți ai forței publice. Arsène Lupin mergea în căutarea lui Arsène Lupin!

Oh, voi modeşti apărători ai ordinii sociale, Delivet Gaston şi Massol Honoré. Cât de prețios mi-a fost sprijinul vostru! Ce m-aş fi făcut fără voi? De câte ori, dacă n-ați fi fost voi, ajuns la răscruci de drumuri, aş fi luat-o pe un drum greşit! Fără voi Arsène Lupin ar fi greşit, iar celălalt ar fi scăpat!

Dar cazul nu era încă rezolvat. Nicidecum. Trebuia, mai întâi să pun mâna pe individ şi apoi să reintru în posesia actelor pe care mi le luase. Cu nici un preț însoțitorii mei nu trebuiau să le vadă şi cu atât mai puțin să pună mâna pe ele. Să mă servesc de ei şi să acționez fără ei, asta voiam, şi nu era deloc uşor.

Am ajuns la Darnétal cu trei minute după trecerea trenului. E drept că am avut consolarea să aflu că un individ cu pardesiu gri, pe talie, cu guler de velur negru, se urcase într-un compartiment de clasa a doua având bilet pentru Amiens. Hotărât lucru. Începuturile mele ca polițist erau promițătoare.

Delivet imi spuse:

— Trenul este expres şi nu mai opreşte decât la Montérolier-Buchy, peste nouăsprezece minute. Dacă nu suntem acolo înaintea lui Arsène Lupin, el îşi poate continua drumul spre Amiens sau o poate lua spre Clères şi, de acolo, spre Dieppe sau Paris.

— Ce distanță este până la Montérolier?

— Douăzeci şi trei de kilometri.

— Douăzeci şi trei de kilometri în nouăsprezece minute... Vom fi acolo înaintea lui!

Ce cursă pasionantă! Niciodată fidelul meu „Moreau-Lepton” nu a răspuns nerăbdării mele cu mai multă ardoare şi precizie. Mi se părea că îi transmiteam direct voința mea, fără a fi nevoie să recurg la leviere şi manete. Îmi împărtăşea

dorințele. Era în deplin acord cu obstinația mea. Înțelegea ura pe care o manifestam față de acest bandit de Arsène Lupin. Hoțul! Trădătorul! Îl voi prinde oare? Sau își bate joc încă o dată de autoritate, de această autoritate al cărei reprezentant eram?

— La dreapta, strigă Delivet!... La stânga!... Drept înainte!...

Parcă zburam deasupra drumului, nu alta. Bornele kilometrice păreau niște mici animale înfricoșate care dispăreau la apropierea noastră.

Și deodată, la o cotitură, o dâră de fum: expresul de Nord. Pe distanta unui kilometru a fost o luptă crâncenă, umăr la umăr, luptă inegală al cărei sfârșit era imprevizibil. La sosire, eram învingători cu douăzeci de lungimi.

În trei secunde eram pe peron, în fața vagoanelor de clasa a doua. Ușile se deschiseră. Câteva persoane coborau. Hoțul meu însă, nu. Am controlat compartimentele. Nici urmă de Arsène Lupin.

— Drace, am spus, cred că m-a recunoscut în mașină în timp ce mergeam alături de tren, și a sărit din mers.

Șeful de tren confirmă această presupunere. Văzuse un om care alerga la vale pe rambleu, la două sute de metri de gară.

— Uitați-vă, acolo... Cel care trece pasajul de nivel.

Am rupt-o la fugă, urmat de cei doi însoțitori, sau mai degrabă de unul dintre ei, căci celălalt, Massol se dovedea a fi un alergător excepțional, atât de fond, cât și de viteză. Foarte repede, distanța care îl despărțea de fugar se micșora vizibil. Omul l-a văzut, sări peste un gard viu și fugi spre un taluz pe care îl urcă în grabă. Era departe de acum, intra într-o pădurice.

Când am ajuns și noi la pădurice, Massol ne aștepta.

Socotise că e inutil să se aventureze mai departe, temându-se să nu ne rătăcim.

— Vă felicit, dragă prietene, i-am spus. După o asemenea cursă, omul nostru trebuie să fie sfârșit. E al nostru.

Cercetai cu atenție împrejurimile, gândindu-mă cum să fac să-l prind eu singur pe fugar pentru a-i lua ce furase, ceea ce

justiția nu ar fi aprobat decât după multe anchete plictisitoare. Apoi am revenit la însoțitorii mei.

— Iată ce vom face. Dumneavoastră, Massol, postați-vă în stânga. Dumneavoastră, Delivet, în dreapta. În felul acesta, veți putea supraveghea partea din spate a pădăuricii şi el nu va putea ieşi, fără a fi văzut de dumneavoastră, decât prin această adâncitură, unde mă voi posta eu. Dacă el nu iese, voi intra eu şi îl voi fugări spre unul sau altul dintre dumneavoastră. Nu aveți decât să aşteptați momentul potrivit. Ah, era să uit: în caz de pericol, un foc de armă.

Massol şi Delivet se îndepărtară fiecare în partea lui. Îndată ce dispărură intrai în pădurice, cu cea mai mare grijă, în aşa fel încât să nu fiu nici văzut, nici auzit. Era un loc amenajat special pentru vânătoare, întretăiat de cărări înguste, pe care nu se putea merge decât aplecat, ca prin nişte subterane de verdeață.

Una dintre cărări ducea într-o poiană unde, pe iarba udă se vedeau urme de paşi. Le-am urmărit. Ele m-au dus la baza unei mici ridicături, pe vârful căreia se afla o cocioabă pe jumătate dărâmată.

„Aici trebuie să fie, îmi spusei. Şi-a ales bine punctul de observație."

Am urcat până în apropierea construcției. Un zgomot uşor m-a convins că este acolo şi într-adevăr, printr-o spărtură, l-am văzut stând cu spatele la mine. Din doi paşi am fost pe el.

Încercă să folosească pistolul pe care îl avea în mână. Nu i-am dat răgaz şi l-am doborât la pământ în aşa fel încât ambele brațe erau sub el, răsucite, iar genunchiul meu îi apăsa pe piept.

— Ascultă, micuțule, îi spusei la ureche, sunt Arsène Lupin. Îmi vei da imediat şi de bună voie portofelul meu şi gentuța doamnei... Iar ca recompensă eu te scap din ghearele poliției şi te iau în rândul prietenilor mei. Un singur cuvânt: da sau nu?

— Da, spuse el abia auzit.

— Cu atât mai bine. Lovitura ta din această dimineață a fost frumos pregătită. Ne vom înțelege.

Mă ridicai. El şi-a băgat mâna în buzunar, a scos un cuțit mărişor şi vru să mă lovească.

— Imbecilule! am strigat.

Cu o mână am parat atacul. Cu cealaltă, l-am lovit cu putere la carotidă, ceea ce se numeşte «hook à la carotide». Căzu lat.

În portofel, mi-am găsit actele şi banii. Din curiozitate m-am uitat şi în ale lui. Pe o scrisoare care îi era adresată, i-am citit numele: Pierre Onfrey.

Am tresărit. Pierre Onfrey, asasinul din strada La-Fontaine, la Auteuil! Pierre Onfrey, cel care o sugrumase pe doamna Delbois şi pe cele două fiice ale sale! M-am aplecat asupra lui. Da, sigur, aceasta era fața care în compartiment, trezise în mine amintirea unor trăsături deja văzute.

Dar timpul trecea. Am pus într-un plic două bancnote de o sută de franci şi o carte de vizită pe care am scris:

„*De la Arsène Lupin pentru bunii săi colegi Honoré Massol şi Gaston Delivet, în semn de recunoştiință.*”

L-am aşezat la vedere, în mijlocul camerei. Alături am pus gentuța doamnei Renaud. Puteam să n-o înapoiez minunatei prietene care mă ajutase?

Trebuie totuşi să mărturisesc că am luat tot ce prezenta un oarece interes, lăsând numai un pieptene de păr şi un portmoneu gol. Ce naiba, afacerile sunt afaceri!

Şi apoi, într-adevăr, soțul său avea o meserie atât de puțin onorabilă!...

Omul începea să mişte. Ce să fac oare? Nu aveam calitatea nici să-l salvez, nici să-l condamn. I-am luat armele şi am tras în aer un foc de pistol.

„Cei doi vor veni imediat”, gândii eu, „n-are decât să se descurce cum va şti! Lucrurile se vor petrece după cum va fi voia destinului său.”

Şi m-am îndepărtat alergând pe drumul care ducea prin adâncitură.

Douăzeci de minute mai târziu, eram lângă maşină, după ce o luasem pe o scurtătură pe care o observasem în timpul urmăririi. La ora patru telegrafiam prietenilor mei din Rouen că un incident neprevăzut mă silea să amân vizita. Fie vorba între noi, tare mă temeam că va trebui să o amân pentru totdeauna, având în vedere ceea ce ştiau ei acum. Cruntă deziluzie pentru ei!

La ora şase, reveneam la Paris prin L'Isle-Adam, Enghien şi Poarta Bineau.

Din ziarele de seară am aflat că în sfârşit Pierre Onfrey a fost prins.

A doua zi - să nu dispreţuim avantajele unei reclame făcute inteligent - *„Écho de France"* publica această ştire senzaţională:

„Ieri, în împrejurimile localităţii Buchy, după mai multe peripeţii, Arsène Lupin l-a prins pe Pierre Onfrey. Autorul crimei din strada Lafontaine o prădase, pe linia Paris - Havre, pe doamna Renaud, soţia directorului adjunct al serviciilor penitenciare. Arsène Lupin a restituit doamnei Renaud geanta cu bijuterii şi a răsplătit cu generozitate cei doi agenţi ai Siguranţei care l-au ajutat pe parcursul acestei dramatice arestări".

COLIERUL REGINEI[7]

De două sau trei ori pe an, cu ocazia unor solemnități importante, cum ar fi balurile de la Ambasada Austriei sau seratele de la lady Billingstone, cotesa de Dreux-Soubise îşi punea pe umeri-i albi „Colierul Reginei”.

Era într-adevăr faimosul colier, colierul legendar pe care Bohmer şi Bassenge, bijutieri ai coroanei, îl pregăteau pentru doamna du Barry, pe care cardinalul de Rohan-Soubise a crezut că-l oferă Mariei-Antonneta, regina Franței, şi pe care aventuriera Jeanne de Valois, contesă de La Motte, l-a demontat într-o seară din februarie 1785 cu ajutorul soțului său şi al complicelui lor, Rétaux de Villette.

Adevărul este că numai montura era autentică. Rétaux de Villette o păstrase, în timp ce domnul de La Motte şi a lui soție împrăştiau în cele patru vânturi pietrele smulse cu brutalitate, minunatele pietre alese cu atâta grijă de Bohmer. Mai târziu, în Italia, el vându montura lui Gaston de Dreux-Soubise, nepot şi moştenitor al cardinalului, salvat de el de la ruinare în vremea răsunătorului faliment al Băncii Rohan-Guéménée, şi care, în amintirea unchiului său, răscumpără cele câteva diamante care se aflau în posesia bijutierului englez Jefferys.

Le completă cu altele de valoare mult mai mică, dar de aceeaşi dimensiune, şi reuşi să reconstituie minunatul «colier al sclaviei», aşa cum ieşise din mâinile lui Bohmer şi Bassenge.

---

[7] Titlul original „**La Vie extraordinaire d'Arsène Lupin: Le Collier de la Reine**” publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 15, 15 aprilie 1906.

Timp de aproape un secol, familia Dreux-Soubise se mândri cu această bijuterie istorică. Deşi anumite împrejurări determinaseră o diminuare însemnată a averii, familia a preferat să cheltuie mai puțin decât să înstrăineze regala şi prețioasa relicvă. Mai ales contele actual ținea la el aşa cum ții la casa părintească. Dovedind prudență, el închiriase un seif la Crédit Lyonnais pentru a ține colierul. El însuşi mergea să-l ridice în după-amiaza zilei în care soția sa voia să-l poarte şi tot el însuşi îl aducea înapoi a doua zi.

În acea seară, la recepția de la Palais de Castille - întâmplarea se petrecea pe la începutul secolului - contesa a avut un adevărat succes, iar regele Cristian, în onoarea căruia fusese organizată serbarea remarcă magnifica sa frumusețe. Pietrele curgeau parcă în jurul gâtului grațios. Miile de fațete ale diamantelor străluceau şi scânteiau ca nişte flăcări în limpezimea luminilor. Se părea că nimeni alta decât ea nu putea purta cu atâta grație şi noblețe greutatea unei asemenea podoabe.

A fost un dublu triumf, pe care contele de Dreux îl gustă din plin şi pentru care se felicită când se întoarse în camera din bătrâna lor casă din cartierul Saint-Germain. Era mândru de soția sa şi în aceeaşi măsură poate de bijuteria care era însemnul casei sale de patru generații. Soția sa manifesta o vanitate cam puerilă, dar care ilustra foarte bine caracterul său de superioritate afişată.

Nu fără părere de rău, îşi scoase colierul şi îl dădu soțului care îl privi cu admirație, ca şi cum l-ar fi văzut pentru prima dată. Apoi, după ce l-a pus în cutia de piele roşie cu blazonul Cardinalului, trecu în camera de alături, mai degrabă un fel de alcov, care fusese complet izolat şi a cărui unică intrare se găsea lângă patul lor. Ca şi de celelalte dăți, îl ascunse pe un raft destul de înalt, printre cutii pentru pălării şi teancuri de lenjerie. Închise uşa şi se dezbrăcă.

Dimineața, se sculă la ora nouă, cu intenția de a merge, înainte de a sta la masă, până la Crédit Lyonnais. Se îmbrăcă, bău o ceaşcă de cafea şi coborî la grajduri. Ajuns acolo, dădu

unele ordine. Unul dintre cai îl îngrijora. Îl puse să meargă şi la pas şi la trap prin curte. Apoi se întoarse la soția sa.

Ea nu ieşise din cameră şi se pieptăna, ajutată de cameristă. Ea îi spuse:

— Plecați?

— Da.... Pentru a duce...

— A, aşa este... E mai prudent...

Intră în cabinet. Dar, după câteva secunde, întrebă cu o mică undă de mirare de altfel:

— L-ați luat, draga mea?

Ea răspunse:

— Poftim? Nu, nu am luat nimic.

— L-ați mişcat de la locul lui.

— Deloc... Nici măcar nu am deschis uşa.

El apăru cu fața descompusă, şi bâigui, cu o voce abia inteligibilă:

— Nu ați...? Nu dumneavoastră...? Atunci...

Ea veni în grabă şi căutară împreună cu febrilitate, aruncând cutiile pe jos şi dărâmând teancurile de lenjerie. Iar contele repeta:

— Inutil... Tot ce facem noi e inutil... Aici l-am pus, pe acest raft.

— Poate l-ați pus în altă parte.

— Ba nu, aici, pe acest raft, şi nu pe altul.

Aprinseră o lumânare, căci încăperea era destul de întunecoasă şi dădură la o parte toată lenjeria şi toate celelalte obiecte. Când cabinetul rămase gol, trebuiră să recunoască cu disperară că faimosul colier, „Colierul Reginei", dispăruse.

Fiind o fire voluntară, contesa, fără a-şi pierde vremea cu lamentări fără rost, îl anunță pe comisar, domnul Valorbe, al cărui spirit sagace şi clarviziune avuseseră deja ocazia să le aprecieze. L-au pus la curent cu amănuntele problemei şi imediat el a întrebat:

— Sunteți sigur, domnule conte, că nimeni nu a putut trece noaptea prin camera dumneavoastră?

— Absolut sigur. Am un somn foarte uşor. Mai mult, uşa acestei camere era închisă cu zăvorul. A trebuit să-l trag dimineaţă când soţia mea a chemat-o pe cameristă.

— Şi nu există nici o altă cale prin care să se poată pătrunde în cabinet?

— Nici una.

— Nici o fereastră?

— Ba da, dar este blocată.

— Aş vrea să o văd...

Aprinseră lumânări şi imediat domnul Valorbe observă că fereastra nu era blocată decât pe jumătate, de un scrin, care, de altfel, nici nu ajungea până la zăbrele.

— Este suficient de aproape de zăbrele, zise domnul de Dreux, pentru a nu putea fi deplasat fără a face mult zgomot.

— Unde dă această fereastră?

— Într-o curte mică interioară.

— Şi mai aveţi un etaj deasupra acestuia?

— Două. Dar la nivelul celui al servitorilor curtea este protejată de un gard de fier cu bare dese. De aceea este aşa puţină lumină aici.

De altfel, când scrinul a fost dat la o parte, s-a constatat că fereastra era închisă, fapt care demonstra că nimeni nu a intrat pe acolo.

— Numai dacă n-o fi ieşit prin camera noastră, zise contele.

— În acest caz nu aţi fi găsit zăvorul acestei camere pus.

Comisarul se gândi un moment, apoi, întorcându-se către contesă, spuse:

— Se ştia în anturajul dumneavoastră, doamnă, că aveaţi să purtaţi colierul ieri seara?

— Desigur, nu am ascuns acest lucru. Însă nimeni nu ştia că îl vom închide în acest cabinet.

— Nimeni?

— Nimeni... Poate doar...

— Vă rog, doamnă, precizaţi. Este unul dintre aspectele cele mai importante.

Ea îi spuse soţului:

— Mă gândeam la Henriette.

— Henriette? Ca şi ceilalți, nici ea nu cunoştea acest amănunt.

— Eşti sigur?

— Cine e această femeie? întrebă domnul Valorbe.

— O prietenă de la pension, care s-a certat cu familia ei pentru că a vrut să se mărite cu un fel de muncitor. După moartea soțului ei, am luat-o la noi împreună cu băiatul şi le-am mobilat un apartament în aceasta casă.

Şi adăugă puțin încurcată:

— Îmi face unele servicii. Este foarte pricepută.

— La ce etaj locuieşte?

— La acelaşi cu noi, puțin mai încolo... La capătul acestui culoar... Şi daca mă gândesc bine... Fereastra bucătăriei sale...

— Dă spre curtea interioara, nu-i aşa?

— Da, față în față cu a noastră.

Această declarație fu urmată de câteva clipe de tăcere. Apoi, domnul Valorbe ceru să fie condus la Henriette.

O găsiră cosând, în timp ce fiul ei Raoul, un copil între şase şi şapte ani, citea lângă ea. Destul de mirat la vederea apartamentului sărăcăcios care-i fusese mobilat şi care se compunea doar dintr-o camera fără şemineu şi o chichineață care servea drept bucătărie, comisarul o interogă. Ea păru uluită la aflarea furtului comis. Aseară, ea cu mâna ei o îmbrăcase pe contesă şi-i pusese colierul în jurul gâtului.

— Doamne, Dumnezeule, zise ea, nu mi-aş fi închipuit niciodată aşa ceva!

— Dumneavoastră nu aveți vreo idee, vreo bănuială? E posibil ca hoțul să fi trecut prin camera dumneavoastră.

Ea râse din toata inima, fără să-şi imagineze că o oarecare bănuiala ar fi căzut asupra sa.

— Dar eu nu am plecat deloc din cameră, eu nu ies niciodată! Şi apoi, n-ați văzut?

Deschise fereastra bucătăriei.

— Uitati-vă, sunt cel puțin trei metri până la peretele de vizavi.

— Cine v-a spus că avem în vedere ipoteza unui furt efectuat pe aici?

— Dar... Colierul nu era în cabinet?

— De unde ştiți?

— Asta-i bună! Ştiu dintotdeauna că noaptea era pus acolo... S-a spus acest lucru în prezența mea.

Figura ei încă tânără, dar pe care necazurile o ofiliseră, arăta o mare blândețe, dar şi resemnare. Totuşi, ea căpătă deodată, în tăcerea care se lăsase, o expresie de angoasă, ca şi cum ar fi amenințat-o un pericol. Îşi trase copilul lângă ea. Băiatul îi luă mâna şi i-o sărută cu tandrețe.

— Nu cred, spuse domnul de Dreux comisarului, când rămaseră singuri, nu cred că o bănuiți. Răspund eu pentru ea. Este o femeie cinstită.

— Ohh, sunt întru totul de acord cu dumneavoastră, zise demnul Valorbe. Cel mult mă gândeam la o complicitate involuntară. Trebuie să recunosc însă că această variantă nu poate fi luată în considerare, cu atât mai mult cu cât ea nu rezolvă problema cu care ne confruntăm.

Comisarul nu mai continuă ancheta, pe care judecătorul de instrucție o reluă şi o completă în zilele următoare. Au fost interogați servitorii, a fost verificată starea zăvorului, s-au făcut experiențe privind închiderea şi deschiderea ferestrei cabinetului, a fost cercetată cu mare atenție curtea interioară.

Zăvorul era intact. Fereastra nu se putea nici închide, nici deschide pe dinafară.

Apoi cercetările se concentrară mai ales asupra Henriettei, deoarece, totuşi, totul conducea spre ea. Viața ei a fost scotocită cu minuțiozitate şi s-a constatat că, de trei ani, ea nu ieşise din casă decât de patru ori şi atunci numai pentru a îndeplini poruncile care îi fuseseră date. În realitate, ea era cameristă şi croitoreasă pentru doamna de Dreux, care se purta fața de ea cu o duritate pe care toți servitorii o recunoscură.

— De altfel, spunea judecătorul de instrucție, care după o săptămână ajunse la aceleaşi concluzii ca şi comisarul, admițând că l-am cunoaşte pe vinovat, deşi nu putem spune acest lucru, nu am şti mai mult despre modul în care a fost comis furtul. Suntem blocați de două obstacole: de o parte, o uşă închisă, de cealaltă - o fereastră tot atât de închisă. Misterul este dublu! Cum a putut intra hoțul şi cum, lucru şi mai greu de realizat, a putut ieşi, lăsând în urma lui o uşă încuiată cu zăvorul şi o fereastră închisă?

La capătul a patru luni de investigații, convingerea intimă a judecătorului era următoarea: domnul şi doamna de Dreux, presați de nevoia de bani, vânduseră Colierul Reginei. Şi clasă afacerea.

Furtul prețioasei bijuterii a dat familiei Dreux-Soubise o lovitură care o marcă pentru mult timp. Creditul lor nu mai era susținut de garanția pe care le-o asigura posesia unei asemenea comori şi astfel creditorii deveniră mai duri, iar cei de la care cereau împrumuturi - mai circumspecți. Au trebuit să ia masuri extreme: au înstrăinat bunuri, au ipotecat. Pe scurt, s-ar fi ruinat dacă nu ar fi fost salvați de două moşteniri primite de la nişte rude mai îndepărtate.

Orgoliul familiei a fost profund rănit, ca şi cum ar fi pierdut o parte a nobleței sale. Şi, lucru curios, contesa îşi îndreptă toate resentimentele asupra fostei sale colege de pension. Avea față de ea o adevărată ranchiună şi o acuza în mod deschis. Mai întâi a trimis-o să locuiască la etajul servitorilor, iar apoi a concediat-o fără nici o explicație.

Şi viața continuă, fără evenimente deosebite. Soții călătoriră mult.

Un singur fapt merită revelat pentru acea perioadă. Câteva luni după plecarea Henriettei, contesa primi de la ea o scrisoare care o uimi complet:

„Doamnă,

Nu ştiu cum să vă mulțumesc. Căci dumneavoastră, nu-i aşa, mi-ați trimis aceasta? Nu puteți fi decât dumneavoastră.

Nimeni altcineva nu ştie că mă aflu în acest sătuc. Dacă mă înşel scuzaţi-mă şi reţineţi măcar recunoştinţa mea pentru bunătatea de care aţi dat dovadă în trecut."

Ce voia să spună? Bunătatea ei se reducea la multe nedreptăţi. Ce însemnau aceste mulţumiri?

Somată să se explice, ea răspunse că primise prin poştă într-un plic obişnuit două bancnote de o mie de franci. Plicul, pe care îl trimitea alături de răspuns, purta ştampila Parisului şi nu avea pe el decât adresa ei, cu un scris vizibil contrafăcut.

De unde veneau aceşti două mii de franci? Cine îi trimisese? Justiţia cercetă cazul. Dar pe ce pistă să mergi în acest mister tenebros?

Lucrul se repetă după douăsprezece luni. Şi a treia oară, şi a patra oară şi în fiecare an timp de şase ani, cu deosebirea că în al cincilea şi al şaselea an suma se dublă, ceea ce i-a permis Henriettei, care se îmbolnăvise subit, să se îngrijească cum trebuie.

Iată şi altă deosebire: conducerea poştei, oprind una dintre scrisori pe motivul că nu era înregistrată ca scrisoare cu valoare, următoarele două au fost trimise respectând regulamentul, prima cu ştampila de la Saint-Germain, cealaltă de la Suresnes. Expeditorul semna mai întâi Anquety, apoi Péchard. Adresele pe care le dădu erau false.

După şase ani, Henriette muri. Secretul rămânea neatins.

Toate aceste evenimente sunt cunoscute de marele public. Afacerea a fost una dintre acele întâmplări care pasionează opinia publică, colierul având un destin straniu, care, după ce a zăpăcit Franţa la sfârşitul secolului al XVIII-lea, a provocat atâtea emoţii o sută douăzeci de ani mai târziu. Dar ce vă voi spune mai departe nu este ştiut de nimeni, în afară de principalii interesaţi ai întâmplării şi de câteva persoane cărora contele le-a cerut să păstreze secretul absolut. Dar pentru că probabil ei nu-şi vor ţine promisiunea, nu-mi fac nici un scrupul să dau la o parte vălul care acoperă această

afacere. Şi astfel, veți afla o dată cu cheia enigmei, explicația scrisorii publicată de ziarele de alaltăieri dimineață, scrisoare extraordinară care adăugă încă, dacă se mai putea, o umbră şi mister întunecimilor acestei drame.

Au trecut cinci zile de atunci. Printre invitații care luau masa la domnul de Dreux Soubise, se aflau cele două nepoate şi verişoara sa, iar bărbați erau preşedintele d'Essaville, deputatul Bochas, cavalerul Floriani, pe care contele îl cunoscuse în Sicilia, şi generalul marchiz de Rouzières, vechi prieten.

După masă, doamnele serviră cafeaua, iar domnii primiră permisiunea să fumeze, cu condiția însă de a nu pleca din salon. Se discută pe diferite subiecte. Una dintre tinere se amuză dând în cărți şi spunând viitorul. Apoi s-a ajuns la subiectul crimelor celebre. Şi în legătură cu aceasta, domnul de Rouzières, care nu scăpa niciodată ocazia de a-l tachina pe conte, aminti de întâmplarea cu colierul, subiect de conversație pe care domnul de Dreux îl ura.

Imediat, fiecare îşi spuse părerea. Fiecare reîncepu ancheta în felul său. Şi, bine-nțeles, toate ipotezele se contraziceau, toate erau inadmisibile.

— Şi dumneavoastră, domnule, îl întrebă contesa pe cavalerul Floriani, care este părerea dumneavoastră?

— O, eu nu am nici o părere, doamnă.

Toți cei prezenți scoaseră exclamații de uimire. Cum se putea aşa ceva? Cavalerul tocmai povestise cu mare pricepere diverse aventuri în care fusese amestecat împreună eu tatăl său, magistrat la Palermo şi în care dovedise o inteligență deosebită şi un gust aparte pentru asemenea treburi.

— Mărturisesc, spuse el, că mi s-a întâmplat să reuşesc acolo unde oameni dintre cei mai pricepuți renunțaseră. Dar de aici până la a fi considerat un Sherlock Holmes... Şi apoi, abia dacă ştiu despre ce este vorba.

Toți se întoarseră spre stăpânul casei. Fără nici o plăcere, el trebui să povestească pe scurt faptele. Cavalerul ascultă, reflectă, puse câteva întrebări şi spuse cu glas scăzut:

— E nostim... La prima vedere nu mi se pare că este atât de greu de ghicit cum s-a întâmplat.

Contele ridică din umeri. Dar ceilalți se strânseră în jurul cavalerului, iar acesta reluă pe un ton cam dogmatic:

— În general, pentru a ajunge la autorul unei crime sau al unui furt, trebuie stabilit cum s-a produs această crimă sau acest furt. În cazul de față, nimic nu este mai simplu, după părerea mea, căci ne aflăm în fața nu a mai multor ipoteze, ci a unei certitudini, o certitudine unică, riguroasă, care este următoarea: individul nu putea intra decât pe uşa camerei sau pe fereastra cabinetului, însă o uşă zăvorâtă nu se poate deschide pe dinafară. Deci, a intrat pe fereastră.

— Dar era închisă şi a fost găsită închisă, spuse domnul de Dreux.

— Pentru aceasta, continuă Floriani fără să ia în considerare întreruperea, nu a trebuit decât să facă un pod cu ajutorul unei scânduri sau al unei scări, între balconul bucătăriei şi marginea ferestrei şi imediat ce cutia...

— Dar vă repet că fereastra era închisă, strigă contele pierzându-şi firea.

De data aceasta, Floriani trebui să răspundă. O făcu cu un calm desăvârşit, ca un om pe care o obiecție atât de nesemnificativă nu-l tulbură deloc.

— Vă cred, dar fereastra nu are un oberlicht?

— De unde ştiți?

— Mai întâi, pentru că este aproape o regulă pentru casele acestei perioade. Şi apoi, aşa trebuie să fie, deoarece, altfel, furtul este inexplicabil.

— Într-adevăr, există aşa ceva, dar e închis, ca şi fereastra. Nici măcar nu i s-a acordat atenție.

— E o greşeală. Căci dacă ar fi fost cercetat, s-ar fi observat evident că fusese deschis.

— Dar cum?

— Presupun că, precum toate celelalte oberlichturi, el poate fi deschis cu ajutorul unei sârme împletite prevăzute cu un inel la extremitatea inferioară.

— Da.

— Şi acest inel atârna între zăbrele şi scrin.

— Da, dar nu înțeleg...

— Iată, fiți atent. Printr-o fantă făcută în geam, hoțul a putut, cu ajutorul unui instrument oarecare, să spunem o vergea de fier cu cârlig la capăt, să prindă inelul, să apese şi să deschidă.

Contele râse:

— Perfect, perfect! Potriviți totul cu o asemenea uşurință! Numai că uitați un lucru, dragă domnule, nu a fost făcută nici o spărtură în sticlă.

— Ba a fost o spărtură.

— Nu se poate, ar fi fost văzută.

— Pentru a vedea trebuie să priveşti, dar nu s-a uitat nimeni la ea. Spărtura există, este imposibil să nu existe, de-a lungul sticlei, pe lângă chit... Pe verticală, bine-nțeles.

Contele se ridică. Părea foarte surescitat. Măsură salonul de doua sau trei ori cu un mers nervos, apoi apropiindu-se de Floriani îi spuse:

— Nimic nu s-a schimbat acolo sus din acea zi... Nimeni nu a pus piciorul în acel cabinet.

— În acest caz, domnule, vă este foarte uşor să vă convingeți că explicația mea concordă cu realitatea.

— Ea nu concordă cu nici una dintre faptele pe care le-a constatat justiția. Dumneavoastră nu ați văzut nimic, nu ştiți nimic şi contraziceți tot ce noi am văzut şi tot ce noi ştim.

Floriani nu păru să remarce iritarea contelui şi îi spuse surâzând:

— Vai, domnule, încerc doar să limpezesc lucrurile atâta tot. Dacă mă înşel, dovediți-mi-o.

— Imediat... Mărturisesc că siguranța dumneavoastră...

Domnul de Dreux mai bombăni ceva, apoi, dintr-o dată, se îndreptă spre uşă şi ieşi.

Nimeni nu spunea un cuvânt. Toți aşteptau cu înfrigurare, ca şi cum, într-adevăr, o parte a adevărului avea să iasă la lumină. Iar tăcerea avea o gravitate extremă.

În sfârşit, contele apăru în uşă. Era palid şi foarte agitat. Le spuse prietenilor săi, cu voce tremurată:

— Vă cer iertare, revelaţiile domnului sunt atât de surprinzătoare... N-aş fi crezut niciodată...

Soţia sa îl intrebă nerăbdătoare:

— Vorbeşte... Te implor... Ce ai văzut acolo?

— Spărtura există... Exact la locul indicat... De-a lungul sticlei.

Brusc, îl apucă pe cavaler de braţ şi îi spuse pe un ton poruncitor:

— Şi acum, domnule, continuaţi... Recunosc că aveţi dreptate până aici: dar acum, nu s-a terminat... Răspundeţi... Ce s-a întâmplat după părerea dumneavoastră?

Floriani se desprinse uşurel din strânsoare şi după un moment spuse:

— Ei bine, după părerea mea, iată ce s-a întâmplat. Individul, ştiind că doamna de Dreux se ducea la bal cu colierul, şi-a instalat podul în timp ce dumneavoastră eraţi plecaţi. S-a uitat pe fereastră şi a văzut unde aţi pus bijuteria. De îndată ce aţi plecat, el a tăiat geamul şi a tras inelul.

— Fie, dar distanţa este prea mare pentru a putea ajunge la cremonul ferestrei.

— Dacă nu a putut să o deschidă, înseamnă că a intrat chiar pe oberlicht.

— Imposibil! Nu există nici un bărbat atât de slab care să poată intra pe acolo.

— Atunci, n-a fost un bărbat.

— Cum?

— Foarte bine. Dacă locul este prea îngust pentru un bărbat, trebuie că a fost un copil.

— Un copil!

— Nu mi-aţi spus că prietena dumneavoastră Henriette avea un băiat?

— Într-adevăr. Un băiat care se numea Raoul.

— Este toarte probabil ca acest Raoul să fi comis furtul.

— Ce dovezi aveţi?

— Dovezi?... Sunt destule... Aşa, de exemplu...

Tăcu şi se gândi câteva clipe. Apoi reluă:

— Aşa, de exemplu, acel pod, este de necrezut ca băiatul să-l fi adus de afară fără să fie văzut. Trebuie să fi folosit ceva ce-i era la îndemână. În cămăruța în care Henriette gătea, erau, nu-i aşa, nişte scânduri prinse în perete pe care îşi punea cratițele?

— Erau două, după câte îmi amintesc.

— Ar trebui văzut dacă aceste scânduri sunt într-adevăr fixate de suporții de lemn care le susțin. În caz contrar, putem gândi că băiatul le-a desprins, apoi le-a prins una de alta. Şi pentru că în bucătărie era un cuptor, vom găsi poate şi vătraiul de care s-a servit pentru a deschide oberlichtul.

Fără să spună o vorba, contele ieşi, iar de această dată invitații nu mai simțiră deloc acea neliniște şi teama de necunoscut pe care o avură prima oară. Ei ştiau, ştiau în mod sigur că presupunerile lui Floriani aveau să se adeverească. Acest om dădea o impresie de certitudine atât de riguroasă, încât era ascultat nu ca şi cum ar fi dedus faptele unele din altele, ci ca şi cum ar fi povestit întâmplări a căror autenticitate era uşor de verificat în timp.

Astfel că nimeni nu se miră când contele, la rândul său spuse:

— Într-adevăr, băiatul este, el este, totul o dovedeşte.

— Ați văzut scândurile... Vătraiul?

— Am văzut... Scândurile au fost scoase din cuie... Vătraiul e încă acolo.

Doamna de Dreux-Soubise strigă:

— El este... Vreți să spuneți mai degrabă că mama lui, Henriette este singura vinovată. Ea îl va fi obligat pe băiat...

— Nu, spuse cavalerul, mama nu are nici un amestec.

— Asta-i bună! Doar locuiau în aceeaşi cameră, iar băiatul n-ar fi putut acționa fără ştirea Henriettei.

— Stăteau în aceeaşi cameră, dar totul s-a petrecut în camera de alături, noaptea, în timp ce mama lui dormea,

— Dar colierul? zise contele. L-am fi găsit între lucrurile copilului.

— Să avem iertare, dar copilul ieşea din casă. În ziua când l-aţi surprins în faţa mesei de lucru, tocmai venise de la şcoală şi poate că justiţia ar fi fost mai inspirată dacă ar fi căutat printre cărţile copilului decât să se repeadă asupra mamei care nu era vinovată.

— De acord, dar cei două mii de franci pe care Henriette îi primea în fiecare an nu constituie cea mai buna dovadă a complicităţii sale?

— Dacă ar fi fost complice, v-ar fi mulţumit pentru aceşti bani? Şi apoi, nu era supravegheată? Pe când copilul, copilul este liber şi poate merge până în oraşul vecin să ia legătura cu un intermediar de vânzări şi să-i dea cu preţ scăzut un diamant sau două, după nevoie... Cu singura condiţie ca banii să fie trimişi de la Paris, anul următor tranzacţia repetându-se.

O stare de stânjeneală nedefinită îi cuprinsese pe cei doi soţi şi invitaţii lor. Într-adevăr, în tonul şi în atitudinea lui Floriani era altceva decât acea certitudine, care, de la început, îl enervase atât de tare pe conte. Era un fel de ironie, dar o ironie care părea mai degrabă ostilă decât simpatică şi prietenoasă, aşa cum ar fi trebuit.

Contele încercă să râdă.

— Toate acestea sunt de o ingeniozitate care mă farmecă. Complimentele mele! Ce imaginaţie uimitoare!

— Ba nu, ba nu, spuse Floriani cu mai multă seriozitate, nu imaginez, ci doar evoc împrejurările care au fost exact aşa cum le descriu eu.

— Ce puteţi şti dumneavoastră?

— Ceea ce mi-aţi spus dumneavoastră. Îmi închipui viaţa mamei şi a copilului ei, acolo, într-un fund de provincie, mama se îmbolnăveşte, mijloacele pe care le foloseşte micuţul pentru a vinde pietrele preţioase ca să-şi salveze mama sau cel puţin să-i mângâie ultimele momente de viaţă. Boala o ucide. Ea moare. Trec ani. Copilul creşte, devine bărbat.

Atunci - şi de această dată sunt de acord că dau frâu liber imaginației - să presupunem că acest om simte nevoia să revină la locurile unde şi-a petrecut copilăria, să le revadă, să-i regăsească pe cei care au bănuit-o, au acuzat-o pe mama sa. Vă dați seama ce interesantă ar fi o asemenea întâlnire în bătrâna casă în care s-au desfăşurat acele întâmplări dramatice?

Cuvintele sale răsunară câteva secunde într-o tăcere îngrijorată, iar pe figurile domnului şi doamnei de Dreux se citea un efort supraomenesc de a înțelege, dar în acelaşi timp şi teama, angoasa de a înțelege. Contele, murmură:

— Dar cine sunteți dumneavoastră, domnule?

— Eu? Sunt cavalerul Floriani, pe care l-ați întâlnit la Palermo şi pe care ați fost atât de bun să-l invitați la dumneavoastră deja de mai multe ori.

— Atunci ce înseamnă aceasta poveste?

— O, dar nu înseamnă nimic. Pentru mine e un simplu joc, încerc sa-mi imaginez bucuria pe care băiatul Henriettei, dacă mai trăieşte, ar avea-o să vă spună că el a fost singurul vinovat şi aceasta pentru că mama sa era nefericită, pe cale de a-şi pierde slujba, de... servitoare, din care trăia, şi pentru că băiatul suferea că mama lui era nefericită.

Se exprima cu o emoție reținută, pe jumătate ridicat şi aplecat spre contesă. Nu mai putea exista nici o îndoială. Cavalerul Floriani nu era altul decât fiul Henriettei. Totul, în atitudinea sa, în vorbele sale, ducea la această concluzie. De altfel, nu aceasta era intenția sa mărturisită, vrerea sa, de a fi recunoscut ca atare?

Contele era nehotărât. Cum să se poarte cu acest îndrăzneț personaj? Să sune? Să provoace un scandal? Să-l demaşte pe cel care l-a prădat cândva? Dar e atât de mult de atunci! Şi cine ar crede în aceasta poveste absurdă a copilului vinovat? Nu, era mai bine să accepte situația, prefăcându-se că nu-i înțelege sensul cel adevărat. Şi apropiindu-se de Floriani, spuse vesel:

— Foarte amuzant, foarte interesant, romanul dumneavoastră. Vă jur că mă pasionează. Dar, după părerea dumneavoastră, ce a ajuns acest tânăr de treabă, acest model de copil? Sper că nu s-a oprit la jumătatea unui drum atât de frumos...

— O, sigur că nu.

— Nu-i aşa? După un asemenea început! La vârsta de şase ani să furi Colierul Reginei, celebrul colier pe care îl dorea Maria-Antoaneta!

— Da, dar să-l ia, spuse Floriani, intrând în jocul contelui, să-l ia fără a avea nici o neplăcere, fără ca nimănui să-i vină în minte să examineze starea geamurilor, sau să vadă că marginea ferestrei este prea curată, acea margine pe care el a şters-o ca să nu i se descopere urmele în praful gros de acolo... Recunoaşteţi că pentru un copil la vârsta lui e ceva. E chiar aşa de uşor? Ajunge doar să vrei şi să întinzi mâna?... Zău, el a vrut...

— Şi a întins mâna.

— Amândouă mâinile, continuă cavalerul râzând.

Pe cei de faţă îi trecură fiorii. Ce mister ascundea viaţa acestui aşa zis Floriani? Ce extraordinară trebuia să fie existenţa acestui aventurier, hoţ genial la şase ani, şi care, astăzi, printr-un rafinament de diletant în căutare de emoţii, sau pentru a-şi satisface un sentiment de ranchiună, venea să braveze victima la ea acasă, cu îndrăzneala nebună şi totuşi cu bunul simţ al unui om de lume aflat în vizită!

Se ridică şi se apropie de contesă pentru a-şi lua rămas bun. Ea îşi stăpâni o mişcare de retragere. El surâse.

— O, doamnă, vă e teamă! Oare am împins prea departe mica mea comedie de vrăjitor de salon?

Ea se stăpâni şi răspunse cu aceeaşi dezinvoltură puţin batjocoritoare:

— Ba, deloc, domnule. Dimpotrivă, legenda acestui bun copil mi-a trezit un mare interes şi mă bucur că bijuteria mea a avut un destin atât de strălucit. Dar nu credeţi că fiul

acestei... femei, acestei Henriette, era supus mai ales vocației sale?

El tresări, simțind înțepătura, şi replică:

— Sunt convins şi trebuie că această vocație era foarte serioasă din moment ce băiatului i-a reuşit atât de bine lovitura.

— Cum aşa?

— După cum ştiți cele mai multe dintre pietre erau false. Veritabile nu erau decât cele câteva diamante răscumpărate de la bijutierul englez, celelalte fiind vândute unul câte unul în funcție de necesitățile dure ale vieții.

— Dar tot Colierul Reginei era, domnule, spuse contesa cu infatuare, şi tocmai acest lucru mi se pare că fiul Henriettei nu-l putea înțelege.

— El a înțeles, doamnă, că fals sau veritabil, colierul era înainte de toate un obiect de paradă, un fel de blazon.

Domnul de Dreux făcu o mişcare. Dar soția i-o luă înainte.

— Domnule, spuse ea, dacă omul la care faceți aluzie ar avea puțin bun simț...

Se opri, intimidată de privirea calmă a lui Floriani. Acesta repetă:

— Daca omul ar avea puțin bun simț?...

Îşi dădu seama că nu ar câştiga nimic dacă ar continua să-i vorbească astfel şi, împotriva voinței sale, în pofida mâniei şi a indignării orgoliului său rănit, îi spuse aproape cu politețe:

— Domnule, legenda spune că Rétaux de Villette, când era în posesia Colierului Reginei şi i-a scos toate diamantele pentru a-i face toate capriciile Jeannei de Valois, nu a îndrăznit să se atingă de montură. El a înțeles că diamantele nu erau decât ornamentul, decât un accesoriu, iar opera principală, creația artistului era montura şi a respectat-o. Credeți că şi omul nostru a înțeles acest lucru?

— Nu mă îndoiesc că montura există. Copilul a respectat-o.

— Ei bine, domnule, dacă vi se va întâmplă să-l întâlniți, să-i spuneți că ține pe nedrept una din acele relicve care

reprezintă proprietatea şi gloria anumitor familii şi că, deşi a smuls diamantele, Colierul Reginei nu a încetat să aparţină casei de Dreux-Soubise. El ne aparţine precum numele, precum onoarea.

Cavalerul răspunse cu simplitate:

— Îi voi spune, doamnă.

Se înclină în faţa ei, îl salută pe conte, îi salută, pe rând, pe toţi invitaţii şi ieşi.

Patru zile mai târziu, doamna de Dreux găsi pe masa din camera sa o cutie roşie cu blazonul cardinalului. O deschise. Înăuntru se afla Colierul Reginei.

Dar cum toate lucrurile trebuie, în viaţa unui om preocupat de unitate şi de logică, să contribuie la realizarea unui scop - iar puţină reclamă nu strică niciodată -, a doua zi *„Écho de France”* publica aceste rânduri senzaţionale:

«*Colierul Reginei, celebra bijuterie furată mai demult de la familia de Dreux-Soubise, a fost regăsit de către Arsène Lupin. Arsène Lupin s-a grăbit să-l înapoieze proprietarilor săi de drept. Nu putem decât aplauda această atenţie delicată şi cavalerească.*»

ŞEPTARUL DE CUPĂ[8]

Se pune o întrebare şi ea mi-a fost pusă adesea: «Cum l-am cunoscut pe Arsène Lupin?»

Nimeni nu se îndoieşte că îl cunosc. Amănuntele pe care le adun despre acest om deconcertant, faptele de netăgăduit pe care le prezint, dovezile noi pe care le aduc, interpretarea pe care eu o dau anumitor acte din care nu s-au văzut decât manifestările exterioare fără a se pătrunde nici în raţiunile secrete, nici în mecanismul lor neprevăzut, toate acestea dovedesc, dacă nu o intimitate, pe care viaţa lui Lupin ar face-o imposibilă, cel puţin relaţii de prietenie şi confidenţe.

Dar cum l-am cunoscut? De unde această favoare de a fi istoriograful său? De ce eu şi nu un altul?

Răspunsul este simplu: numai întâmplarea a condus la o alegere în care meritul meu nu are nimic de a face, întâmplarea m-a pus în calea lui. Din întâmplare am fost amestecat în una dintre cele mai stranii şi mai misterioase aventuri ale sale, din întâmplare, în sfârşit, am fost actorul unei drame al cărui regizor a fost el, dramă întunecoasă şi complicată, plină de asemenea peripeţii încât mă încearcă şi acum, când mă pregătesc să o povestesc, o oarecare teamă.

Actul întâi se petrece în timpul faimoasei nopţi de 22 spre 23 iunie, despre care s-a vorbit atât de mult. În ce mă priveşte, trebuie s-o spun imediat, pun comportarea destul de anormală pe care am avut-o atunci pe seama stării de spirit deosebite în care mă aflam când mă întorceam acasă.

---

[8] Titlul original „**Comment j'ai connu Arsène Lupin: Le sept de cœur**" publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 28, 15 mai 1907.

Luasem masa cu nişte prieteni la restaurantul «Cascade», şi pe parcursul întregii seri, în timp ce fumam, iar orchestra de ţigani cânta valsuri melancolice, nu vorbisem decât despre crime şi furturi, despre intrigi înfricoşătoare şi tenebroase. Nu era o prea bună pregătire pentru somn.

Familia Saint-Martin luă maşina. Jean Daspry - acest fermecător şi nepăsător Daspry, care, peste şase luni, avea să moară într-un mod atât de tragic pe frontiera Marocului -, Jean Daspry şi cu mine pornirăm pe jos prin noaptea întunecoasă şi caldă. Când am ajuns în faţa vilişoarei în care locuiam de un an încoace, la Neuilly, pe bulevardul Maillot, el îmi spuse:

— Vă e frică vreodată?

— Ce idee!

— Tocmai, această casă este atât de izolată! Nici un vecin... Terenuri virane... E adevărat, nu sunt un fricos, dar totuşi...

— Sunteţi cam amuzant!

— Nu, spun şi eu aşa... Familia Saint-Martin m-a impresionat cu poveştile acelea despre bandiţi.

După ce mi-a strâns mâna s-a îndepărtat. Am scos cheia şi am descuiat uşa.

— Ia te uită, mi-am spus, Antoine a uitat să aprindă măcar o lumânare.

Dar deodată, mi-am amintit: Antoine nu era în casă, îi dădusem liber.

Imediat, întunericul şi tăcerea îmi deveniră de nesuferit. Am urcat în camera mea, pe bâjbâite, cât am putut de repede, şi de cum am ajuns, contrar obiceiului, am încuiat uşa şi am pus zăvorul. Apoi am aprins lumina.

Flacăra lumânării mă făcu să-mi recapăt sângele rece. Totuşi am avut grijă să scot revolverul din toc, un revolver mare, cu bătaie lungă, şi l-am pus lângă pat. Această măsură de prevedere mă linişti complet. M-am băgat în pat şi, ca de obicei, pentru a putea adormi, am luat de pe noptieră cartea care mă aştepta în fiecare seară. Dar ceea ce văzui mă surprinse peste măsură.

În locul coupe-papier-ului pe care îl pusesem ca semn cu o seară înainte, se afla un plic, închis, cu cinci peceți de ceară roşie. Pur şi simplu l-am smuls din carte. Pe el erau scrise numele şi prenumele mele la care se adăuga mențiunea:

«*Urgent*»

O scrisoare, o scrisoare pe numele meu! Cine putea să o fi pus aici? Cam nervos, am desfăcut plicul şi am citit:

„Începând din momentul în care ați deschis scrisoarea, orice s-ar întâmpla, orice ați auzi, nu mai mişcați, nu mai faceți nici un gest, nu scoateți nici un strigăt. Altfel, sunteți pierdut."

Nici eu nu sunt un fricos şi la fel ca oricare altul ştiu ce să fac în fața unui pericol real şi ştiu să tratez ca atare pericolele părelnice care ne înfierbântă imaginația. Dar, repet, eram într-o stare de spirit anormală, mai uşor de impresionat, cu nervii întinşi la maximum. Şi apoi, nu era în toate acestea un ceva tulburător şi inexplicabil care ar fi zdruncinat sufletul chiar şi al cuiva mai curajos?

Degetele mele strângeau cu fervoare foaia de hârtie, iar ochii citeau neîntrerupt frazele amenințătoare... *„Nu faceți nici o mişcare... nu scoateți nici un strigăt... altfel sunteți pierdut..."*

„Asta-i bună, mi-am spus, trebuie să fie o glumă, o farsă imbecilă."

Eram cât pe ce să încep să râd, chiar am vrut să râd cu hohote. Cine mă împiedica s-o fac? Ce teamă ascunsă mi-a oprit râsul în gât?

Cel puțin să fi stins lumânarea. Nu, n-am putut să suflu în ea. *„Nici o mişcare, altfel sunteți pierdut",* scria acolo.

Dar la ce bun să lupți cu acest gen de autosugestii mai puternice adesea decât faptele cele mai reale? Nu trebuia decât să închizi ochii. Şi închisei ochii.

În acelaşi moment, se auzi un zgomot uşor, apoi pârâituri. Acestea veneau, mi se părea, dintr-o altă cameră de alături, unde îmi aranjasem cabinetul de lucru şi de care nu eram despărțiți decât de anticameră. Apropierea unui pericol real mă excită şi am avut senzația că mă voi ridica, voi lua revolverul şi mă voi năpusti în cameră. Dar nu m-am ridicat deloc: în fața mea, una dintre perdele de la fereastra din stânga se mişcase.

Nu putea fi nici o îndoială: ea se mişcase. Şi încă se mişca! Şi am văzut - am văzut foarte clar - că între perdea şi fereastră, în acel spațiu îngust, se afla o formă omenească al cărui volum împiedica stofa să cadă drept.

Dar şi ființa mă vedea pe mine, este sigur că mă vedea prin țesătură. Atunci am înțeles totul. În timp ce ceilalți plecau cu prada, el avea misiunea să mă țină la respect. Să mă ridic? Să iau pistolul? Imposibil... El era acolo! La cea mai mică mişcare, la cel mai mic strigăt, eram pierdut.

O lovitură puternică zgudui casa, urmată de altele mai mici în grupuri de două sau trei, asemenea celor ale unui ciocan care loveşte ceva tare şi sare înapoi. Sau cel puțin aşa îmi imaginam eu în confuzia care îmi domina creierul. Alte zgomote se amestecară unele cu altele, un adevărat vacarm care demonstra că se lucra fără nici o jena şi într-o siguranță totală.

Autorul scrisorii avea dreptate: nu am făcut nici o mişcară. Din laşitate, oare? Nu, mai degrabă o stare de slăbiciune totală, o neputință de a-mi mişca vreunul dintre membre. Dar şi înțelepciune, căci, la urma urmei, de ce să mă lupt? În spatele acestui om erau alții zece care ar veni imediat la chemarea lui. Să-mi risc viața pentru a salva câteva tapiserii şi câteva bibelouri?

Şi supliciul dură toată noaptea. Supliciul de nesuportat, angoasă teribilă! Zgomotul încetase, dar eu aşteptam să reînceapă. Şi omul, omul care mă supraveghea cu arma în mână! Mă uitam îngrozit la el. Iar inima-mi bătea puternic şi sudoarea îmi curgea pe frunte, pe tot corpul!

Deodată mă simții cuprins de o senzație plăcută: maşina lăptarului, al cărei huruit îl ştiam atât de bine, trecu pe bulevard şi în acelaşi timp avui impresia că zorii se strecurau prin obloanele lăsate şi că afară lumina zilei începea să-şi facă loc printre tenebre.

Şi iată că ziua pătrundea în cameră. Trecură alte vehicule. Toate fantomele nopții se topiră.

Atunci, am întins mâna spre noptieră, încet, cu şiretenie. În față nimic nu se mişcă. Am fixat cu privirea faldul perdelei, locul exact în care trebuia să țintesc, mi-am numărat cu precizie mişcările pe care trebuia să le fac şi cu repeziciune am luat revolverul şi am tras.

Am sărit din pat cu un strigat de eliberare şi m-am repezit la perdea. Stofa era găurită, geamul era găurit. Cât despre om, nu putusem să-l nimeresc... Pentru simplul motiv că acolo nu era nimeni.

Nimeni! Aşadar, fusesem hipnotizat întreaga noapte de un fald al perdelei! Iar în acest timp, răufăcătorii... Turbat de furie, cu un avânt pe care nimic nu l-ar fi putut stăvili, am răsucit cheia în broască, am deschis uşa, am trecut prin anticamera şi m-am năpustit în camera cealaltă.

Dar rămasei țintuit în prag de uimire, gâfâind, zăpăcit şi mai surprins decât fusesem când am văzut că nu era nimeni după perdea: nu dispăruse nimic. Toate lucrurile pe care le credeam furate - mobile, tablouri, catifele şi mătăsuri de valoare - toate erau la locul lor.

Un spectacol de neînțeles! Nu-mi credeam ochilor! Dar atunci ce a fost cu acel vacarm, cu acele zgomote de mobile mutate din loc? Am făcut înconjurul camerei, am cercetat pereții, am făcut inventarul tuturor obiectelor pe care le ştiam atât de bine. Nu lipsea nimic! Şi ceea ce mă intriga cel mai mult era faptul că nimic nu dovedea că pe aici au trecut răufăcători, nici un indiciu, nici un scaun mişcat de la locul lui, nici o urmă de paşi.

„Haida-de, îmi spuneam cuprinzându-mi capul cu amândouă mâinile, totuşi nu sunt nebun! Doar am auzit totul!...”

Palmă cu palmă, prin procedee de investigare dintre cele mai minuțioase, am cercetat camera. Tot degeaba. Sau... Dar puteam să consider aceasta ca o descoperire? De sub un mic covor persan, aruncată pe jos, am ridicat o carte, o carte de joc. Era un şapte de cupă, la fel ca toți şeptarii de cupă de la jocurile de cărți franțuzeşti, dar care mi-a reținut atenția printr-un amănunt destul de straniu. Vârful fiecăreia dintre cele şapte semne roşii în formă de inimă era găurit, o gaură rotundă şi regulată care ar fi putut fi făcută cu un poanson.

Asta-i tot. O carte de joc şi o scrisoare găsită într-o carte. Nimic altceva! Era suficient pentru a afirma că nu fusesem victima unui vis?

Întreaga zi mi-am continuat cercetările în cameră. Era o încăpere mare, în contrast cu suprafața restrânsă a casei şi a cărei decorare dovedea gustul bizar al celui care o concepuse. Parchetul era făcut dintr-un mozaic de mici piese multicolore formând desene mari simetrice. Acelaşi mozaic acoperea pereții, dispus în panouri: alegorii pompeiene, compoziții bizantine, fresce din Evul Mediu. Un Bachus stătea călare pe un butoi. Un împărat având pe cap o coroană de aur, cu barbă, ținea în mâna dreaptă o sabie.

Sus de tot, semănând puțin cu modul de iluminare a unui atelier de artist, se afla unica şi enorma fereastră a camerei. Aceasta fiind întotdeauna deschisă pe timpul nopții, probabil că ei intraseră pe aici cu ajutorul unei scări.

Dar nici în acest caz nu exista vreo certitudine.

Scara ar fi trebuit să lase urme pe pământul bătucit din curte, însă acolo nu se vedea nimic de acest gen. Iarba de pe terenul viran care înconjura casa ar fi trebuit să fie călcată în picioare, dar nu era.

Nici măcar nu m-am gândit să mă adresez poliției, atât de inconsistente şi absurde erau faptele pe care ar fi trebuit să le relatez. Ar fi râs toți de mine. Dar peste două zile trebuia

să dau articolul la *„Gil Blas”,* unde scriam în acea vreme. Obsedat de întâmplarea nocturnă, am povestit-o cu lux de amănunte.

Articolul nu a trecut neobservat, dar mi-am dat seama că nu era deloc luat în serios şi că era considerat mai mult ca o fantezie decât o poveste adevărată. Familia Saint-Martin mă luă peste picior. Totuşi, Daspry, care nu era lipsit de o anume competență în materie, mă vizită, mă puse să-i povestesc întâmplarea şi o studie... Fără succes de altfel.

În una dintre dimineţile următoare, se auzi soneria şi Antoine veni să-mi spună că un domn dorea să-mi vorbească. Nu a vrut să-şi spună numele. L-am rugat să urce.

Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, foarte brunet, cu înfăţişare energică şi ale cărui haine curate, dar uzate, dovedeau o grijă pentru eleganță care contrasta cu manierele sale mai degrabă vulgare.

Fără nici o introducere, îmi spuse - cu o voce răguşită, cu accente care îmi confirmară situația socială a individului:

— Domnule, călătorind, într-o cafenea, ziarul *„Gil Blas”* mi-a căzut sub ochi. Am citit articolul dumneavoastră. M-a interesat... mult.

— Vă mulțumesc.

— Şi am venit.

— Ah!

— Da. Ca să vă vorbesc. Toate faptele pe care le-ați povestit sunt exacte?

— Absolut exacte.

— Nu ați inventat nici măcar unul dintre ele?

— Nici unul.

— În acest caz, s-ar putea să vă dau nişte informații.

— Vă ascult.

— Nu.

— Cum adică, nu?

— Înainte de a vorbi, trebuie să verific dacă sunt reale.

— Şi ce vă trebuie pentru a le verifica?

— Trebuie să rămân singur în această cameră.

L-am privit cu surprindere.

— Nu prea înțeleg...

— În timp ce citeam articolul dumneavoastră mi-a venit o idee. Anumite amănunte stabilesc o coincidență cu adevărat extraordinară cu o altă întâmplare pe care am a aflat-o accidental. Dacă m-am înşelat, e mai bine să-mi țin gura. Şi singurul mijloc de a o afla este să rămân singur...

Ce se ascundea în spatele acestor vorbe?

Mai târziu mi-am amintit că spunându-le, omul avea un aer îngrijorat, o expresie de fizionomie cuprinsă de o anxietate extremă. Dar, pe moment, deşi eram puțin mirat, nu am găsit nimic anormal în cererea sa. Şi apoi, mă stimula o curiozitate atât de mare!

Am răspuns:

— Bine, fie. Cât timp vă trebuie?

— O, trei minute, nu mai mult. Peste trei minute, începând din acest moment, voi reveni.

Am ieşit din încăpere. Ajuns jos, mi-am scos ceasul. Trecu un minut. Două minute. De ce oare nu mă simțeam în largul meu? De ce mi se păreau aceste momente mai solemne decât altele?

Două minute şi jumătate... Două minute şi trei sferturi... Deodată răsună o împuşcătură.

Din câteva sărituri urcai treptele şi intrai. Scoasei un strigăt de groază. În mijlocul camerei omul zăcea, nemişcat, culcat pe partea stângă. Din cap îi curgea sânge amestecat cu fragmente de creier. Lângă mână, un revolver fumegând încă.

O zvârcolire, şi asta a fost tot.

Dar mai mult decât acest spectacol înfricoşător, ceva m-a frapat, ceva care m-a făcut să nu strig imediat după ajutor şi să nu mă reped asupra omului să văd dacă mai respira. La doi paşi de el, pe jos, era un şeptar de cupă!

L-am ridicat. Cele şapte vârfuri ale celor şapte semne roşii erau găurite...

Jumătate de oră mai târziu, sosea comisarul de poliție din Neuilly, apoi medicul legist, apoi şeful Siguranței, domnul Dudouis. Avusesem grijă să nu ating cadavrul. Nimic nu a impietat primele constatări.

Acestea s-au desfăşurat repede şi nu s-a descoperit nimic sau aproape nimic. În buzunarele mortului, nici un act, pe hainele sale, nici un nume, pe lenjerie, nici o inițială. Într-un cuvânt, nici un indiciu care să ajute la stabilirea identității lui. În cameră domnea aceeaşi ordine ca mai înainte. Mobilele nu fuseseră deranjate, iar obiectele rămăseseră la locul lor. Totuşi, acest om nu venise la mine numai pentru a se sinucide, socotind că domiciliul meu se potrivea, mai bine ca oricare altul, pentru aşa ceva! Trebuia să existe un motiv care să-l fi determinat la acest act de disperare, iar acest motiv însuşi să fi fost urmarea unui fapt nou, constatat de el în timpul celor trei minute pe care le petrecuse singur.

Ce fapt anume? Ce văzuse? Ce surprinsese? Ce secret groaznic aflase? Nu se putea face nici o presupunere.

Dar, în ultimul moment, se produse un incident care ni se păru a fi de un interes considerabil. În timp ce se aplecau pentru a ridica şi a pune pe o brancardă cadavrul, cei doi agenți observară că mâna stângă, până atunci închisă şi înțepenită, se destinsese, lăsând să cadă o carte de vizită mototolită.

Pe ea scria:

Georges Andermatt, str. de Berri nr. 37.

Ce putea să însemne aceasta? Georges Andermatt era un mare bancher din Paris, fondator şi preşedinte al acelei Societăți a Metalelor care a dat un mare impuls industriilor metalurgice din Franța. El ducea o viață de lux, avea caleaşcă, automobil, grajduri pentru cai de curse. Petrecerile pe care le dădea erau foarte căutate şi se vorbea mult despre grația şi frumusețea doamnei Andermatt.

— O fi numele mortului?

Şeful siguranței se aplecă asupri lui:

— Nu e el, domnul Andermatt este un om palid şi puțin cărunt.

— Atunci ce rost are cartea de vizita?

— Aveți telefon, domnule?

— Da, în vestibul, dacă vreți să veniți cu mine.

Căută în cartea de telefon şi ceru 415-21.

— Domnul Andermatt este acasă? Spuneți-i că domnul Dudouis îl roagă să vină cât poate de repede pe bulevardul Maillot nr. 102. E ceva urgent.

Peste douăzeci de minute, domnul Andermatt cobora din automobilul personal. I s-au prezentat motivele care impuneau prezența sa şi apoi a fost condus în fața cadavrului.

Avu o clipă de emoție care îi contractă fața şi spuse încet, parcă fără voia lui:

— Étienne Varin.

— Îl cunoşteați?

— Nu... Ba da... Dar numai din vedere. Fratele lui...

— Are un frate?

— Da, Alfred Varin... Fratele său a venit odată la mine... Nu mai țin minte pentru ce...

— Unde locuieşte?

— Cei doi frați locuiau împreună, pe strada Provence, cred.

— Şi nu bănuiți motivul pentru care acesta s-a sinucis?

— Deloc.

— Totuşi avea în mână cartea dumneavoastră de vizită!

— Nu înțeleg de ce. Este cu siguranță o întâmplare pe care ancheta ne-o va explica.

Da, o întâmplare, dar o întâmplare bizară în orice caz, mi-am spus în gând, şi aveam senzația că toți împărtăşeau aceeaşi impresie.

Impresie pe care am regăsit-o în ziarele de a doua zi şi la toți prietenii cu care am vorbit despre aventura aceasta. În mijlocul misterelor care o complicau, după dubla descoperire, atât de deconcertantă, a acelui şeptar de pică cu şapte găuri,

după cele două evenimente la fel de enigmatic şi unul şi celălalt a căror scenă a fost casa mea, această carte de vizită părea că promite în sfârşit puțină lumină. Prin ea se va ajunge la adevăr.

Dar, contrar aşteptărilor, domnul Andermatt nu dădu nici o lămurire.

— Am spus ce ştiu, repeta el. Ce mai doriți de la mine? Eu sunt primul surprins că această carte de vizită este găsită aici şi aştept, ca toată lumea, ca acest mister să fie elucidat.

Dar misterul nu fu dezlegat. Ancheta a stabilit că frații Varin, elvețieni de origine, duseseră, sub diferite nume, o viață foarte agitată, frecventând tripourile, având legături cu o întreagă bandă de străini urmărită de poliție, care s-a împrăştiat după o serie de spargeri la care participarea lor nu a fost stabilită decât mai târziu. La nr. 24 de pe strada Provence, unde frații Varin locuiseră, într-adevăr, cu şase ani mai înainte, nimeni nu mai ştia nimic de ei.

Mărturisesc că această afacere îmi părea atât de încurcată, încât nu credeam deloc în posibilitatea unei soluții şi căutam să nu mă mai gândesc la ea. Dar Jean Daspry, dimpotrivă, cu fiecare zi se pasiona şi mai mult. De altfel, el mi-a adus la cunoştință o notă dintr-un ziar străin, pe care întreaga presă l-a reprodus şi l-a comentat:

„*În prezența Împăratului şi într-un loc ce va fi ținut secret până în ultima clipă, se va proceda la primele încercări ale unui submarin care trebuie să revoluționeze viitoarele condiții ale luptei navale. Printr-o indiscreție, i-am aflat şi numele: se numeşte* Şeptarul de cupă.”

Şeptarul de cupă? Era ceva întâmplător sau trebuie să facem o legătura între numele acestui submarin şi incidentele despre care am vorbit? Dar ce fel de legătură? Ceea ce se petrecea aici nu putea avea nicicum legătură cu ceea ce se petrecea acolo.

— Nu se ştie, îmi spuse Daspry. Efectele cele mai deosebite provin adesea dintr-una şi aceeaşi cauză.

A doua zi, am aflat alte noutăți din ziare:

„*Se spune că planurile submarinului* Şeptarul de cupă*, a cărui experimentare va avea loc curând ar fi fost realizate de ingineri francezi. Aceşti ingineri solicitând fără rezultat sprijinul compatrioților lor se pare că s-au adresat apoi, fără mai mult succes Amiralității engleze. Dăm aceste informații sub cea mai mare rezervă.*"

Nu îndrăznesc să insist asupra unor fapte extrem de delicate şi care au provocat după cum vă amintiți o emoție atât de mare. Totuşi, deoarece orice pericol de complicație este îndepărtat, trebuie să vă vorbesc despre articolul din *Écho de France,* care a făcut atâta zarvă atunci şi care a aruncat asupra afacerii «Şeptarului de cupă» cum era numită, câteva raze de lumină... Confuze.

Iată-l, aşa cum a apărut sub semnătura lui Salvator:

„AFACEREA «ŞEPTARULUI DE CUPĂ»
UN COLȚ AL VĂLULUI SE RIDICĂ"

„Nu vom întinde vorba. Acum zece ani, un tânăr inginer de mine, Louis Lacombe, voind să-şi dedice timpul şi averea studiilor pe care le făcea, şi-a dat demisia şi a închiriat pe bulevardul Maillot nr. 102, o mică vilă, pe care un conte italian o construise şi o decorase de curând. Prin intermediul a doi indivizi, frații Varin din Lausanne, dintre care unul îl asista la experiențe ca preparator, iar celalalt îi căuta comenzi, a intrat în legătură cu domnul Georges Andermatt, care tocmai fondase Societatea Metalelor.

După mai multe întâlniri şi discuții a reuşit să-i trezească interesul pentru un proiect de submarin la care lucra şi s-au înțeles ca, de îndată ce invenția va fi terminată, domnul Andermatt să se folosească de influența pe care o avea pentru

a obține de la Ministerul Marinei aprobarea pentru o serie de încercări.

Timp de doi ani, Louis Lacombe l-a vizitat foarte des pe domnul Andermatt şi i-a prezentat perfecționările pe care le aducea proiectului, până în ziua în care, mulțumit el însuşi de munca pe care o făcuse, găsind soluția definitivă pe care o căuta, îl rugă pe domnul Andermatt să intervină.

În ziua aceea, Louis Lacombe a luat masa la familia Andermatt. Seara, pe la ora unsprezece şi jumătate, plecă. De atunci, nu l-a mai văzut nimeni.

Recitind ziarele vremii, observăm că familia tânărului a sesizat justiția, iar procuratura începu ancheta. Dar nu s-a ajuns la nici o certitudine şi s-a admis că Louis Lacombe, care era cunoscut ca un tânăr original şi cu imaginație bogată, a plecat într-o călătorie fără a spune nimănui nimic.

Să acceptam această ipoteză... Neverosimilă. Dar se pune o întrebare, capitală pentru țara noastră; ce s-a întâmplat cu planurile submarinului? Le-a luat Louis Lacombe cu el? Sunt distruse?

Din cercetările foarte serioase pe care le-am făcut, rezultă că aceste planuri există. La un moment dat, frații Varin erau în posesia lor.

Cum? Încă nu am putut stabili şi nici nu ştim de ce nu au încercat mai degrabă să le vândă. Se temeau oare să nu fie întrebați de unde le aveau? În orice caz, această teamă nu a durat prea mult şi putem spune cu toată certitudinea următoarele: planurile lui Louis Lacombe aparțin unei puteri străine şi suntem în măsură să publicăm corespondența în acesta privință dintre frații Varin şi reprezentantul acestei puteri. Actualmente, «Şeptarul de cupă» *proiectat de Louis Lacombe este realizat de vecinii noştri.*

Va răspunde realitatea aşteptărilor optimiste ale celor care au fost amestecați în aceasta trădare? Pentru a spera contrariul, avem motive să credem că desfăşurarea ulterioară a faptelor va confirma spusele noastre."

Urma un post-scriptum:

„Ultima oră, - Am avut dreptate. Informaţiile noastre particulare ne permit să anunţam că încercările «Şeptarului de cupă» *nu au dat satisfacţie. Se pare că planurilor vândute de fraţii Varin le lipsea ultimul document adus de Louis Lacombe domnului Andermatt în seara când a dispărut, document indispensabil înţelegerii complete a proiectului, un fel de rezumat în care se găsesc concluziile definitive, evaluările şi măsurile cuprinse în celelalte hârtii. Fără acest document, planurile sunt incomplete; de asemenea, fără planuri, documentul este inutil.*

Deci mai este timp pentru a acţiona şi pentru a lua înapoi ceea ce ne aparţine. Pentru această treabă foarte grea, contăm pe ajutorul domnului Andermatt. El are datoria să explice comportarea pe care a avut-o la început. Va trebui să spună nu numai de ce nu a spus ce ştia în momentul sinuciderii lui Étienne Varin, ci şi de ce nu a vorbit niciodată despre dispariţia documentelor pe care le cunoştea. Va trebui să spună de ce, de şase ani, i-a pus sub supraveghere pe fraţii Varin cu ajutorul unor agenţi platiţi de el.

Aşteptăm de la el nu vorbe, ci fapte. Altfel..."

Ameninţarea era brutală. Dar pe ce se baza ea? Ce mijloc de intimidare avea Salvator, autorul anonim al articolului, asupra lui Andermatt?

O mulţime de reporteri îl luă cu asalt pe bancher, iar acesta, în două interviuri, îşi exprimă disprețul față de cele ce se spuneau în articol pe seama lui. La această atitudine, în *„Écho de France*" apăru următorul răspuns:

„Fie că domnul Andermatt vrea sau nu, el este, de acum, colaboratorul nostru în acţiunea pe care o întreprindem."

În ziua în care a apărut această replică, Daspry şi cu mine am luat masa împreună.

Seara, având ziarele întinse pe masă, discutam despre afacere, o întorceam pe toate fețele, cu iritarea pe care o ai atunci când mergi mereu în întuneric şi te loveşti de aceleaşi obstacole.

Şi deodată, fără ca valetul meu să mă fi anunțat, fără ca soneria să fi dat vreun semn, uşa se deschise şi intră o doamnă purtând un voal mare.

M-am ridicat imediat şl i-am ieşit în întâmpinare. Ea zise:

— Dumneavoastră, domnule, locuiți aici?

— Da, doamnă, dar vă mărturisesc că...

— Poarta dinspre bulevard nu era închisă, explică ea.

— Dar uşa de la intrare?

Nu răspunse şi atunci m-am gândit că trebuie să fi ocolit pe scara de serviciu. Asta însemna că ştia drumul!

A urmat un moment de tăcere stânjenitoare. Ea se uită la Daspry. Împotriva voinței mele, aşa cum aş fi procedat într-un salon, l-am prezentat. Apoi, am rugat-o să ia loc şi să-mi expună scopul vizitei sale.

Şi-a scos voalul şi am putut vedea că era brunetă, fața avea trăsături regulate şi, dacă nu era foarte frumoasă, cel puțin avea un farmec infinit care se datora mai ales ochilor, nişte ochi gravi şi care exprimau durere.

Spuse cu simplitate:

— Sunt doamna Andermatt.

— Doamna Andermatt! am repetat eu, din ce în ce mai mirat.

După un nou moment de tăcere, ea reluă cu o voce calmă şi cu aerul cel mai liniştit posibil:

— Vin în legătură cu afacerea aceea... pe care o cunoaşteți. M-am gândit că poate voi afla de la dumneavoastră câteva informații...

— Pentru numele lui Dumnezeu, doamnă, nu ştiu mai mult de cât s-a scris în ziare. Vă rog să precizați în ce fel vă pot fi de folos.

— Nu ştiu... Nu ştiu...

Abia atunci mi-am dat seama că acel calm pe care îl afişa era fals şi că sub acest aer de siguranţă perfectă se ascundea o mare tulburare. Şi am tăcut amândoi, stânjeniţi.

Daspry însă, care nu încetase o clipă să o cerceteze cu privirea, se apropie şi îi spuse:

— Îmi permiteţi, doamnă, să pun câteva întrebări?

— Da, da, aproape că strigă ea, aşa voi putea vorbi.

— Veţi vorbi... Oricare ar fi întrebările?

— Oricare.

El se gândi puţin şi zise:

— Îl cunoaşteţi pe Louis Lacombe?

— Da, prin soţul meu,

— Când l-aţi văzut ultima dată?

— În seara când a luat masa la noi.

— În acea seară nu aţi avut presimţirea că nu-l veţi mai vedea niciodată?

— Nu. A făcut, într-adevăr, aluzie la o călătorie în Rusia, dar într-un mod atât de vag!

— Speraţi deci să-l revedeţi?

— Da, peste doua zile, la masă.

— Şi cum explicaţi această dispariţie?

— Nu mi-o explic.

— Dar domnul Andermatt?

— Nu ştiu.

— Totuşi...

— Nu mă întrebaţi despre acest lucru.

— Articolul din *„Écho de France”* parcă spune că...

— Că fraţii Varin nu sunt străini de această dispariţie.

— Este şi părerea dumneavoastră?

— Da.

— Pe ce vă bazaţi această convingere?

— Când a plecat de la noi, Louis Lacombe avea cu el o servietă în care se găseau toate documentele privitoare la proiect. Peste două zile, între soţul meu şi unul dintre fraţii Varin, cel care este în viaţă, a avut loc o întrevedere în timpul

căreia soțul meu avu dovada că aceste documente erau în mâinile celor doi frați.

— Şi nu i-a denunțat?

— Nu.

— De ce?

— Pentru că în servietă se găsea şi altceva în afară de documentele lui Louis Lacombe.

— Ce anume?

Ea ezită, dădu să răspundă, apoi într-un sfârşit rămase tăcută. Daspry continuă:

— Aceasta este deci cauza pentru care soțul dumneavoastră, fără a anunța poliția, i-a pus sub supraveghere pe cei doi frați. Spera ca o dată cu documentele să recupereze şi acel lucru... compromițător, datorită căruia cei doi frați exercitau asupra lui un fel de şantaj.

— Asupra lui... Şi asupra mea.

— A, şi asupra dumneavoastră?

— În special asupra mea.

Ea spuse aceste cuvinte din urmă cu o voce slabă. Daspry se uită la ea, făcu câțiva paşi şi revenind spre ea zise:

— Ați corespondat cu Louis Lacombe?

— Desigur... Soțul meu era în relații...

— În afara scrisorilor oficiale, nu i-ați scris lui Louis Lacombe... alte scrisori? Scuzați-mi insistența, dar este imperios necesar să ştiu întregul adevăr. Ați scris şi alte scrisori?

Înroşindu-se toată, ea spuse încet:

— Da.

— Şi aceste scrisori erau înposesia fraților Varin.

— Da.

— Domnul Andermatt ştie aşadar?

— Nu le-a văzut, însă Alfred Varin i-a vorbit despre ele, amenințându-l că le va da publicității dacă soțul meu nu-i va lăsa în pace. Soțului meu i-a fost teamă... Şi a dat înapoi în fața scandalului.

— Numai că a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a le smulge aceste scrisori.

— A făcut tot ce i-a stat în putință... Cel puțin presupun, căci, începând de după ultima întrevedere cu Alfred Varin şi după cele câteva violente cuvinte prin care mi-a adus la cunoştință acest lucru, între soțul meu şi mine nu mai există nici o intimitate, nici o încredere. Trăim ca doi străini.

— În această situației nu aveți nimic de pierdut, de ce vă mai temeți?

— Oricât de indiferentă i-aş fi devenit, eu sunt cea pe care a iubit-o, cea pe care ar fi putut-o iubi încă. Oh, sunt sigură de asta, murmură ea cu o voce înflăcărată, m-ar fi iubit încă, dacă nu ar fi pus mâna pe acele blestemate scrisori...

— Cum. Înseamnă ca a reuşit?... Dar cei doi frați erau prevăzători totuşi!

— Da, şi chiar se lăudau că au o ascunzătoare sigură.

— Şi atunci?

— Am toate motivele să cred că soțul meu a descoperit acea ascunzătoare!

— Ei, nu! Şi unde se află?

— Aici.

Am tresărit.

— Aici?

— Da, şi întotdeauna am bănuit acest lucru. Louis Lacombe, foarte ingenios, pasionat de mecanică, se distra, în timpul său liber, confecționând seifuri şi broaşte. Frații Varin trebuie că l-au surprins şi apoi au folosit una dintre aceste ascunzători pentru a pune scrisorile... Şi alte lucruri, fără îndoială.

— Dar ei nu locuiau aici, am spus eu contrariat.

— Până la venirea dumneavoastră, acum patru luni, această casă a rămas nelocuită. Probabil că ei reveneau aici şi s-au gândit că prezența dumneavoastră nu-i va împiedica în ziua în care vor veni să-şi ia toate documentele. Dar ei uitaseră de soțul meu, care, în noaptea de 22 spre 23 iunie, a forțat seiful, a luat... ceea ce căuta şi şi-a lăsat cartea de

vizită pentru a arăta celor doi fraţi că nu mai avea de ce se teme de ei şi că rolurile se schimbaseră. După două zile, avertizat de articolul din *„Gil Blas”,* Étienne Varin venea la dumneavoastră în mare grabă, rămânea singur în această cameră, găsea seiful gol şi se sinucidea.

După un moment, Daspry întrebă:

— E o simplă presupunere, nu-i aşa? Domnul Andermatt nu v-a spus nimic?

— Nu.

— Atitudinea lui faţă de dumneavoastră nu s-a modificat? Nu vi s-a părut mai morocănos, mai îngrijorat?

— Nu.

— Şi credeţi că dacă ar fi găsit scrisorile s-ar fi purtat tot aşa? Eu cred că nu le are. Eu cred că nu el a intrat aici...

— Dar atunci cine?

— Personajul misterios care conduce această afacere, care ţinea în mâna lui toate firele şi care o îndreaptă spre un scop pe care noi de abia îl zărim prin păienjenişul atâtor complicaţii, personajul misterios a cărui acţiune vizibilă şi atotputernică o simţim de la bun început. El şi prietenii lui au intrat în această casă în noaptea de 22 iunie, el a descoperit ascunzătoarea, el a lăsat cartea de vizită a domnului Andermatt, el deţine corespondenţa şi dovezile trădării fraţilor Varin.

— Care el? l-am întrerupt eu, nu fără nerăbdare.

— Cel care scrie la *„Écho de France”,* acel Salvator, ce naiba! Nu-i atât de limpede? Nu dă el în articol amănunte pe care le poate cunoaşte numai omul care a descoperit secretul celor doi fraţi?

— În acest caz, bâigui doamna Andermatt îngrozită, are şi scrisorile mele, deci şi el îl ameninţă pe soţul meu! Ce-i de făcut, Doamne?

— Scrieţi-i, spuse scurt Daspry, manifestaţi încredere în el fără nici o reţinere, povestiţi-i tot ce ştiţi şi tot ce mai puteţi afla.

— Ce tot spuneţi!

— Interesul dumneavoastră este şi al lui. Fără nici o îndoială că el luptă acum împotriva fratelui rămas în viață. Nu are nimic cu domnul Andermatt, ci cu Alfred Varin. Ajutați-l.

— Cum?

— Soțul dumneavoastră are acel document care completează şi permite să fie utilizate planurile lui Louis Lacombe?

— Da.

— Anunțați-l pe Salvator. La nevoie, încercați să-i procurați acest document. Pe scurt, intrați în corespondență cu el. Ce riscați?

Sfatul era îndrăzneț, periculos chiar la prima vedere; dar doamna Andermatt nu avea de ales. Şi aşa cum spunea Daspry, ce risca? Dacă necunoscutul era un duşman, acest demers nu agrava situația. Dacă era un străin care urmărea un scop anume, nu ar fi acordat acestor scrisori decât o atenție minimă.

Oricum, era o idee şi doamna Andermatt, în disperare de cauză, a fost bucuroasă să intre în joc. Ne mulțumi cu multă căldură şi promise să ne țină la curent.

Într-adevăr, peste două zile, ne trimitea răspunsul pe care îl primise:

„Scrisorile nu erau acolo. Dar le voi avea, fiți liniştită. Mă ocup eu de toate. S.”

Am luat în mână hârtia. Era scrisul de pe biletul care fusese introdus în cartea mea, în seara de 22 iunie.

Deci Daspry avea dreptate, Salvator era marele organizator al acestei afaceri.

Da, încercam să zărim puțină lumină în întunericul care ne înconjura şi unele elemente căpătară un sens neaşteptat. Dar câte altele rămâneau în umbră, cum era cazul cu cele două cărți de joc! Eu mă întorceam mereu la acest amănunt,

mai intrigat poate decât ar fi trebuit de aceste cărți de joc ale căror şapte mici figuri găurite mi-au căzut sub ochi în împrejurări atât de neobişnuite. Ce rol jucau ele în această dramă? Ce importanța se cuvenea a le fi acordată? Ce concluzie trebuia trasă din faptul că submarinul construit după planurile lui Louis Lacombe purta numele de *«Şeptarul de cupă»*?

În ce-l priveşte pe Daspry, lui puțin îi păsa de cele două cărți de joc, ocupându-se cu toate forțele sale de o altă problemă a cărei rezolvare i se părea mai presantă: căuta fără încetare faimoasa ascunzătoare.

— Şi cine ştie, spunea el, dacă nu voi găsi scrisorile pe care Salvator nu le-a putut găsi... din cauză de nepotrivire poate. E puțin credibil ca frații Varin să fi luat dintr-un loc pe care îl socoteau inaccesibil arma a cărei valoare inestimabilă o cunoşteau.

Şi el căuta în continuare. Camera cea mare nemaiavând curând nici un secret pentru el, şi-a extins investigațiile în celelalte încăperi ale casei: cercetă cu atenție interiorul şi exteriorul, examină pietrele şi cărămizile din pereți, ridică fiecare țiglă de pe acoperiş.

Într-o zi, veni cu un târnăcop şi o lopată, îmi dădu lopata, păstră pentru el târnăcopul şi, arătând spre terenul viran îmi spuse:

— Să mergem.

L-am urmat fără nici un entuziasm. A împărțit terenul în mai multe secțiuni pe care le controlă una după alta. Dar, într-un colț, în unghiul format de zidurile a două proprietăți vecine, o movilă de piatră pentru construcții acoperită de iarbă îi atrase atenția. O atacă.

A trebuit să-l ajut. Timp de o oră, în bătaia soarelui, am muncit din greu, inutil. Dar atunci când, sub pietrele date la o parte, am ajuns la pământ şi am început să săpăm, târnăcopul lui Daspry scoase la iveală nişte oseminte, rest de schelet în jurul căruia se aflau câteva bucățele de îmbrăcăminte.

Şi deodată am îngălbenit. Am zărit înfiptă în pământ o mică placă de fier, tăiată în formă de dreptunghi şi pe care mi se părea că disting nişte pete roşii. M-am aplecat. Da, asta era: placa avea dimensiunile unei cărți de joc, iar petele roşii, un roşu de miniu ros pe alocuri, erau în număr de şapte, dispuse precum cele şapte semne ale unui şeptar de cupă şi având o gaură la fiecare dintre cele şapte extremități.

— Ascultă, Daspry, m-am săturat de toate poveştile astea. Dacă pe dumneata te interesează, cu atât mai bine. Eu mă retrag.

Era din cauza emoției? Era din cauza oboselii provocate de munca sub un soare prea puternic? În orice caz, mă clătinam pe picioare când mergeam şi a trebuit să mă bag în pat, unde am rămas 48 de ore, cuprins de febră şi văzând numai schelete care dansau în jurul meu şi dându-şi în cap unele altora cu inimile lor însângerate.

Daspry se comportă corect cu mine. În fiecare zi, mi-a acordat trei sau patru ore, pe care le-a petrecut, este adevărat, în camera cea mare, scotocind, ciocănind şi bocănind.

— Scrisorile sunt aici, în această încăpere, venea el să-mi spună din când în când, sunt aici. Bag mâna în foc.

— Lasă-mă în pace, îi răspundeam eu nervos.

În dimineața celei de a treia zile, m-am ridicat din pat, destul de slăbit, dar vindecat. O masă substanțială m-a fortificat. Dar un pliculeț pe care l-am primit în jurul orei cinci a contribuit mai mult decât orice altceva la completa mea refacere, într-atât curiozitatea mi-a fost, din nou şi în pofida a orice, trezită.

Scrisoarea conținea următoarele cuvinte:

„Domnule,

Drama, al cărui prim act s-a desfăşurat în noaptea de 22 spre 23 iunie, se apropie de deznodământ. Forța însăşi a lucrurilor cer să pun unul în fața altuia cele două personaje

principale ale acestei drame şi ca aceasta confruntare să aibă loc la dumneavoastră acasă. V-aş fi foarte recunoscător dacă mi-aţi împrumuta locuinţa dumneavoastră pentru această seară. Ar fi bine ca, de la ora 9 la ora 11, servitorul dumneavoastră să fie liber şi ar fi de preferat ca dumneavoastră înşivă să aveţi marea bunătate de a lăsa câmp liber adversarilor. V-aţi putut da seama, în noaptea de 22 spre 23 iunie, că respect în cel mai înalt grad ceea ce vă aparţine. În ce mă priveşte, ar însemna să vă jignesc dacă m-aş îndoi măcar şi o clipă, de absoluta dumneavoastră discreţie faţă de cel care semnează

Al dumneavoastră devotat,
SALVATOR."

Era, în această scrisoare, un ton de ironie curtenitoare, iar în rugămintea pe care o făcea, o atât de drăguţă fantezie, încât mă delecta. Era de o dezinvoltură fermecătoare, iar corespondentul meu părea atât de sigur de încuviinţarea mea! Pentru nimic în lume nu aş fi vrut să-l dezamăgesc sau să-i răspund încrederii sale prin ingratitudine.

La ora opt, servitorul meu, căruia îi oferisem un loc la teatru, tocmai plecase, când Daspry sosi. I-am arătat plicul.

— Ei, ce se întâmplă? îmi spuse.

— Păi, voi lăsa poarta deschisă la grădină pentru a se putea intra pe acolo.

— Şi veţi pleca de acasă?

— Nicidecum!

— Dar din moment ce vi se cere să...

— Mi se cere discreţie. Voi fi discret. Dar ţin neapărat să văd ce se va întâmpla.

Daspry începu să râdă.

— Pe legea mea, aveţi dreptate, rămân şi eu. Cred că nu ne vom plictisi.

Soneria ne întrerupse discuţia.

— Or fi şi sosit? Cu douăzeci de minute mai devreme? Imposibil, spuse Daspry.

Din vestibul, am tras de cordonul care îndepărta oblonul de la fereastră. Am zărit o siluetă de femeie care traversa grădina: era doamna Andermatt.

Părea tulburată şi cu o voce sufocată ne spuse:

— Soțul meu... Vine... Are o întâlnire... Trebuie să i se dea scrisorile...

— De unde ştiți? am întrebat-o eu.

— Din întâmplare. Soțul meu a primit o veste în timp ce stăteam la masă.

— Un plic?

— Un mesaj telefonic. Din greşeală, servitorul mi l-a dat mie. Soțul meu mi l-a smuls din mână, dar era prea târziu, îl citisem deja.

— L-ați citit...

— Da, şi scria cam aşa: „*În aceasta seară, la ora nouă, să fiți în bulevardul Maillot cu documentele referitoare la afacere. În schimb, scrisorile*."

După ce am servit masa, am urcat la mine în cameră şi apoi am ieşit.

— Fără ştirea domnului Andermatt?

— Da.

Daspry se uită la mine.

— Ce părere aveți de asta?

— Părerea pe care o aveți şi dumneavoastră, şi anume că domnul Andermatt este unul dintre adversarii convocați.

— De către cine? În ce scop?

— Este tocmai ceea ce vom afla curând. I-am condus în camera cea mare.

La nevoie, puteam încăpea tustrei sub perdeaua care masca şemineul. Acolo ne-am şi instalat. Doamna Andermatt s-a aşezat între noi. Prin despicătura perdelei, puteam vedea cu uşurință toată camera.

Bătu ora nouă. Peste câteva minute, poarta grădinii scârțâi din balamale.

Mărturisesc că eram cuprins de o anume angoasă şi simțeam că din nou îmi apare febra. Eram atât de aproape de

aflarea cheii enigmei! Aventura uluitoare ale cărei scene se petreceau de câteva săptămâni în fața mea avea să-şi arate în sfârşit adevăratul ei sens, iar sub ochii mei avea să se desfăşoare lupta.

Daspry o prinse pe doamna Andermatt de mână şi spuse cu glas scăzut:

— Să nu faceți nici un zgomot, nici o mişcare! Orice ați auzi, orice ați vedea, păstrați-vă calmul!

Intră cineva. Şi imediat l-am recunoscut, după asemănarea izbitoare cu Étienne Varin, pe fratele său, Alfred. Acelaşi mers greoi, aceeaşi față pământie acoperită de barbă. Intră având aerul unui om care este obişnuit să bănuiască capcane puse în jurul său, care le simte şi le evită. Dintr-o privire a cercetat toată camera şi am avut impresia că acest şemineu mascat de o perdea de pluş nu-i prea plăcea. Făcu trei paşi spre noi. Dar o idee, fără îndoială mai importantă, îl făcu să se îndrepte spre perete, se opri în fața bătrânului rege de mozaic, cu barba albă, cu sabie strălucitoare. Îl privi îndelung, urcându-se pe un scaun, urmărind cu degetul linia umerilor şi a feței, pipăind anumite părți ale imaginii. Dar, deodată, sări de pe scaun şi se îndepărtă de perete. Se auzea un zgomot de paşi. Domnul Andermatt apăru în uşă.

Bancherul scoase un strigăt de surpriză.

— Dumneavoastră! Dumneavoastră! Dumneavoastră m-ați chemat?

— Eu? Nicidecum, protestă Varin cu o voce surdă care amintea de aceea a fratelui său, scrisoarea dumneavoastră m-a făcut să vin aici.

— Scrisoarea mea?!

— O scrisoare semnată de dumneavoastră, prin care îmi oferiți...

— Eu nu v-am scris.

— Nu mi-ați scris!

Instinctiv, Varin se puse în gardă, dar nu de teama bancherului, ci împotriva duşmanului necunoscut care îl atrăsese în această capcană. Pentru a doua oară privirea lui

se îndreptă spre locul în care ne aflam noi şi, grăbit, se îndreptă spre uşă.

Domnul Andermatt îi bară drumul.

— Ce vreți să faceți, Varin?

— În afacerea asta sunt nişte chestii care nu-mi plac. Am plecat. Bună seara.

— O clipă.

— Domnule Andermatt, nu mai insistați, nu avem nimic să ne spunem.

— Dimpotrivă, avem foarte multe să ne spunem, iar ocazia este foarte prielnică.

— Lăsați-mă să trec.

— Nu, nu, nu veți trece.

Varin dădu înapoi, intimidat de atitudinea hotărâtă a bancherului şi spuse printre dinți:

— Bine, atunci, să discutam, dar să sfârşim repede.

Un lucru mă surprindea şi nu mă îndoiesc de faptul că şi cei doi însoțitori ai mei aveau acelaşi sentiment de decepție. Cum se putea ca Salvator să nu fie aici? Oare nu urmărise să intervină? Socotea suficientă confruntarea dintre bancher şi Varin? Eram foarte tulburat. Prin absența lui, acest duel pus la cale de el, voit de el, căpăta alura tragică a evenimentelor pe care le provoacă şi le conduce rigurozitatea destinului, iar forța care opunea unul altuia pe cei doi era cu atât mai impresionantă cu cât se afla în afara lor.

După un moment de tăcere, domnul Andermatt se apropie de Varin şi postându-se în fața lui, privindu-l în ochi, spuse:

— Acum, după atâția ani şi nu mai aveți de ce vă teme: spuneți-mi deschis: ce ați făcut cu Louis Lacombe?

— Ce întrebare! Ca şi cum aş şti ce s-a întâmplat cu el!

— Ba ştiți, ba ştiți! Împreună cu fratele dumneavoastră nu vă dezlipeați de el, aproape că locuiați la el în casa în care ne aflam acum. Erați la curent cu toate lucrările sale, cu toate proiectele sale. Şi în ultima seară, Varin, când l-am condus pe Louis Lacombe până la uşă, am văzut două siluete care se ascundeau în întuneric. Sunt gata să jur că aşa a fost.

— Bun, şi după ce veți fi jurat?

— Erați amândoi, dumneavoastră şi fratele, Varin.

— Dovediți-o.

— Cea mai bună dovadă este aceea că, peste două zile, mi-ați arătat documentele şi planurile pe care le-ați luat din servieta lui Lacombe şi pe care mi le-ați propus spre cumpărare. Cum ajunseseră la dumneavoastră?

— V-am spus, domnule Andermatt, le-am găsit chiar pe masa lui Louis Lacombe, a doua zi dimineața, după dispariția sa.

— Nu-i adevărat.

— Dovediți-o.

— Justiția ar fi putut s-o dovedească.

— De ce nu v-ați adresat justiției?

— De ce? Ah, de ce...

Tăcu, fața căpătând o expresie întunecată. Celălalt reluă:

— Vedeți dumneavoastră, domnule Andermatt, dacă ați fi avut cea mai mică certitudine, amenințarea neînsemnată pe care v-am adresat-o noi nu ar fi putut împiedica...

— Ce amenințare? Scrisorile acelea? Vă imaginați că am crezut vreodată măcar o clipă?...

— Dacă nu ați crezut în existența acestor scrisori, de ce mi-ați oferit o mulțime de bani pentru a vi le înapoia? Şi de ce, de atunci, ne urmăriți ca pe nişte animale, pe fratele meu şi pe mine?

— Pentru a recupera planurile la care țineam.

— Ba nu, din cauza scrisorilor. Imediat ce ați fi intrat în posesia scrisorilor, ne-ați fi denunțat.

Izbucni în râs, dar se opri brusc.

— Destul. Degeaba vom repeta mereu aceleaşi vorbe, nu rezolvăm nimic. Prin urmare, ne oprim aici.

— Nu ne vom opri aici, spuse bancherul şi deoarece ați adus vorba despre scrisori nu veți ieşi din această cameră înainte de a mi le fi înapoiat.

— Ba voi ieşi.

— Nu veți ieşi.

— Ascultați-mă, domnule Andermatt, vă sfătuiesc...

— Nu veți ieşi.

— Vom vedea, spuse Varin cu un asemenea accent de mânie încât doamna Andermatt îşi reprimă cu greutate un strigăt.

El trebuie să-l fi auzit, căci voi să treacă cu forța. Domnul Andermatt îl împinse cu violență. Atunci am văzut că bagă mâna în buzunarul hainei.

— Pentru ultima dată, lăsați-mă să trec!

— Mai întâi scrisorile.

Varin scoase un revolver şi îndreptându-l spre domnul Andermatt, spuse:

— Da sau nu?

Bancherul se aplecă brusc. Răsună un foc. Arma căzu. Am rămas stupefiat. Focul de armă pornise de lângă mine! Şi Daspry era cel care, cu un glonte de revolver, îi zburase din mână lui Alfred Varin arma!

Apărut dintr-o dată între cei doi adversari, cu fața la Varin, îi spuse:

— Ai noroc, prietene, mare noroc. De fapt țintisem mâna, dar am nimerit arma.

Amândoi îl priveau uimiți şi nemişcați. El îi spuse bancherului:

— Scuzați-mă, domnule, că mă amestec în ceea ce nu mă priveşte. Dar într-adevăr jucați cu prea multă stângăcie partida. Vă rog să-mi permiteți să fac eu cărțile.

Şi, întorcându-se spre celălalt:

— Acum între noi doi, prietene. Şi sincer, te rog. Atuul este cupa, iar eu mizez pe şapte.

Şi aproape că îi lipi de ochi plăcuța de fier pe care se vedeau cele şapte pete roşii.

Niciodată nu mi-a fost dat să văd o asemenea tulburare la un om. Livid la față, cu ochii măriți de groază, cuprins de angoasă, omul părea hipnotizat de imaginea pe care o vedea.

— Cine sunteți? îngăimă el.

— Am spus deja, un domn care se ocupă de ceea ce nu-l priveşte... Dar care se ocupă temeinic.

— Ce vreți?

— Tot ce ai adus tu.

— Nu am adus nimic.

— Ba da, căci altfel n-ai fi venit. Ai primit în cursul dimineții un bilet prin care erai chemat aici la ora nouă şi în care ți se spunea să aduci toate hârtiile pe care le ai. Şi iată-te. Unde sunt hârtiile?

În vocea lui Daspry, în atitudinea sa era un ton autoritar care mă descumpănea, era un mod de a acționa cu totul nou la acest om de obicei calm şi blând. Complet îmblânzit, Varin arătă spre unul dintre buzunarele sale.

— Hârtiile sunt aici.

— Sunt toate?

— Da.

— Tot ce ai găsit în servieta lui Louis Lacombe şi ai vândut maiorului von Lieben?

— Da. Totul.

— În copie sau în original?

— În original.

— Cât vrei?

— O sută de mii.

Daspry pufni în râs.

— Eşti nebun. Maiorul nu ți-a dat decât douăzeci de mii. Douăzeci de mii aruncate pe apa sâmbetei, deoarece probele nu au dat nici un rezultat.

— Nu au ştiut să se folosească de planuri.

— Planurile sunt incomplete.

— Atunci de ce mi le cereți?

— Am eu nevoie de ele. Îți dau cinci mii, nici un bănuț mai mult.

— Zece mii. Nici un bănuț mai puțin.

— Bine, de acord.

Daspry reveni lângă domnul Andermatt.

— Binevoiți să semnați un cec, domnule.

— Dar... Nu am...

— Carnetul de cecuri? Iată-l.

Mut de uimire, domnul Andermatt pipăi carnetul de cecuri pe care Daspry i-l întindea.

— Da, într-adevăr, este carnetul meu... Dar cum e posibil?

— Vă rog, dragă domnule, să nu mai vorbim fără rost, nu trebuie decât să semnați.

Bancherul scoase stiloul şi semnă.

Varin întinse mâna.

— Jos labele, spuse Daspry, încă n-am terminat.

Şi se adresă bancherului:

— Era vorba parcă şi de nişte scrisori pe care le cereați?

— Da, un pachet de scrisori.

— Unde sunt Varin?

— Nu sunt la mine.

— Unde sunt Varin?

— Nu ştiu. Fratele meu le avea.

— Sunt ascunse aici, în această cameră.

— În cazul ăsta, ştiți unde sunt.

— De unde să ştiu?

— Păi nu dumneavoastră ați umblat la ascunzătoare? Păreți tot atât de bine informat... ca şi Salvator.

— Scrisorile nu sunt în ascunzătoare.

— Ba acolo sunt.

— Deschide-o.

Privirea lui Varin exprima o bănuială. Oare Daspry şi Salvator erau una şi aceeaşi persoană, aşa cum tot ce se petrecea lăsa să se înțeleagă? Dacă da, el nu risca nimic arătând o ascunzătoare deja cunoscută. Dacă nu, era inutil...

— Deschide-o, repetă Daspry.

— Nu am şeptarul de cupă.

— Ba da, iată-l spuse Daspry, întinzându-i plăcuța de fier.

Varin făcu un pas înapoi, îngrozit.

— Nu... Nu... Nu vreau...

— Hai odată!

Atunci, Daspry se îndreptă spre bătrânul rege cu barba albă, se urcă pe un scaun şi puse şeptarul de cupă în partea de jos a sabiei, pe gardă, astfel ca marginile plăcuței să acopere exact cele două laturi ale săbiei. Apoi, cu ajutorul unui cui pe care îl introduse pe rând în cele şapte găuri aflate în vârful celor şapte semne în formă de inimă, apăsă pe şapte pietricele din mozaic. La cea de a şaptea apăsare, s-a produs un zgomot şi întregul bust al regelui se răsuci lăsând să apară o deschizătură, construită ca un seif, cu întărituri din fier şi două bare de oțel strălucitor.

— Vezi şi tu, Varin, seiful e gol.

— Într-adevăr... Înseamnă că fratele meu a luat scrisorile.

Daspry se întoarse către el şi îi spuse:

— Nu o face pe şmecherul cu mine. Trebuie să existe o ascunzătoare? Unde?

— Nu există nici o ascunzătoare.

— Vrei bani? Cât?

— Zece mii.

— Domnule Andermatt, pentru dumneavoastră fac zece mii aceste scrisori?

— Da, spuse bancherul cu o voce hotărâtă.

Varin închise seiful, luă şeptarul de cupă nu fără o anume neplăcere vizibilă, îl puse pe sabie, la gardă, exact în acelaşi loc. Succesiv, introduse cuiul în vârfurile celor şapte semne în formă de inimă. Se auzi din nou un zgomot, dar, de această dată, lucru neaşteptat, numai o parte a seifului se răsuci, lăsând să se vadă un seif mai mic aflat chiar în uşa celui mai mare.

Pachetul cu scrisori era acolo, legat cu o sfoară şi sigilat. Varin i-l dădu lui Daspry.

Acesta întrebă:

— E gata cecul, domnule Andermatt?

— Da.

— Aveți şi ultimul document pe care vi l-a dat Louis Lacombe şi care completează planurile submarinului?

— Da.

Schimbul se făcu. Daspry luă documentul şi cecul şi îi dădu domnului Andermatt pachetul.

— Iată ceea ce doriți, domnule.

Bancherul avu un moment de ezitare, ca şi cum i-ar fi fost frică să atingă acele pagini blestemate pe care le căutase cu atâta fervoare. Apoi, cu o mişcare nervoasă, le luă.

Foarte aproape de mine, am auzit un geamăt. I-am prins mâna doamnei Andermatt; era ca de gheață.

Daspry spuse bancherului:

— Cred, domnule, că discuția noastră a luat sfârşit. O, vă rog. Fără mulțumiri. Întâmplarea a vrut ca eu să vă fiu de folos.

Domnul Andermatt se retrase. Avea scrisorile soției sale către Louis Lacombe.

— Excelent, spuse Daspry cu un aer mulțumit, totul a ieşit cum nu se poate mai bine. Nu ne-a mai rămas decât să ne încheiem socotelile, amice. Ai hârtiile?

— Da, iată-le pe toate.

Daspry le luă, le cercetă cu atenție şi le puse în buzunar.

— Perfect, te-ai ținut de cuvânt.

— Dar...

— Dar ce?

— Cele două cecuri?... Banii?...

— Ei bine, dar ştiu că ai tupeu, tipule. Îndrăzneşti să ceri?

— Cer ce mi se cuvine.

— Deci ți se cuvine ceva pentru documente pe care le-ai furat?

Omul părea scos din fire. Tremura de mânie, cu ochii injectați de sânge,

— Banii... Cei douăzeci de mii... băigui el.

— Imposibil... am eu nevoie de ei.

— Banii!...

— Hai, fii băiat cuminte şi lasă cuțitul.

Îl apucă de braț cu atâta violență încât celălalt urlă de durere, iar Daspry spuse:

— Pleacă, amice, aerul curat îți va face bine. Vrei să te conduc? Vom trece pe terenul viran şi acolo îți voi arata o grămadă de pietre sub care...

— Nu-i adevărat! Nu-i adevărat!

— Ba da, e adevărat. Această plăcuță cu şapte semne roşii de acolo este. Louis Lacombe o avea mereu la el, îți aminteşti? Fratele tău şi cu tine ați îngropat-o odată cu cadavrul... Şi cu alte lucruri care vor interesa foarte mult justiția.

Varin îşi acoperi fața cu palmele strânse. Apoi spuse:

— Fie. Am pierdut. Să nu mai vorbim despre asta. O vorbă totuşi... O singură vorbă aş vrea să ştiu...

— Te ascult.

— În seiful mai mare era o casetă?

— Da.

— În noaptea de 22 spre 23 iunie, când ați venit aici, era?

— Da.

— Şi ce era înăuntru?

— Tot ce strânseseră frații Varin, o frumoasă colecție de bijuterii, formată din diamante şi perle, luate de pe unde s-a nimerit de către sus-numiții frați.

— Şi ați luat totul?

— Păi cum altfel? Pune-te în locul meu.

— Deci fratele meu s-a sinucis pentru că a constatat dispariția casetei.

— Probabil. Dispariția corespondenței voastre cu maiorul Lieben nu l-ar fi determinat să facă acest gest... Dar lipsa casetei... Asta-i tot ce voiai sa mă întrebi?

— Încă ceva: cum vă numiți?

— Spui asta ca şi cum te-ai gândi să-ți iei revanşa...

— Norocul e schimbător. Astăzi, dumneavoastră sunteți cel mai tare. Mâine...

— Vei fi tu.

— Sunt convins. Numele dumneavoastră?

— Arsène Lupin.

— Arsène Lupin!

Omul se clătină ca lovit în cap. Aceste două cuvinte parcă i-ar fi luat orice speranță. Daspry începu să râdă.

— Cum, credeai că un oarecare ar fi putut rezolva această afacere? Haida-de, era nevoie cel puțin de un Arsène Lupin. Şi acum, deoarece ştii totul, mergi şi-ți pregăteşte revanşa, băiete. Arsène Lupin te aşteaptă.

Şi îl împinse afară din cameră fără nici o vorbă mai mult.

— Daspry, Daspry, am strigat, folosind încă, fără să vreau, numele sub care îl cunoscusem.

Am dat de o parte perdeaua de pluş. El se repezi spre noi.

— Ce este? Ce s-a întâmplat?

— Doamna Andermatt nu se simte bine.

Atunci, el îi dădu să respire săruri şi o întrebă:

— Ei bine, ce s-a întâmplat?

— Scrisorile, am spus eu... Scrisorile lui Louis Lacombe pe care le-ați dat soțului său!

El se lovi cu palma peste frunte.

— A crezut că am făcut aşa ceva... Dar după toate cele petrecute, este adevărat, putea să creadă. Prost ce sunt!

Doamna Andermatt care îşi revenise, îl asculta cu mare atenție. El scoase din portofel un pachețel perfect asemănător cu acela pe care îl luase domnul Andermatt.

— Iată scrisorile, doamnă, cele adevărate.

— Dar... Celelalte?

— Celelalte sunt identice, dar recopiate de mine, în această noapte, şi aranjate cu grijă. Soțul dumneavoastră va fi cu atât mai mulțumit să le citească cu cât nu-şi va da seama de înlocuire din moment ce totul a părut a se petrece sub ochii lui.

— Dar scrisul.

— Nu există scris care să nu poată fi imitat.

Ea îi mulțumi cu aceleaşi cuvinte de gratitudine pe care le-ar fi adresat unui om din lumea sa şi mi-am dat seama că nu auzise ultimele cuvinte schimbate între Varin şi Arsène Lupin.

Mă uitam la el cam încurcat, neştiind ce să mai cred despre acest prieten care îmi apărea acum într-o lumină neaşteptată. Lupin!

Prietenul meu nu era altul decât Arsène Lupin! Eram complet dezorientat. Însă el, foarte bine dispus, îmi spuse:

— Puteți să vă luați rămas bun de la Jean Daspry.

— Cum aşa?

— Da, Jean Daspry pleacă în călătorie. Îl trimit în Maroc. E foarte posibil ca acolo să-şi găsească un sfârşit demn de el. Asta este de altfel şi intenția lui.

— Dar Arsène Lupin ne va rămâne?

— Ohh, mai mult ca niciodată. Arsène Lupin este de abia la începuturile carierei sale.

Cuprins de o curiozitate irezistibilă, l-am luat deoparte şi i-am spus:

— Deci până la urmă ați descoperit şi a doua ascunzătoare, cea în care se găsea pachetul cu scrisori.

— A fost destul de greu. Abia ieri după-amiază am reuşit. În timp ce dumneavoastră dormeați. Şi totuşi era atât de simplu! Dar lucrurile cele mai simple sunt cele la care te gândeşti cel mai puțin.

Şi arătându-mi şeptarul de cupă, spuse:

— Descoperisem că pentru a deschide seiful cel mare trebuia să pun această carte de joc peste sabia figurii de mozaic...

— Şi cum ați descoperit acest lucru?

— Cu destula uşurință. Din informațiile pe care le dețineam ştiam, venind aici pe 22 iunie seara...

— După ce ne-am despărțit...

— Da, şi după ce v-am creat prin discuții alese anume o stare de spirit care, având în vedere o fire nervoasă şi impresionabilă ca a dumneavoastră, a fost în folosul meu, permițându-mi să acționez fără nici o problemă.

— Raționamentul era corect.

— Deci, când am venit aici, ştiam că există o casetă ascunsă într-un seif cu încuietoare secretă şi că şeptarul de

cupă era cheia care deschidea această încuietoare. Nu trebuia decât să pun acest şeptar de cupă pe un anume loc. O singură oră de cercetări mi-a fost de ajuns.

— O oră!

— Priviți bătrânul de mozaic.

— Împăratul?

— Acest împărat bătrân este reprezentarea exactă a regelui de cupă din orice joc de cărți, Charlemagne.

— Într-adevăr... Dar de ce şeptarul de cupă deschide când seiful cel mare, când pe cel mic? Şi de ce nu ați deschis la început decât seiful cel mare?

— De ce? Pentru că mă încăpățânam mereu să pun cartea de joc în acelaşi sens. Abia ieri am observat că punând-o invers, adică având cel de-al şaptelea semn, cel din mijloc, sus în loc să se afle în partea de jos, dispunerea celor şapte semne se schimba.

— Extraordinar!

— Evident, este extraordinar, dar trebuia să te şi gândeşti la aceasta.

— Altceva: nu cunoşteați povestea cu scrisorile înainte ca doamna Andermatt...

— ... Să-mi fi vorbit despre ea? Nu, nu ştiam nimic despre acest aspect al problemei. În seif nu găsisem, în afară de casetă, decât corespondența celor doi frați, corespondență care m-a pus pe urmele trădării lor.

— În concluzie, numai din întâmplare ați refăcut povestea celor doi frați, mai întâi, şi apoi ați început să căutați planurile şi celelalte documente cu privire la submarin?

— Da, din întâmplare.

— Dar în ce scop ați întreprins aceste cercetări?...

Daspry mă întrerupse râzând:

— Doamne, Dumnezeule, această afacere vă interesează!

— Mă pasionează chiar!

— Bine, după ce o voi conduce pe doamna Andermatt şi după ce voi duce la *„Écho de France”* ştirea pe care o voi scrie imediat, am să mă întorc şi am să vă povestesc pe larg.

Se aşează şi scrise una dintre acele notițe lapidare marcată de fantezia personajului. Cine nu-şi aminteşte de zarva produsă de acest articolaş în lumea întreagă?

„Arsène Lupin a rezolvat problema ridicată de Salvator. Fiind în posesia tuturor documentelor şi planurilor originale ale inginerului Louis Lacombe, le-a remis ministerului Marinei. Cu această ocazie, el deschide o subscripție în scopul de a oferi statului primul submarin construit după aceste planuri. El se înscrie în capul listei de subscripție cu suma de douăzeci de mii de franci.”

— Cei douăzeci de mii de franci de pe cecurile domnului Andermatt deci, i-am spus eu după ce am citit ce scrisese.

— Desigur. Este echitabil ca Varin să-şi răscumpere măcar în parte trădarea.

Iată cum l-am cunoscut pe Arsène Lupin. Iată cum am aflat că Jean Daspry, amicul meu, nu era altul decât Arsène Lupin, domnul-spărgător, iată cum am legat prietenie cu marele nostru om şi cum, încet, încet, datorită încrederii cu care a avut bunăvoința să mă onoreze, am devenit foarte umilul, foarte credinciosul şi foarte recunoscătorul său istoriograf.

SEIFUL DOAMNEI IMBERT[9]

La ora trei dimineața, se mai aflau încă vreo jumătate de duzină de trăsuri în fața uneia din micile vile care compuneau unica latură a bulevardului Berthier. Uşa acestei vile se deschise. Un grup de invitați, bărbați şi femei, ieşi. Patru trăsuri porniră fiecare în altă direcție şi în stradă nu mai rămăseseră decât doi domni, care se despărțiră la colțul străzii Courcelles, unde locuia unul dintre ei. Celălalt se hotărî să se întoarcă acasă pe jos, până la Poarta Maillot.

Traversă deci strada Villiers şi îşi continuă drumul pe trotuarul opus față de fortificații. Era o plăcere să mergi prin această noapte frumoasă de iarnă, limpede şi rece. Se putea respira în voie. Zgomotul paşilor răsuna vesel.

Dar după câteva minute, avu impresia neplăcută că era urmărit. Într-adevăr, întorcându-se, zări umbra unui om care se pitea după copaci. Nu era nicidecum fricos. Totuşi, grăbi pasul pentru a ajunge cât mai repede. Însă urmăritorul începu să alerge.

Destul de îngrijorat, socoti că e mai prudent să-l înfrunte şi-şi scoase revolverul.

Dar nu avu timp să o facă, omul îl atacă cu violență şi imediat se porni o luptă pe strada pustie, o luptă corp la corp, în care îşi dădu seama imediat că era inferior. Strigă după ajutor, se zbătu şi fu trântit la pământ ca un sac, strâns de gât, legat la gură cu o batistă. Ochii i se închiseră, urechile îi țiuiau şi era pe cale de a-şi pierde cunoştința, când, deodată

---

[9] Titlul original „**La Vie extraordinaire d'Arsène Lupin: Le coffre-fort de madame Imbert**” publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 16, 15 mai 1906.

strângerea slăbi şi omul care îl sufoca cu greutatea lui se ridică pentru a se apăra la rândul lui de un atac neprevăzut.

O lovitură de baston peste încheietura mâinii, o lovitură de picior peste gleznă... Omul scoase două gemete de durere şi o luă la fugă şchiopătând şi înjurând.

Fără măcar a catadicsi să-l urmărească, noul sosit se aplecă şi spuse:

— Sunteţi rănit, domnule?

Nu era rănit, ci foarte ameţit şi nu se putea ţine pe picioare. Din fericire, un funcţionar de la birourile din apropiere, unde se lucra încă, alarmat de strigăte, veni în fugă. Opri o trăsură. Domnul se urcă, însoţit de salvatorul său şi se îndreptară spre locuinţa lui din strada Grande-Armée.

Ajuns în faţa uşii, complet restabilit, el nu mai pridideа cu mulţumirile.

— Vă datorez viaţa, domnule, şi vă asigur că nu voi uita acest lucru niciodată. Nu vreau să o sperii pe soţia mea acum, dar ţin mult ca ea să vă exprime recunoştinţa pe care v-o poartă.

Îl rugă să vină să ia masa a doua zi şi îşi spuse numele: Ludovic Imbert, adăugând:

— Aş putea şti cu cine am onoarea...

— Desigur, spuse celălalt.

Şi se prezentă:

— Arsène Lupin.

Arsène Lupin nu se bucura pe atunci de celebritatea pe care i-au adus-o afacerea Cahorn, evadarea de la Santé şi atâtea alte isprăvi răsunătore. Nici măcar nu se numea Arsène Lupin. Acest nume căruia viitorul îi rezerva o mare strălucire a fost imaginat doar pentru ca salvatorul domnului Imbert să aibă un nume şi putem spune că în această afacere el a primit botezul focului. Gata de luptă în orice moment, este adevărat dotat cu tot ce trebuie, dar sărac, fără autoritatea pe care o dă succesul, Arsène Lupin nu era decât

un ucenic într-o meserie în care curând avea să devină maestru.

De aceea îl cuprinse o mare bucurie când s-a trezit dimineață amintindu-şi de invitația care îi fusese făcută. În sfârşit îşi atingea scopul! În sfârşit făcea ceva demn de capacitatea sa şi de talentul său! Ah, aceste milioane de Imbert, ce pradă minunată pentru un apetit ca al său.

Îşi pregăti o toaletă specială, formată dintr-o redingotă roasă, pantaloni uzați, o pălărie de mătase roşcată, manşete şi guler fals foarte purtate, totul extrem de curat, dar demonstrând starea de mizerie a celui care purta aceste obiecte. Drept cravată, avea o eşarfă neagră prinsă ca un ac cu diamant în formă de nucă. Împopoțonat astfel, coborî scara imobilului în care locuia la Montmartre. La etajul al treilea, fără a se opri, lovi cu mânerul bastonului într-o uşă joasă. Ajuns afară, o luă pe bulevardul de centură. Se urcă într-un tramvai, se aşeză, iar cel din spatele lui, locatarul de la etajul al treilea la a cărui uşă bătuse, luă loc lângă el.

După un timp, acel om îi spuse:

— Ei, cum e, şefule?

— S-a rezolvat.

— Cum?

— Iau masa la ei.

— Luați masa la el?

— Sper că nu vrei să-mi fi expus în mod gratuit viața mea atât de prețioasă? L-am smuls pe domnul Imbert din brațele morții sigure pe care tu i-o pregăteai. Domnul Ludovic Imbert este un om recunoscător. Mă invită să iau masa la el acasă.

După o clipă de tăcere, celălalt zise:

— Deci, nu renunțați?

— Amice, spuse Arsène, dacă am pus la cale agresiunea de astă-noapte, dacă mi-am dat osteneala, la ora trei dimineața, să fug după tine şi să-ți dau cu bastonul peste mână şi să-ți ard una peste fluierul piciorului, riscând astfel să-mi mutilez unicul prieten pe care îl am, n-am făcut toate astea pentru a

renunța acum la avantajele pe care le pot avea de pe urma unei salvări atât de bine organizate.

— Dar zvonurile care circulă în legătură cu averea…

— Lasă-le să circule. De şase luni urmăresc această afacere, de şase luni mă informez, studiez, îmi întind peste tot plasele, întreb servitorii, creditorii şi funcționarii, de şase luni urmăresc fiecare pas pe care îl fac atât soțul, cât şi soția, prin urmare, ştiu ce trebuie să fac. Fie că averea provine de la bătrânul Brawford, aşa cum spun ei, fie că are altă origine, afirm că ea există. Şi pentru că există, este a mea.

— Oho. O sută de milioane!

— Să spunem zece, sau chiar cinci, nu are importanță. În seif se află enorme pachete cu titluri. Să fiu al naibii dacă nu voi pune mâna pe cheia de la seif.

Tramvaiul se opri în Place de l'Étoile. Omul spuse:

— Eu ce fac acum?

— Acum, nimic. O să-ți spun eu când. Avem tot timpul.

Cinci minute mai târziu, Arsène Lupin urca somptuoasa scară a locuinței familiei Imbert, iar Ludovic îl prezentă soției sale. Gervaise era o femeie mică de statură şi simpatică, grăsuță, foarte vorbăreață. Îl primi pe Lupin cu toată căldura.

— Am vrut să fim singuri când îl sărbătorim pe salvatorul nostru, spuse ea.

Chiar de la început „salvatorul nostru" a fost tratat ca un prieten vechi. La desert, intimitatea era completă, iar confidențele se țineau lanț. Arsène îşi povesti viața, pe cea a tatălui său, un magistrat cinstit, tristețea copilăriei sale, greutățile pe care le are în prezent.

La rândul ei, Gervaise vorbi despre tinerețea ei, despre căsătorie, despre bunătatea bătrânului Brawford, despre cele o sută de milioane pe care le moştenise, obstacolele care întârziau intrarea în posesia averii, împrumuturile pe care trebuise să le facă plătind dobânzi exorbitante, despre interminabilele dispute cu nepoții lui Brawford, despre piedici, despre sechestre, în sfârşit despre toate.

— Gândiți-vă şi dumneavoastră, domnule Lupin, titlurile sunt aici, alături. În biroul soțului meu. Iar dacă luăm un singur cupon, pierdem totul! Sunt aici, în seif, şi nu ne putem atinge de ele.

Un uşor fior îl străbătu pe domnul Lupin la gândul că se afla în vecinătatea unei asemenea bogății. Şi avu senzația foarte limpede că domnul Lupin nu va putea avea niciodată o asemenea sensibilitate încât să fie animat de aceleaşi scrupule ca ale doamnei.

— Ah, sunt aici, spuse el încet.

— Da, sunt aici.

Relații începute sub asemenea auspicii nu puteau să ducă decât la legături şi mai strânse. Întrebat cu delicatețe, Arsène Lupin mărturisi că duce o viață grea. Imediat, sărmanul tânăr fu numit secretar particular al celor doi soți, cu un salariu de o sută cincizeci de franci pe lună. Va continua să locuiască la el, dar în fiecare zi va veni să primească ordinele ce le va avea de îndeplinit şi pentru a simplifica lucrurile, i se va pune la dispoziție, drept cabinet de lucru, una dintre camerele de la etajul al doilea. Alese camera. Dar oare prin ce întâmplare fericită, aceasta se afla chiar deasupra biroului lui Ludovic?

Lui Arsène nu-i trebui mult timp pentru a-şi da seama că postul său semăna foarte mult cu o sinecură[10]. În două luni de zile, nu a avut decât de copiat două scrisori puțin importante şi nu a fost chemat decât o singură dată în biroul patronului său, ceea ce nu i-a permis să vadă în mod oficial decât o dată seiful.

De altfel, el înțelese că titularul acestei sinecure nu era socotit demn de a sta alături de deputatul Anquety sau de

---

[10] Slujbă, funcție bine retribuită, care cere muncă minimă sau nu cere nici o muncă. - Din fr. *sinécure*.

avocatul Grouvel, deoarece au uitat să-l invite la faimoasele recepții mondene.

Dar el nu se plângea, preferând să-şi păstreze locuşorul pe care îl avea la umbră şi se ținu deoparte, fericit şi liber. De altfel nu-şi pierdea nicidecum vremea. Mai întâi, făcu unele vizite clandestine în biroul lui Ludovic şi prezentă omagiile sale seifului, care nu fu prea impresionat de acest lucru şi rămase ermetic închis. Era un enorm bloc din fontă şi oțel, cu aspect înfricoşător, pe care nu-l puteau învinge nici pilele, nici burghiele.

Arsène Lupin nu era un încăpățânat.

— Acolo unde forța nu are sorți de izbândă, şiretenia învinge, îşi spuse el. Principalul este că sunt aici şi pot vedea totul.

Luă, aşadar, măsurile necesare şi după minuțioase şi dificile lucrări la pardoseala camerei sale, introduse țeava de plumb care ajungea la plafonul biroului între două protuberanțe ale cornişei. Prin această țeavă, cu ajutorul unui tub acustic şi al unei lunete, spera să vadă şi să audă ce se întâmplă.

De atunci îşi petrecu aproape tot timpul culcat pe burtă pe parchet şi într-adevăr i-a văzut adesea pe cei doi soți discutând în fața seifului, consultând registre şi studiind dosare. Când răsuceau pe rând cele patru butoane care comandau broasca, el încerca, pentru a afla cifrele, să surprindă numărul declicurilor. Le supraveghea mişcările, le pândea cuvintele. Ce făceau oare cu cheia? O ascundeau?

Într-o zi, văzându-i că ies din camera fără să închidă seiful, coborî în grabă. Intră cu pas hotărât. Dar soții reveniră.

— Oh, vă rog să mă scuzați, am greşit uşa.

Însă Gervaise îl prinse de mână şi spuse:

— Nu-i nimic, domnule Lupin nu-i nimic, intrați, doar sunteți la dumneavoastră acasă aici. Dați-ne un sfat. Care dintre titluri să le vindem? Cele cu acțiuni în Străinătate sau rentele?

— Dar cum vă veți descurca cu ceilalți?

— Nu au dreptul asupra tuturor titlurilor.

Ea deschise uşa. Pe rafturi se găseau multe mape legate, puse unele peste altele. Luă una dintre ele. Soţul protestă:

— Nu, nu, Gervaise, ar fi o mare greşeală să vindem acţiuni din străinătate. Cota lor va urca... Iar rentele sunt deja la un nivel ridicat. Ce părere aveţi, dragă prietene?

Prietenul cel drag nu avea nici o părere, totuşi îi sfătui să sacrifice rentele. Atunci ea luă o altă mapa şi din această mapă scoase la întâmplare o hârtie. Era un titlu de 3% de 1.374 de franci. Ludovic o puse în buzunar. După amiază, însoţit de secretarul său, vându acest titlu cu ajutorul unui agent de schimb şi încasă 46.000 de franci.

Cu toate cele spuse de Gervaise, Arsène Lupin nu se simţea în largul lui. Chiar dimpotrivă, şederea lui în casa familiei Imbert îl surprindea în cel mai înalt grad. Cu diverse ocazii, el a putut constata că servitorii nu-i cunoşteau numele. Îi spuneau domnule. Ludovic spunea la fel: „Îl veţi anunţa pe domnul... Domnul a sosit?" De ce această denumire enigmatică?

De altfel, după entuziasmul începutului, soţii Imbert abia dacă schimbau câteva cuvinte cu el şi deşi îl tratau cu toată cinstea cuvenită unui binefăcător, nu se ocupau niciodată de el. Păreau a-l considera drept un original căruia nu-i place să fie deranjat şi i se respecta dorinţa de solitudine, ca şi cum această dorinţă ar fi fost o regulă stabilită de el, un capriciu al său. Odată, pe când trecea prin vestibul, o auzi pe Gervaise spunându-le unor domni:

— E atât de sălbatic!

Fie, se gândi el, sunt un sălbatic. Şi, renunţând să-şi mai bată capul cu explicarea bizareriilor acestor oameni, continua realizarea planului său. Căpătase convingerea că nu trebuia nicidecum să se bazeze pe întâmplare sau pe o neatenţie a Gervaisei, la care se găsea în permanenţă cheia. Deci, trebuia să acţioneze.

Un eveniment a grăbit lucrurile, şi anume campania violentă declanşată de unele ziare împotriva familiei Imbert.

Soții erau acuzați de escrocherie. Arsène Lupin a fost martorul dramei, a asistat la agitațiile menajului şi şi-a dat seama că dacă mai întârzie riscă să piardă totul.

Cinci zile la rând, în loc să plece în jurul orei şase, aşa cum făcea de obicei, se închise în camera sa. Toți îl credeau plecat. Dar el, întins pe parchet, supraveghea biroul lui Ludovic. În cea de-a cincea zi împrejurarea favorabilă pe care o aştepta nu s-a ivit aşa că plecă în miez de noapte, ieşind prin mica uşă care dădea în curte. Avea cheia de la această uşă.

Însă, în a şasea zi, află că soții Imbert, ca răspuns la insinuările răuvoitoare ale duşmanilor lor, propuseseră să se deschidă seiful şi să se facă inventarul.

„Deci trebuie să acționez în această seară", îşi spuse Lupin.

Şi într-adevăr, după masa de seară, Ludovic se duse în birou şi Gervaise îl urmă. Începură amândoi să răsfoiască registrele din seif.

Trecu o oră, apoi încă una. Îi auzi pe servitori ducându-se la culcare. Acum nu mai era nimeni la primul etaj. Miezul nopții. Soții îşi continuau treaba.

„Să mergem", îşi spuse Lupin.

Deschise fereastra. Aceasta dădea spre curte, iar noaptea fără lună şi fără stele făcea totul împrejur de nepătruns cu privirea. Scoase din dulap o frânghie cu noduri pe care o legă de balustrada balconului, trecu peste aceasta şi se lăsă să alunece uşor în jos, ajutându-se de o streaşină, până la fereastra ce se afla exact sub a sa. Era fereastra biroului şi perdeaua groasă masca în întregime încăperea. Ajuns pe balcon, rămase o clipă nemişcat, în picioare, numai ochi şi urechi la ce se întâmpla înăuntru.

Împinse uşor cele două uşi de sticlă. Dacă nimeni nu le-a verificat, trebuiau să cedeze, căci el, în timpul după amiezii, răsucise cremonul, lăsând astfel calea deschisă spre birou.

Uşile cedară. Atunci, cu precauții infinite, le deschise mai mult. De îndată ce putu să-şi strecoare capul printre uşi, se

opri. Un fir de lumină trecea printre perdelele neînchise complet. Îi văzu pe Gervaise şi pe Ludovic aşezaţi lângă seif.

Nu discutau decât rareori şi cu glas scăzut, absorbiţi de ceea ce făceau. Arsène măsură în minte distanţa care îl despărţea de ei, îşi stabili numărul exact de mişcări pe care va trebui să le facă pentru a-i reduce la tăcere unul după altul, înainte ca ei să aibă timp să strige după ajutor şi tocmai se pregătea să se năpustească asupra lor, când Gervaise spuse:

— Ce tare s-a răcit în cameră de câteva momente. Mă duc să mă culc? Tu ce faci?

— Aş vrea să termin.

— Să termini! O să pierzi toată noaptea.

— Nu, în cel mult o oră totul e gata.

Ea se retrase. Douăzeci de minute, treizeci de minute... Arsène deschise şi mai mult uşa. Perdelele se mişcară uşor. Deschise şi mai tare. Ludovic se întoarse şi văzând perdelele umflate de curentul de aer, se ridică pentru a închide...

Nu se auzi nici un strigăt, nici chiar o aparenţă de luptă. Cu câteva mişcări precise, şi fără a-i face nici cel mai mic rău, Arsène îl făcu inofensiv, îi înfăşură capul cu perdeaua, îl legă, în aşa fel încât Ludovic nu putu distinge nici măcar figura agresorului.

Apoi, foarte repede, se îndreptă spre seif, luă două mape pe care le puse sub braţ, ieşi din birou, coborî scara, traversă curtea şi deschise uşa de serviciu. O trăsură staţiona în stradă.

— Mai întâi ia asta, îi spuse vizitiului, şi vino cu mine.

Se întoarse în birou. În două drumuri, goliră seiful, Apoi Arsène urcă în camera sa, luă frânghia, şterse orice urmă a trecerii lui. Totul era în regulă.

După câteva ore, Arsène Lupin ajutat de omul său, proceda la desfacerea mapelor. Nu manifestă nici o decepţie constatând că, aşa cum de altfel prevăzuse, averea familiei Imbert nu era atât de mare pe cât se credea. Milioanele nu se numărau cu sutele, nici măcar cu zecile. Dar, în sfârşit,

totuşi totalul formă o cifră foarte respectabilă, formată din valori excelente, acțiuni la căile ferate, la Canalul de Suez, în minele din nord, la fondurile de stat, etc.

Lupin era mulțumit.

— Desigur, spuse el, o să cam pierdem când va trebui să negociem aceste acțiuni. Vom întâlni numeroase piedici şi va trebui să le vindem cu preț scăzut. Dar nu are importanță, din primele vânzări voi putea să trăiesc aşa cum vreau... Şi-mi voi realiza câteva visuri care îmi sunt dragi.

— Şi restul?

— Poți să le arzi, amice. Grămada asta de hârtii făcea impresie doar în seif. Pentru noi sunt inutile. În ce priveşte titlurile, le vom pune binişor în dulap şi vom aştepta momentul potrivit...

A doua zi Arsène socoti că nu exista nimic să-l împiedice a merge la locuința familiei Imbert. Dar citind ziarele, află o veste neaşteptată: Ludovic şi Gervaise dispăruseră. Deschiderea seifului avu loc cu mare solemnitate. Magistrații găsiră ceea ce Arsène Lupin lăsase, adică mai nimic.

Acestea sunt faptele. Dețin relatarea lor de la Arsène Lupin însuşi, care mi le-a povestit într-o zi când era dispus la confidențe.

Se plimba în lung şi în lat prin cabinetul meu de lucru, iar ochii săi aveau o lucire pe care nu le-o cunoşteam.

— În concluzie, i-am spus, este cea mai frumoasă lovitură a dumneavoastră.

Fără să-mi răspundă direct, el spuse:

— În această afacere sunt secrete de nepătruns. Şi chiar după cele ce v-am spus, câte lucruri neclarificate există încă! De ce au fugit? De ce nu au profitat de ajutorul pe care li l-am dat fără voia mea? Era atât de simplu să spună:

„Cele o sută de milioane se aflau în seif şi nu mai sunt acolo pentru că au fost furate."

— Şi-or fi pierdut capul.

— Da, asta e, şi-au pierdut capul... Pe de altă parte, este adevărat că...

— Este adevărat că?...

— Nu, nimic.

Ce însemna această reticență? Nu spusese totul, era clar, şi ceea ce nu spusese nu-i plăcea să spună. Eram intrigat. Trebuia să fie ceva foarte grav din moment ce provoca ezitarea la un asemenea om.

I-am pus întrebări la întâmplare.

— Nu i-ați mai revăzut?

— Nu.

— Şi nu vi s-a întâmplat să simțiți pentru aceşti doi nefericiți puțină milă?

— Eu?! spuse el tresărind.

Revolta sa mă miră. Oare nimerisem la țintă? Insistai:

— Da, dumneavoastră. Fără intervenția dumneavoastră, poate ar fi făcut față pericolului... Sau cel puțin ar fi plecat cu buzunarele pline.

— Remuşcări, vreți să spuneți, dacă nu am avut remuşcări, nu-i aşa?

— Bine-nțeles.

El lovi puternic cu pumnul în masă:

— Deci, după părerea dumneavoastră ar trebui să am remuşcări?

— Remuşcări sau regrete, cum vreți, adică un sentiment oarecare...

— Un sentiment pentru nişte oameni...

— Pentru nişte oameni cărora le-ați furat o avere.

— Care avere?

— În sfârşit... Cele două sau trei teancuri de titluri...

— Cele două sau trei teancuri de titluri! Le-am luat pachete întregi de titluri, nu-i aşa? O parte din moştenirea lor? Aceasta e greşeala mea? Aceasta este crima pe care am comis-o? Dar, la naiba, dragul meu, nu ai înțeles că aceste titluri erau false? Auzi, false.

— ERAU FALSE!

L-am privit, mut de uimire.

— Cele patru sau cinci milioane erau false?

— False, strigă el mânios, arhifalse! Simple hârtii, fără nici o acoperire. Nu am scos nici un sfanț de pe ele! Şi dumneavoastră îmi cereți să am remuşcări! Ei ar trebui să aibă! M-au păcălit ca pe ultimul dintre proşti, ca pe ultimul şi cel mai stupid fraier.

Era cuprins de o reală furie, un amestec de ranchiună şi amor propriu rănit.

— Dar, de la început şi până la sfârşitul acestei afaceri, am fost păcălit! Ştiți rolul pe care l-am jucat în această afacere, sau mai degrabă rolul pe care ei m-au făcut să-l joc? Cel al lui André Brawford! Da, dragul meu şi nu mi-am dat deloc seama de acest lucru. De-abia mai târziu, din ziare şi făcând unele analogii, am înțeles. În timp ce eu pozam în binefăcător, în domnul care îşi riscase viața pentru a scoate un om din ghearele bandiților, ei mă făceau să trec drept unul dintre cei din familia Brawford! Nu-i minunat? Acel tip original care îşi avea camera la etajul al doilea, acel sălbatic pe care îl arătau de la distanță era Brawford, iar Brawford eram eu. Şi datorită mie, datorită încrederii pe care o inspiram sub numele de Brawford, bancherii le împrumutau bani, iar notarii îşi îndemnau clienții să împrumute şi ei! Ehei, ce lecție pentru un începător! Vă jur ca această lecție mi-a fost de folos!

Se opri brusc, mă prinse de mână şi îmi spuse pe un ton exasperat în care era uşor totuşi de observat nuanța de ironie şi admirație:

— Dragul meu, în momentul de față, Gervaise Imbert îmi datorează o mie cinci sute de franci!

Auzind acestea, nu m-am putut abține şi am pufnit în râs. Era într-adevăr o glumă de înalt nivel. Chiar şi el părea animat de o veselie sinceră.

— Da, dragul meu, o mie cinci sute de franci! Nu numai că nu am văzut nici un ban din salariul promis, ci i-am şi împrumutat o mie cinci sute de franci! Toate economiile mele de om tânăr! Şi ştiți de ce? Pariez că nu... Pentru săracii ei! E

aşa cum vă spun, pentru pretinşii sărmani pe care ea îi ajuta fără ştirea lui Ludovic!

Şi am căzut în cursă! Destul de nostim, nu? Arsène Lupin înşelat cu o mie cinci sute de franci şi tocmai de doamna căreia îi fura titluri în valoare de patru milioane, dar false! Şi câte maşinații, câte eforturi şi câte şmecherii geniale mi-au trebuit pentru a ajunge la acest frumos rezultat! Este singura dată în viața mea când am fost păcălit. Şi ce păcăleala încă, de zile mari!...

PERLA NEAGRĂ[11]

Zgomotul puternic al soneriei o trezi din somn pe portăreasa imobilului cu numărul 9 de pe strada Hoche. Aceasta spuse morocănoasă:

— Credeam că toată lumea s-a întors acasă. E cel puțin ora trei dimineața.

Soțul ei mormăi:

— Probabil îl caută cineva pe doctor.

Într-adevăr, o voce întrebă:

— La ce etaj locuieşte doctorul Harel?

— Etajul al treilea, pe stânga. Însă doctorul nu prea se deranjează noaptea.

— Se va deranja, nici o grijă!

Domnul intră în vestibul, urcă un etaj, două etaje şi fără măcar să se oprească pe palierul unde locuia doctorul, continuă până la al cincilea. Ajuns aici, încercă două chei. Cu una descuie broasca, cu cealaltă zăvorul de siguranță.

— Minunat, îşi spuse, treaba este mai uşoară decât mă aşteptam. Dar, înainte de toate, trebuie să-mi asigur retragerea. Ia să vedem cât timp mi-ar trebui să ajung la doctor, să sun la uşa lui, iar el să mă refuze? Da, să mai aşteptăm puțin...

După vreo zece minute, coborî şi trânti uşa, blestemându-l pe doctor. Dar uşa nu se închise, deoarece omul avusese grijă să blocheze încuietoarea. Intră deci din nou, fără zgomot

---

[11] Titlul original „**La Vie extraordinaire d'Arsène Lupin: La perle noire**” publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 18, 15 iulie 1906.

şi fără ca portarii să-l vadă. În caz de pericol, avea retragerea asigurată.

Fără să se grăbească, urcă iarăşi cele cinci etaje. În antecameră, la lumina unei lanterne, îşi dezbrăcă pardesiul, îşi scoase pălăria şi le puse pe un scaun, se aşeză pe un altul şi îşi puse peste pantofi nişte papuci de fetru.

— Uf, gata... Şi cât a fost de uşor! Mă întreb de ce nu-şi alege toata lumea această meserie confortabilă de spărgător? Cu puțină pricepere şi gândire, o poți practica în cele mai bune condiții. Este o meserie care nu cere prea multă oboseală... O meserie de tată de familie... Chiar prea comodă...

Desfăcu un plan detaliat al apartamentului.

— Să începem prin a ne orienta. Aici, văd dreptunghiul vestibulului, unde mă aflu acum. În partea dinspre stradă, salonul, budoarul şi sufrageria. Este inutil să-mi pierd vremea pe aici, se pare că doamna contesă are un gust deplorabil... Nici măcar un bibelou de valoare!... Deci, să mergem direct la țintă... Ah, iată traseul culoarului, culoarul care duce la camere. La trei metri trebuie să găsesc uşa cabinetului cu rochii care dă în camera contesei.

Împături la loc planul, stinse lanterna şi o luă pe culoar numărând:

— Un metru... Doi metri... Trei metri... Iată uşa... Cum se aranjează toate, Doamne! Un simplu zăvor, un mic zăvor mă desparte de cameră şi, în plus, ştiu că acest zăvor se află la 1,43 m de podea... Aşa încât, grație unei mici incizii pe care o voi face împrejurul lui, voi putea să-l înlătur din cale...

Scoase din buzunar instrumentele necesare, dar o idee care îi veni în minte îl opri.

— Şi dacă, din întâmplare, zăvorul nu este pus? Ia să încercăm... Nu am nimic de pierdut!

Răsuci butonul broaştei. Uşa se deschise.

— Dragul meu Lupin, cu siguranța că norocul te favorizează. Ce-ți mai trebuie acum? Cunoşti topografia locurilor unde vei opera, cunoşti locul în care contesa

ascunde perla neagră... Prin urmare pentru ca perla neagră să fie a ta, trebuie pur şi simplu să fii mai tăcut decât tăcerea, mai invizibil decât noaptea.

Lui Arsène Lupin îi trebui mai bine de o jumătate de oră pentru a deschide o a doua uşă, o uşă de sticlă care dădea în cameră. Dar făcu acest lucru cu atâta precauţie, încât chiar dacă doamna contesă n-ar fi dormit, nici un zgomot suspect nu i-ar fi atras atenţia.

După indicaţiile din plan, nu avea decât să urmeze conturul unui şezlong. Ajungea apoi la un fotoliu, după aceea la o măsuţă care se găsea lângă pat. Pe măsuţă era o cutie cu hârtie pentru scrisori şi în această cutie, se găsea perla neagră.

Se întinse pe covor şi urmă conturul şezlongului. Dar, la capătul acestuia se opri pentru a-şi calma bătăile inimii. Deşi nu-i era deloc frică, îi era imposibil să-şi învingă un fel de angoasă nervoasă ca aceea pe care o simţi când eşti înconjurat de o prea mare linişte. Se miră şi el de acest lucru, căci trăise fără nici o emoţie, momente mult mai solemne. Nici un pericol nu-l ameninţa. Atunci de ce îi bătea inima precum un clopot înnebunit? Îl impresiona oare această femeie adormită, această viaţă atât de apropiată de el?

Ascultă cu atenţie şi i se păru că aude ritmul unei respiraţii. Se simţi liniştit ca şi cum ar fi alături de o prezenţă prietenoasă.

Căută fotoliul, apoi, cu mişcări uşoare, se îndreptă spre măsuţă, pipăind în întuneric cu mâna întinsa. Mâna dreaptă întâlni unul dintre picioarele măsuţei.

Gata! Nu mai trebuia decât să se ridice, să ia perla şi să o şteargă. Era şi timpul, căci inima sa începea să-i tresalte în piept ca un animal speriat şi cu un asemenea zgomot, încât, se aştepta dintr-o clipă în alta să se trezească contesa.

Cu un efort de voinţă extraordinar se calmă, dar, în momentul în care încerca să se ridice, mâna sa stângă dădu pe covor de un obiect pe care îl recunoscu imediat ca fiind un sfeşnic, un sfeşnic răsturnat. Şi imediat dădu peste un alt

obiect, un ceas, unul dintre acele mici ceasuri de voiaj care sunt protejate de o cutie din piele.

Ce? Ce se petrece? Nu înțelegea. Sfeşnicul... Ceasul... De ce aceste obiecte nu erau la locul lor obişnuit? Ah, ce se întâmpla în întunericul înfricoşător?

Şi deodată scoase un strigăt. Atinsese... Oh, ce lucru straniu, imposibil de numit! Nu, nu, frica îi tulbura mintea. Douăzeci de secunde, treizeci de secunde, rămase nemişcat, îngrozit, cu tâmplele pline de sudoare. Şi degetele care păstrau senzația acelei atingeri.

Cu un efort enorm, întinse din nou mâna. Din nou atinse acel lucru, straniu, imposibil de numit. Îl pipăi.

Îşi impuse să-l pipăie şi îşi dădu seama. Era un păr lung, o față... Şi această față era rece, aproape înghețată. Oricât de înfricoşătoare ar fi realitatea, un om ca Arsène Lupin o domină de îndată ce a luat cunoştință de ea. Îşi aprinse repede lanterna. În fața lui zăcea o femeie plină de sânge. Pe gât şi pe umeri avea răni îngrozitoare. Se aplecă şi o examină. Era moartă.

— Moartă, moartă, repetă el uluit.

Şi privea acei ochi ficşi, acea gură crispată, acea piele lividă şi acel sânge, tot acel sânge care cursese pe covor şi acum se usca, gros şi negru.

Ridicându-se, răsuci întrerupătorul, camera se umplu de lumină şi atunci putu să vadă toate urmele unei lupte crâncene. Patul era în întregime răvăşit, cuverturile şi cearşafurile smulse. Pe jos, sfeşnicul, apoi ceasul - acele indicau ora 11,20 - apoi, mai departe, un scaun răsturnat şi peste tot sânge, bălți de sânge.

— Şi perla neagră? spuse el încet.

Cutia pentru hârtia de scrisori era la locul ei. O deschise grăbit. Înăuntru era caseta. Dar caseta era goală.

— Drace, îşi spuse el, te-ai lăudat cam repede cu norocul tău, amice Arsène Lupin... Contesa ucisă, perla neagră dispărută... situația nu-i prea strălucită! S-o ştergem, căci altfel rişti să o pățeşti.

Totuşi nu se mişcă din loc.

— S-o şterg? Da, altul ar face-o. Dar Arsène Lupin? Nu am ceva mai bun de făcut? Ia să vedem, să o luăm în ordine. La urma urmei, ai conştiința curată... Presupune că eşti comisarul de poliție şi că trebuie să faci ancheta... Da, dar pentru asta ar trebui să ai mintea limpede. Iar a mea este într-o stare...

Se prăbuşi în fotoliu, cu pumnii strânşi, apăsați pe fruntea care îi ardea.

Afacerea din strada Hoche este una dintre acelea care ne-au intrigat cel mai mult în ultimul timp şi desigur că nu aş fi povestit-o dacă Arsène Lupin n-ar fi contribuit la dezlegarea ei. Puțini bănuiesc că el a luat parte la aceasta. În orice caz, nimeni nu cunoaşte adevărul exact şi straniu.

Cine nu o cunoştea, fiind adesea văzută la plimbare în Bois de Boulogne, pe Léontine Zalti, fosta cântăreață, soția şi apoi văduva contelui d'Andillot, la Zalti cum i se spunea, al cărei lux impresiona întregul Paris acum vreo douăzeci de ani, contesă d'Andillot, care avea o reputație europeană datorită bijuteriilor ei cu diamante şi perle? Se spunea despre ea că poartă pe umeri seifurile mai multor bănci şi minele de aur ale multor companii australiene. Marii bijutieri lucrau pentru Zalti aşa cum se lucra cândva pentru regi şi regine.

Şi cine nu-şi aminteşte de catastrofa care a înghițit toate aceste bogății? Bănci şi mine de aur, toate au fost devorate. Din colecția minunată, vândută la licitație, nu a mai rămas decât faimoasa perlă neagră. Perla neagră, adică o avere dacă ar fi vrut să o vândă.

Dar nu a vrut să facă acest lucru. A preferat să se restrângă, să trăiască într-un simplu apartament, cu doamna sa de companie, bucătăreasa şi un servitor, decât să vândă această inestimabilă bijuterie. Exista un motiv pe care ea nu se jena să-l spună: perla neagră era cadou de la un împărat! Şi, aproape ruinată, silită să ducă o viață dintre cele mai

simple, ea rămase credincioasă însoțitoarei sale din vremurile bune.

— Cât sunt în viață, spunea ea, nu o voi părăsi.

De dimineață şi până seara, o purta la gât. Noaptea o punea într-un loc cunoscut numai de ea.

Toate aceste fapte reamintite de ziare au stimulat curiozitatea şi lucru straniu, dar uşor de înțeles pentru cei care cunosc cheia enigmei, tocmai arestarea asasinului prezumtiv a complicat misterul şi a prelungit emoția. Într-adevăr, a treia zi după eveniment, ziarele publicau ştirea următoare:

„Am fost anunțați că a fost arestat Victor Danègre, servitorul contesei dAndillot. Acuzațiile sunt zdrobitoare. Pe mâneca hainei sale, pe care domnul Dudouis, şeful Siguranței, a găsit-o în mansarda sa, între somieră şi saltea, s-au constatat pete de sânge.

În plus, hainei îi lipsea un nasture îmbrăcat în stofă. Iar acest nasture a fost găsit sub patul victimei chiar la începutul anchetei.

Se pare că după servirea mesei, Danègre, în loc să se ducă în camera lui, a intrat în cabinetul cu rochii şi de acolo a văzut-o pe contesă ascunzând perla neagră. Trebuie să spunem că, până acum, nici o dovadă nu confirmă această presupunere. În orice caz, mai există un aspect neclar. La ora şapte dimineața, Danègre s-a dus la tutungeria de pe bulevardul Courcelles. Portăreasa şi vânzătorul au confirmat. Pe de altă parte, bucătăreasa şi doamna de companie, care au camera la capătul culoarului, afirmă că la ora opt când s-au sculat, uşa antecamerei şi cea de la bucătărie erau încuiate. Aceste două persoane, aflate de douăzeci de ani în serviciul contesei, sunt în afara oricărei bănuieli. Ne întrebăm cum de a putut Danègre să iasă din apartament. Îşi făcuse o altă cheie? Ancheta va lămuri aceste contradicții.”

Dar ancheta nu a lămurit nimic, ci dimpotrivă. S-a descoperit că Victor Danègre era un recidivist periculos, un alcoolic şi un depravat, pe care nu-l speria o lovitură de cuţit. Iar afacerea, pe măsură ce era studiată, părea să se învăluie şi mai mult în mister şi în contradicţii inexplicabile.

Mai întâi, o domnişoară de Sinclèves, verişoară şi unică moştenitoare a victimei, declară că doamna contesă, cu o lună înainte de a muri, îi dezvăluise într-o scrisoare modul în care ascundea perla neagră. A doua zi după ce primise scrisoarea, aceasta dispăruse. Cine o furase?

În ce-i priveşte, portarii povestiră că au deschis uşa unui individ care a urcat la doctorul Harel. A fost chemat doctorul. Nimeni nu sunase la el. Atunci, cine era acest individ? Un complice?

Ipoteza existenței unui complice a fost adoptată de presă şi de public. Ganimard, bătrânul inspector principal, Ganimard o susținea, şi nu fără motiv:

— E mâna lui Lupin aici, îi spunea el judecătorului.

— Eh, riposta acesta, peste tot îl vedeți numai pe Lupin.

— Îl văd peste tot, pentru că este peste tot.

— Spuneți mai degrabă că îl vedeți de fiecare dată când ceva nu vi se pare prea clar. De altfel în speță, vă rog să remarcați un lucru: crima a fost comisă la ora 11.20 seara, aşa cum arată ceasul, iar vizita nocturnă, despre care vorbesc portarii, nu a avut loc decât la ceasurile trei dimineața.

Justiția ascultă adesea impunerea unei convingeri care face ca evenimentele să fie obligate să se plieze după prima explicație care le-a fost dată. Antecedentele deplorabile ale lui Victor Danègre, recidivist, bețiv şi desfrânat, l-au influențat pe judecător şi deşi nici un element nou nu a venit să se adauge celor două sau trei indicii descoperite la început, nimic nu i-a putut schimba convingerea. A pus capăt anchetei. Peste câteva săptămâni, au început dezbaterile.

Acestea au fost nesigure, trenante. Preşedintele le-a condus fără nici un chef. Ministerul public s-a manifestat

fără convingere. În aceste condiții, avocatul lui Danègre nu avea o misiunea prea grea. El arătă lacunele şi netemeinicia acuzațiilor. Nu exista nici o probă materială. Cine făcuse cheia, indispensabila cheie fără de care Danègre, la plecare, nu ar fi putut încuia uşa apartamentului? Cine a văzut această cheie şi ce se întâmplase cu ea? Cine a văzut cuțitul asasinului şi ce s-a întâmplat cu el?

— Şi, în orice caz, încheia avocatul, dovediți că asasinul este clientul meu. Dovediți că autorul furtului şi al crimei nu este acel misterios personaj care a intrat în casă la ora trei dimineața. Ceasul arată ora unsprezece, îmi veți spune. Şi ce-i cu asta? Nu se pot pune acele unui ceasornic la ora dorită?

Victor Danègre fu achitat.

Ieşi din închisoare într-o vineri pe înserate, slăbit, deprimat de şase luni de şedere în celulă. Ancheta, singurătatea, dezbaterile, deliberarea juraților, toate acestea îi provocaseră o groază bolnăvicioasă. Noaptea era bântuit de coşmaruri înfricoşătoare, de imaginea eşafodului. Tremura de febră şi de teroare.

Sub numele de Anatole Dufour a închiriat o cămăruță pe colinele de la Montmartre şi a început să trăiască din expediente. Lamentabilă viață! Angajat de trei ori de trei patroni diferiți, a fost recunoscut şi dat afară imediat.

Adesea văzu, sau crezu că vede, oameni care îl urmăreau, oameni ai poliției, nici nu se îndoia, care voiau să-l atragă într-o capcană. Şi simțea deja mâna puternică apucându-l de guler.

Într-o seară, pe când lua masa la un local din cartier, cineva se postă în fața lui. Era un individ la vreo 40 de ani, îmbrăcat cu o redingotă neagră, de o curățenie îndoielnică. Comandă o supă, legume şi un litru de vin.

După ce a terminat supa, îşi îndreaptă ochii spre Danègre şi îl privi îndelung. Acesta păli. Cu siguranță, acest individ era unul dintre cei care îl urmăreau de câteva săptămâni. Ce

voia de la el? Danègre încercă să se ridice. Nu putu s-o facă. Picioarele îi tremurau.

Omul îşi turnă un pahar cu vin şi îl umplu şi pe cel al lui Danègre.

— Ciocnim, amice?

Victor bâigui:

— Da... Dar... În sănătatea dumneavoastră, amice.

— În sănătatea dumneavoastră, Victor Danègre.

Celălalt tresări:

— Eu... Eu... Dar nu... Vă jur...

— Ce îmi juraţi? Că dumneavoastră nu sunteţi dumneavoastră, servitorul contesei?

— Ce servitor? Mă numesc Dufour. Întrebaţi-l pe patron.

— Dufour, Anatole, da, pentru patron, dar Danègre pentru justiţie, Victor Danègre.

— Nu-i adevărat! Nu-i adevărat! Vi s-au spus minciuni.

Noul venit scoase din buzunar o carte de vizită şi i-o întinse. Victor citi:

„Grimaudan, ex-inspector al Siguranţei. Informaţii confidenţiale."

Tresări.

— Sunteţi de la poliţie?

— Nu mai sunt în activitate, dar meseria îmi plăcea şi continui să o fac într-o maniera mai... lucrativă. Descopăr din când în când afaceri cu aur... Ca a dumneavoastră.

— A mea?

— Da, a dumneavoastră, este o afacere excepţională, cu condiţia să manifestaţi şi dumneavoastră puţină bunăvoinţă.

— Şi dacă nu vreau?

— Va trebui să vreţi. Vă aflaţi într-o situaţie în care nu puteţi să-mi refuzaţi nimic.

O frică nedefinită îl cuprinse pe Victor Danègre. Întrebă:

— Despre ce este vorba?

— Bine, spuse celălalt, să terminăm. Sunt trimis de domnişoara de Sinclèves.

— Sinclèves?

— Moştenitoarea contesei d'Andillot.

— Ei şi?

— Domnişoara de Sinclèves m-a trimis să vă cer perla neagră.

— Perla neagră?

— Aceea pe care aţi furat-o.

— Dar nu o am!

— Ba o aveţi.

— Dacă aş avea-o, ar însemna că eu sunt asasinul.

— Dumneavoastră sunteţi asasinul.

Danègre făcu un efort pentru a râde.

— Din fericire, dragă domnule, curtea cu juri nu a fost de aceeaşi părere. Toţi juraţii, auziţi, toţi, au fost de părere că nu sunt vinovat. Şi atunci când ai conştiinţa liniştită şi stima a doisprezece oameni de treabă...

Ex-inspectorul îl apucă de braţ:

— Fără cuvinte mari, amice. Ascultaţi-mă cu mare atenţie şi cântăriţi bine ce spun, căci merită osteneala. Cu trei săptămâni înainte de crimă, aţi ascuns în bucătărie cheia cu care se descuie uşa de serviciu şi apoi aţi dat să vă facă o dublură lăcătuşul Outard, din strada Oberkampf nr. 244.

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat, mormăi Victor, nimeni nu a văzut această cheie... Ea nu există.

— Iat-o.

După o clipă de tăcere, Grimaudan reluă:

— Aţi ucis-o pe contesă cu un cuţit cumpărat din „*Bazarul Republicii*", chiar în ziua în care aţi făcut comanda pentru cheie. Lama este triunghiulară şi are un şanţ pe ea.

— Toate astea sunt numai vorbe, le spuneţi la întâmplare. Nimeni nu a văzut cuţitul.

— Iată-l.

Victor Danègre se trase înapoi. Ex-inspectorul continuă:

— Pe lamă sunt nişte pete de rugină. Este nevoie să vă explic de unde provin?

— Şi ce-i cu asta? Aveţi o cheie şi un cuţit... Cine poate spune că sunt ale mele?

— Mai întâi lăcătuşul şi apoi cel de la care aţi cumpărat cuţitul. Deja le-am reîmprospătat memoria. Puşi faţă în faţă cu dumneavoastră, vă vor recunoaşte negreşit.

Vorbea sec şi dur, cu o precizie terifiantă. Danègre era mort de frică. Nici judecătorul, nici preşedintele curţii, nici avocatul general nu-l strânseseră cu uşa atât de tare, nu văzuseră atât de limpede lucruri pe care el însuşi nu le mai ştia prea bine.

Totuşi, încercă încă o dată să o facă pe indiferentul.

— Dacă astea sunt toate probele dumneavoastră...

— Mai am una. După crimă, aţi plecat pe acelaşi drum. Dar în mijlocul cabinetului cu rochii, cuprins de groază, v-aţi sprijinit de perete pentru a nu cădea jos.

— De unde ştiţi? bâigui Victor. Nimeni nu poate şti acest lucru.

— Justiţia n-o ştie, nici unuia dintre domnii de la parchet nu-i putea veni în minte să aprindă o lumânare şi să cerceteze pereţii. Dacă s-ar fi făcut aşa, s-ar fi observat pe varul alb o pată roşie foarte slabă, destul de clară totuşi pentru a se descoperi amprenta feţei anterioare a degetului dumneavoastră mare, plin de sângele pe care l-aţi pus pe perete. Or, cred că ştiţi că în antropometrie acesta este unul dintre principalele mijloace de identificare.

Victor Danègre nu mai avea aer. Mari picături de sudoare îi curgeau de pe frunte. Se uita cu ochi de nebun la acest om straniu, care îi povestea crima ca şi cum ar fi fost un martor invizibil al întâmplării.

Lăsă capul în jos, învins, neputincios. De câteva luni lupta cu lumea întreagă. Dar avea impresia că împotriva acestui om nu avea nici o şansă.

— Dacă vă dau perla, mormăi el, cât îmi daţi?

— Nimic.

— Cum? Vă bateţi joc de mine! Eu vă dau un lucru care valorează sute de mii şi nu primesc nimic în schimb?

— Ba da, viaţa.

Banditul simți un fior. Grimaudan adăugă, cu o voce aproape blândă:

— Hai, Danègre, perla aceasta nu are nici o valoare pentru dumneavoastră. Nu aveți cum să o vindeți. Atunci la ce bun să o păstrați?

— Dar există tăinuitori... Şi odată şi odată, cu un preț oarecare...

— Va fi prea târziu.

— De ce?

— De ce? Pentru că poliția o să vă prindă până atunci şi cu dovezile pe care eu le voi da, cuțitul, cheia, amprentele degetului dumneavoastră, sunteți pierdut.

Victor îşi cuprinse capul cu amândouă mâinile şi se gândi. Se simțea pierdut şi în acelaşi timp, îl cuprindea o mare oboseală, o mare nevoie de odihnă şi linişte.

Murmură:

— Când aveți nevoie de ea?

— În noaptea asta. Înainte de ora unu.

— Şi dacă nu vi-o dau?

— Atunci pun la poştă această scrisoare în care domnişoara de Sinclèves vă denunță procurorului Republicii.

Danègre îşi turnă două pahare cu vin pe care le bău unul după altul, după care, ridicându-se, spuse:

— Plătiți consumația şi să mergem... M-am săturat de blestemata asta de afacere.

Se înnoptase. Cei doi bărbați au coborât pe strada Lepic şi au luat-o pe bulevardele exterioare spre Étoile. Mergeau tăcuți, Victor era copleşit şi avea umerii căzuți.

În parcul Monceau zise:

— Aici este, în apropierea casei de colo...

— Drace, şi nu ați ieşit din casă, înainte de a fi arestat, decât pentru a merge la tutungerie.

— Am ajuns, spuse Danègre cu o voce răguşită.

Merseră de-a lungul gardului grădinii şi traversară o stradă la colțul căreia se afla tutungeria. Danègre se opri

câțiva paşi mai departe. Picioarele i se împleticeau. Se prăbuşi pe o bancă.

— Ei bine?

— Aici e.

— Aici e! Ce tot spuneți?

— Da, aici, în fața noastră.

— În fața noastră! Danègre, n-ar trebui să...

— Vă repet că perla este aici.

— Unde?

— Între două pietre.

— Care anume?

— Căutați.

— Care, repetă Grimaudan.

Victor nu răspunse.

— Ahh, vrei să mă fraiereşti amice....

— Nu... Dar... Voi ajunge în mizerie.

— Eziți, deci? Bine, voi fi mărinimos. Cât îți trebuie?

— Atât cât să-mi pot cumpăra un bilet de clasa a 2-a până în America.

— De acord.

— Şi o bancnotă de o sută de franci pentru primele cheltuieli.

— Vei avea două. Vorbeşte.

— Numărați pietrele pavajului, la dreapta gurii de canal. Veți găsi perla între cea de-a treisprezecea şi a paisprezecea piatră.

Grimaudan privi în jur. Treceau tramvaie, treceau oameni. Dar cine putea bănui ce face el? Îşi deschise briceagul şi îl înfipse între pietrele indicate.

— Şi dacă nu este?

— Dacă nu m-a văzut cineva atunci când m-am aplecat şi am pus-o, trebuie să fie încă acolo.

Oare era? Perla neagră aruncată aşa, la dispoziția primului venit! Perla neagră... O avere!

— La ce adâncime?

— Cam la zece centimetri.

Scormoni nisipul umed. Vârful briceagului lovi ceva. Lărgi gaura cu degetele. Văzu perla neagră.

— Ține cei două sute de franci. Îți voi trimite şi biletul pentru America.

A doua zi, *„Écho de France”* publica următoarea notă, care fu imediat reprodusă de ziarele din lumea întreaga întreagă:

„De ieri, faimoasa perlă neagră se află în mâinile lui Arsène Lupin care a luat-o de la asasinul contesei d’Andillot Peste câteva zile, copii ale acestei prețioase bijuterii vor fi expuse la Londra, Sankt Petersburg, la Calcutta, la Buenos Aires şi la New York.

Arsène Lupin aşteaptă propuneri din partea amatorilor.”

— Şi astfel crima este întotdeauna pedepsită, iar virtutea răsplătită, conchise Arsène Lupin atunci când mi-a povestit despre secretele afacerii.

— Şi astfel, sub numele de Grimaudan, exinspector al Siguranței, ați fost ales de destin să-l deposedați pe criminal de rodul faptei sale oribile.

— Desigur. Şi mărturisesc că este una dintre aventurile de care sunt foarte mândru. Cele 40 de minute pe care le-am petrecut în apartamentul contesei, după ce am constatat că este moartă, sunt printre cele mai uimitoare şi mai profunde din viața mea. În 40 de minute, aflat în situația cea mai complicată, am reconstituit crima, am căpătat certitudinea, cu ajutorul câtorva indicii, că vinovatul nu putea fi decât unul dintre servitorii contesei. În sfârşit, am înțeles că, pentru a avea perla, trebuia ca acest servitor să fie arestat - şi de aceea am lăsat nasturele - însă nu trebuiau să existe probe irecuzabile ale vinovăției sale - şi de aceea am luat cuțitul uitat pe covor, am luat cheia uitată în broască, am încuiat uşa, am şters urmele de degete de pe peretele cabinetului cu rochii. După părerea mea, a fost un fel de fulgerare...

— De geniu, l-am întrerupt.

— De geniu dacă vreți, şi care nu ar fi luminat creierul unui oarecare. Să descoperi într-o secundă cei doi termeni ai problemei - o arestare şi o achitare - să te serveşti de aparatul formidabil al justiției pentru a-l zăpăci pe om, pentru a-l prosti, pe scurt, pentru a-i crea o asemenea stare de spirit încât, odată eliberat din închisoare, să cadă în mod fatal, în mod inevitabil în capcana cam grosolană pe care i-am întins-o.

— Cam grosolană spuneți? Foarte grosolană, căci nu era nicidecum în pericol.

— Desigur, din moment ce fusese achitat.

— Săracul de el...

— Săracul... de Victor Danègre! Dar nu vă gândiți că e un asasin? Ar fi fost cu totul imoral ca perla să rămână la el. El trăieşte, vă dați seama, Danègre trăieşte!

— Iar perla neagra este în mâinile dumneavoastră.

O scoase dintr-unul din buzunarele secrete ale portofelului său, o privi, o mângâie cu degetele şi cu ochii şi oftă:

— Care boier, care rajah imbecil şi vanitos va poseda această comoară? Cărui miliardar american îi este destinată această bucățică de frumusețe şi de lux care împodobea umerii albi ai Léontinei Zalti, contesă d'Andillot?...

HERLOCK SHOLMÈS SOSEŞTE PREA TÂRZIU[12]

— Semănaţi surprinzător de mult cu Arsène Lupin, domnule Velmont!

— Îl cunoaşteţi?

— Ohh, ca toată lumea, din fotografii, care nu seamănă nici una cu cealaltă, fiecare lăsând totuşi impresia unei fizionomii identice... Care este a dumneavoastră.

Horace Velmont păru mai degrabă contrariat.

— Nu-i aşa, dragul meu Devanne? Şi nu sunteţi primul care face o asemenea remarcă la adresa mea, credeţi-mă.

— Dacă nu aţi fi fost recomandat de vărul meu şi dacă nu aţi fi cunoscutul pictor ale cărui minunate marine le admir, mă întreb dacă nu aş fi anunţat poliţia despre prezenţa dumneavoastră la Dieppe.

Butada fu întâmpinată de un râs general. În marea sufragerie a castelului Thibermesnil, în afară de Velmont, se mai aflau abatele Gélis, preotul satului şi o duzină de ofiţeri ale căror regimente făceau manevre în împrejurimi şi care răspunseseră invitaţiei bancherului Georges Devanne şi a mamei sale. Unul dintre ei spuse:

---

[12] Titlul original „**La Vie extraordinaire d'Arsène Lupin: Herlock Sholmès arrive trop tard**" publicată prima oară în *Je sais tout* nr. 17, 15 iunie 1906. De menţionat că între publicarea în foileton şi publicarea în volum, Sherlock Holmes a devenit Herlock Sholmès, ca urmare a protestului lui Sir Conan Doyle, «tatăl adevăratului Sherlock Holmes».

— Dar parcă Arsène Lupin a fost semnalat pe coastă, după faimoasa lovitură din rapidul Paris - Havre.

— Da, sunt trei luni de atunci, iar în săptămâna care a urmat întâmplării despre care vorbiți am făcut cunoştință la cazinou cu minunatul nostru Velmont, care, de atunci, m-a onorat cu câteva vizite - plăcut preambul al unei vizite mai serioase, acasă la mine, pe care mi-o va face într-una din zile... sau mai degrabă din nopți!

Râseră din nou şi trecură în vechea sala a gărzilor, o încăpere imensă, foarte înaltă, care ocupa întreaga parte de jos a turnului Guillaume şi în care Georges Devanne a adunat uriaşele bogații acumulate de-a lungul secolelor de către seniorii de Thibermesnil. Lăzi şi dulapuri, suporturi pentru lemnele din cămin şi candelabre se găsesc peste tot. Minunate tapiserii atârnă pe pereții de piatră. Ambrazurile ferestrelor sunt adânci, prevăzute cu bănci şi se termină cu ferestre ogivale, având vitralii încadrate în plumb. Între uşă şi fereastra din stânga se înalța o bibliotecă monumentală stil Renaissance, pe frontonul căreia stă scris cu litere de aur: «Thibermesnil», iar dedesubt - minora deviză a familiei: «*Fais ce que veux*[13]»

În timp ce se aprindeau țigările, Devanne reluă:

— Numai că trebuie să vă grăbiți, Velmont, este ultima noapte de care dispuneți.

— Dar de ce? întrebă pictorul, care cu siguranță, lua totul drept o glumă.

Devanne se pregătea să răspundă, când mama sa îi făcu semn. Însă masa bună şi dorința de a trezi interesul oaspeților îl făcură să continue.

— Nu-i nimic, spuse el, acum pot să vorbesc. Dacă fac o indiscreție, nu se va întâmpla mare lucru.

---

[13] Fais ce que veux — Fac ce vreau.

Toți se aşezară în jurul lui animați de o vie curiozitate. Atunci, cu aerul satisfăcut al unuia care anunță o veste mare, spuse:

— Mâine, la ora patru după amiaza, Herlock Sholmès, marele polițist englez pentru care nu există mistere, Herlock Sholmès, cel mai extraordinar dezlegător de enigme din câți au fost văzuți vreodată, prodigiosul personaj care pare făcut în întregime de imaginația unui romancier, Herlock Sholmès va fi oaspetele meu.

Se auziră exclamații de uimire, Herlock Sholmès la Thibermesnil? Era deci o treabă serioasă? Arsène Lupin se afla într-adevăr în zonă?

— Arsène Lupin şi banda lui nu sunt departe. Fără a mai socoti afacerea cu baronul Cahorn, cine este oare autorul spargerilor de la Montigny, de la Gruchet, de la Crasville dacă nu hoțul nostru național? Acum, mi-a venit şi mie rândul.

— Ați fost şi dumneavoastră anunțat, aşa cum a fost baronul Cahorn?

— Acelaşi truc nu reuşeşte de două ori.

— Şi atunci?

— Atunci? Atunci... Iată.

Se ridică şi arătând cu degetul, pe unul dintre rafturile bibliotecii, un mic loc gol între doua enorme cărți *in folio,* spuse:

— Aici era o carte, o carte din secolul al XVI-lea, intitulată *„Chronique de Thibermesnil”,* o istorie a castelului de la construirea lui de către ducele Rollon pe locul unei fortărețe medievale. Cartea cuprindea trei planşe gravate. Una reprezenta o vedere de ansamblu a domeniului, a doua - planul construcțiilor, iar a treia - vă rog să fiți atenți - traseul unei subterane care are una dintre ieşiri în exteriorul primei linii de ziduri, iar cealaltă aici, da, aici, în sala în care ne aflăm acum. Şi această carte a dispărut luna trecută.

— Drace, zise Velmont, e un semn rău. Totuşi nu este de ajuns pentru a motiva intervenția lui Herlock Sholmès.

— Sigur că nu ar fi fost de-ajuns dacă nu s-ar fi întâmplat un fapt care face ca cele ce v-am povestit mai înainte să capete o semnificație deosebită. La Biblioteca Națională există un al doilea exemplar al acestei *„Cronici”*, iar aceste două exemplare se deosebeau unul de celălalt prin anumite detalii cu privire la subterană, cum ar fi aspectul şi scara de execuție a desenului, precum şi diverse adnotări care nu erau tipărite, ci scrise cu cerneală, mai mult sau mai puțin şterse. Cunoşteam aceste amănunte şi ştiam că traseul subteranei nu putea fi reconstituit decât printr-o comparare minuțioasă a celor două schițe. Or, a doua zi după ce exemplarul meu dispăruse, cel de la Biblioteca Națională era cerut de un cititor care nu l-a mai înapoiat, fără a se putea determina condițiile în care a fost efectuat furtul.

Un val de exclamații a urmat acestor cuvinte.

— De data aceasta, afacerea devine serioasă.

— Da, spuse Devanne, a intrat şi poliția pe fir. S-au întreprins anchete, dar acestea nu au dat nici un rezultat.

— Ca de altfel şi în alte cazuri când a fost vorba despre Arsène Lupin.

— Aşa este. Şi atunci mi-a venit ideea să-i cer ajutorul lui Herlock Sholmès, care mi-a răspuns că ardea de nerăbdare să intre în contact cu Arsène Lupin.

— Ce onoare pentru Arsène Lupin, spuse Velmont. Dar dacă hoțul nostru național, cum îi spuneți dumneavoastră, nu are de gând să prade castelul, Herlock Sholmès va veni degeaba.

— În acest caz, mai există un lucru care îi va trezi interesul şi anume descoperirea subteranei.

— Cum aşa, păi nu ne-ați spus că este o ieşire în câmp şi una aici, în salon?

— Da, da, dar unde? În ce loc din acest salon? Linia care reprezintă subterana pe schițe ajunge într-adevăr într-o parte la un mic cerc unde sunt scrise două litere majuscule *„T.G.”*, ceea ce înseamnă - fără îndoială, nu-i aşa? - Turnul

Guillaume. Dar turnul este rotund şi cine ar putea afla în ce loc al cercului se găseşte deschiderea?

Devanne aprinse a doua ţigară şi îşi turnă un pahar. Era asaltat cu întrebări din toate părţile. El surâdea, satisfăcut de interesul pe care îl provocase. În cele din urmă, spuse:

— Secretul s-a pierdut. Nimeni din lume nu-l mai cunoaşte. Din tată în fiu, spune legenda, puternicii seniori şi-l transmiteau unul altuia pe patul de moarte, până în ziua în care Geoffroy, ultimul rămas din familie, a pierit pe eşafod, la 7 termidor[14], anul II, în vârstă de 19 ani.

— Dar timp de un secol de atunci, totuşi sau făcut căutări...

— Da, s-au făcut, dar degeaba. Eu însumi, când am cumpărat castelul de la un urmaş al conventionalului Leribourg, am pornit cercetări. Însă la ce bun? Gândiţi-vă că acest turn, înconjurat de apă, nu este legat de castel decât printr-un singur loc şi că, prin urmare, subterana înseamnă că trece pe sub şanţurile vechi. Planul de la Biblioteca Naţională arată de altfel o serie de patru scări având împreună 48 de trepte, ceea ce ne face să ne gândim la o adâncime de mai mult de zece metri. Iar scara de execuţie a schiţei, anexată la celalalt plan, fixează distanţa la 200 de metri. În realitate, toată problema se află aici, între această podea, acest plafon şi aceşti pereţi. Dar, pe legea mea, mărturisesc că nu-mi prea vine să le dărâm.

— Şi nu există nici un indiciu?

— Nici unul.

Abatele Gélis obiectă:

— Domnule Devanne, trebuie să ţinem seama de două citate.

---

[14] A unsprezecea lună a calendarului republican francez (20 iulie -18 august). – Din fr. *Thermidor*.

— O, zise Devanne râzând, domnul este un mare amator şi cercetător de arhive, un mare cititor de memorii şi tot ce are legătură cu Thibermesnil îl pasionează. Dar explicaţia despre care vorbeşte domnia sa nu face decât să complice lucrurile.

— Iarăşi mă ironizaţi.

— Vreţi să expun părerea dumneavoastră?

— Chiar vă rog foarte mult.

— Bine. Aşadar, din lecturile domniei sale rezultă că doi dintre regii Franţei au cunoscut secretul.

— Doi dintre regii Franţei!

— Henric al IV-lea şi Ludovic al XVI-lea.

— Nu sunt nişte persoane oarecare. Şi cum a aflat domnul abate aceste lucruri?

— Foarte simplu, continuă Devanne. Înainte de bătălia de la Arques, regele Henric al IV-lea a venit să ia masa şi să doarmă în acel castel. La ora 11 noaptea, Louise de Tancarville, cea mai frumoasă femeie din Normandia, i-a fost adusă prin subterană cu complicitatea ducelui Edgard, care, cu acest prilej, a dezvăluit secretul familiei. Acest secret a fost încredinţat de către Henric al IV-lea apoi ministrului său Sully, care povesteşte întâmplarea în cartea sa *„Royales Œconomies d'État"* şi nu a comentat-o decât prin această frază de neînţeles:

«*La hache tournoie dans l'air qui frémit, mais l'aile s'ouvre, et l'on va jusqu'à Dieu.*»

(Toporul se răsuceşte în aerul care freamătă, dar aripa se deschide şi se merge până la Dumnezeu.)

După un moment de tăcere, Velmont spuse râzând:

— Nu sunt nişte cuvinte a căror limpezime să sară în ochi.

— Nu-i aşa? Domnul abate susţine că Sully a notat prin acestea cheia enigmei, fără a trăda secretul celor cărora le dicta textul memoriilor sale.

— Ipoteza este ingenioasă.

— De acord, dar ce înseamnă toporul (hache) care se răsuceşte şi pasărea care îşi ia zborul?

— Şi cine merge până la Dumnezeu?

— Mister.

Velmont reluă:

— Şi bunul rege Ludovic al XVI-lea tot pentru a primi vizita unei femei a folosit subterana?

— Nu ştiu. Tot ce se poate spune este faptul că Ludovic al XVI-lea a stat în 1784 la Thibermesnil şi că faimosul dulap de fier, găsit la Luvru în urma denunțului lui Gamain, conținea o hârtie pe care era scris de mâna lui: „*Thibermesnil: 2-6-12.*”

Horace Velmont izbucni în râs:

— Victorie! Întunericul dispare din ce în ce mai mult. Doi ori şase fac doisprezece.

— Râdeți cât poftiți, domnule, spuse abatele, dar aceste două citate conțin soluția şi mai devreme sau mai târziu va apărea cineva care va şti să le interpreteze.

— Mai întâi Herlock Sholmès, spuse Devanne... Numai dacă Arsène Lupin nu i-o ia înainte. Ce părere aveți, Velmont?

Velmont se ridică, îşi puse mâna pe umărul lui Devanne, şi spuse:

— Cred că din datele oferite de cartea dumneavoastră şi de aceea de la Biblioteca Națională lipsea o informație de cea mai mare importanță şi pe care ați avut amabilitatea să mi-o dați. Vă mulțumesc.

— Deci?...

— Deci, toporul răsucindu-se, pasărea luându-şi zborul şi doi ori şase făcând doisprezece, eu nu mai am altceva de făcut decât să mă pun pe treabă.

— Fără a pierde nici un minut.

— Fără a pierde nici o secundă măcar! Nu trebuie oare ca în această noapte, adică înainte de sosirea lui Herlock Sholmès, să vă prad castelul?

— Aşa este, şi nu mai aveți prea mult timp la dispoziție. Doriți să vă conduc?

— Până la Dieppe?

— Până la Dieppe. Voi profita de ocazie pentru a-i însoți pe domnul şi doamna d'Androl şi o tânără prietenă a lor care sosesc cu trenul de la miezul nopții.

Şi adresându-se ofițerilor, Devanne adăugă:

— De altfel, ne vom reîntâlni cu toții aici mâine la ora mesei, nu-i aşa, domnilor? Contez pe dumneavoastră, din moment ce regimentele dumneavoastră îşi vor face tabăra în jurul castelului, care va fi luat cu asalt la ora unsprezece.

Invitația fu acceptată. Şi-au luat rămas bun şi un moment mai târziu, un automobil „20-30 Étoile d'Or" îi ducea pe Devanne şi pe Velmont pe drumul spre Dieppe. Devanne îl lăsă pe pictor în fața cazinoului şi se îndreptă spre gară.

La miezul nopții, prietenii săi coborau din tren. La douăsprezece şi jumătate, automobilul intra pe poarta de la Thibermesnil. La ora unu, după o masă uşoară, servită în salon, fiecare se retrase. Una după alta, toate luminile se stinseră. Marea linişte a nopții învălui castelul.

Însă luna dădu la o parte norii care o acopereau şi, prin cele două ferestre, revărsă în salon o lumină albă, limpede. Dar aceasta nu dură decât o clipă. Foarte repede, luna se ascunse în spatele colinelor. Şi din nou totul fu cuprins de tenebre. Liniştea se amplifică parcă o dată cu întunericul şi mai adânc. Doar din timp în timp tăcerea era spartă de pocnetul mobilelor sau de fâşâitul stufului de pe eleşteul care scaldă zidurile bătrâne cu apa sa verzuie.

Pendula număra şirul infinit al secundelor. Bătu ora două. Apoi, din nou, secundele se scurseră grăbite şi monotone în tăcerea grea a nopții. Şi bătu ora trei. Şi deodată plesni ceva, cu un zgomot ca acela pe care îl face la trecerea unui tren, discul unui semnal care se ridică şi apoi coboară. O rază subțire de lumină traversă salonul dintr-o parte în cealaltă, precum o săgeată care lasă în urma ei o dâră scânteietoare. Raza ieşea dintr-o coloană pe care se sprijinea la dreapta, frontonul bibliotecii. Se opri mai întâi pe peretele opus, apoi se plimbă peste tot ca o privire îngrijorată care scrutează în

întuneric, apoi se stinse şi se aprinse din nou, în timp ce o parte întreagă a bibliotecii se rotea lăsând să apară o deschizătură mare în formă de boltă.

Intră un bărbat care avea în mână o lanternă. Un al doilea şi apoi un al treilea apărură ducând un colac de frânghie şi diferite instrumente. Primul dintre ei cercetă camera, ascultă atent şi spuse:

— Chemați-i şi pe ceilalți.

Din subteran apărură opt tipi solizi, cu o înfățişare energică. Mutarea începu.

Totul se petrecu foarte repede, Arsène Lupin trecea de la o mobilă la alta, o examina şi, după dimensiunile sau valoarea artistică, o ierta sau ordona:

— Luați-o!

Şi obiectul era luat, înghițit de gura căscată a tunelului, trimis în măruntaiele pământului.

Astfel au fost luate şase fotolii şi şase scaune Ludovic al XV-lea, tapiserii de Aubusson, policandre semnate Gouthière, două tablouri de Fragonard şi unul de Nattier, un bust executat de Houdon, statuete. Uneori, Lupin întârzia în fața câte unui minunat scrin sau a unui superb tablou şi ofta:

— Acesta este prea greu... Acesta este prea mare... Ce păcat!

Şi îşi continua expertiza.

În patruzeci de minute, salonul a fost „uşurat", după expresia lui Arsène. Şi totul a fost făcut într-o ordine perfectă, fără cel mai mic zgomot, ca şi cum toate obiectele purtate de aceşti oameni ar fi fost învelite cu un strat gros de vată.

Lupin spuse ultimului dintre oamenii săi care tocmai pleca ducând unul dintre obiecte:

— Este gata. Imediat ce încărcați camionul, vă îndreptați spre locul ştiut de la Roquefort, aşa cum ne-am înțeles.

— Dar dumneavoastră, şefule?

— Lăsați-mi motocicleta.

După ce omul a plecat, împinse partea mobilă a bibliotecii, apoi, după ce a făcut să dispară urmele mutării, cele de paşi,

deschise o uşiță şi pătrunse într-o galerie care făcea legătura între turn şi castel. La mijlocul ei, era o vitrină, şi tocmai pentru această vitrină Arsène Lupin şi-a continuat cercetările. În ea se aflau adevărate minunății: o colecție unică de ceasuri, de tabachere, de inele, de miniaturi lucrate cu cea mai mare măiestrie. Forță broasca şi avu o plăcere nemaipomenită să pună mâna pe aceste bijuterii din aur şi argint, pe aceste mici opere de artă atât de prețioase şi de delicate.

Îşi pusese în bandulieră un sac mare din pânză, special confecționat pentru asemenea situații. Îl umplu, de asemenea, buzunarele hainei, pantalonilor şi cele ale vestei. Tocmai luase cu mâna stângă câteva portmonee bătute cu perle, atât de apreciate de strămoşii noştri şi care sunt atât de căutate în zilele noastre deoarece au revenit la modă... când un zgomot slab îi ajunse la ureche. Ascultă cu atenție; nu se înşelase, zgomotul devenea din ce în ce mai clar. Şi dintr-o dată îşi aminti; la capătul galeriei, o scară interioară ducea la un apartament neocupat până acum, dar care din seara aceasta era rezervat domnişoarei care venise împreună cu prietenii lui Devanne.

Cu o mişcare rapidă apăsă pe butonul lanternei şi o stinse. De-abia avu timp să se ascundă în ambrazura unei ferestre, că uşa din capul scării se deschise şi o lumină slabă pătrunse în galerie. Avu senzația - căci, ascuns pe jumătate de o perdea, nu vedea nimic - că cineva cobora primele trepte cu precauție. Spera ca acel cineva să nu meargă mai departe. Totuşi persoana coborî şi înaintă câțiva paşi în încăpere. Se auzi un țipăt. Fără îndoială văzuse vitrina spartă şi golită pe trei sferturi.

După parfum, îşi dădu seama că era vorba de o femeie, îmbrăcămintea ei aproape că atingea perdeaua după care era ascuns el şi i se păru că aude bătăile inimii acestei femei şi că ea ghicea prezența unei ființe în spatele ei, în întuneric, foarte aproape... Îşi spuse: „Îi e frică... Va pleca... Nu se poate să nu plece.” Dar ea nu plecă deloc, lumânarea care tremura în mâna ei deveni mai fermă. Se întoarse, ezită o clipă, păru

că ascultă tăcerea înfricoşătoare, apoi, brusc, dădu perdeaua la o parte.

Se văzură.

Arsène murmură uluit:

— Dumneavoastră... Dumneavoastră... Domnişoară!

Era miss Nelly.

Miss Nelly! Pasagera de pe transatlantic, aceea care îşi unise visele cu cele ale tânărului în timpul unei traversări de neuitat a oceanului, aceea care asistase la arestarea sa, şi care, în loc să-l trădeze, a făcut minunatul gest de a arunca în apă aparatul de fotografiat în care el ascunsese bijuteriile şi banii... Miss Nelly! Scumpa şi surâzătoarea fiinţă a cărei imagine întristase sau înveselise lungile sale ore de închisoare!

Atât de neaşteptată era această întâmplare care îi făcea să se întâlnească în acest castel la această oră din noapte, încât nici unul nu făcea vreo mişcare şi nu spunea nici un cuvânt, stupefiaţi, hipnotizaţi parcă de apariţia fantastică pe care o constituiau unul pentru celălalt. De abia ţinându-se pe picioare, cuprinsă de emoţie, miss Nelly trebui să se aşeze.

El rămase în picioare în faţa ei. Şi încet, încet, de-a lungul secundelor interminabile care se scurseră, înţelese ce impresie trebuia că-i face în aceste momente, cu mâinile pline de bibelouri, cu buzunarele umflate şi cu sacul atât de plin încât numai că nu dădea pe dinafară. Îl cuprinse o mare ruşine şi roşi că se află acolo, în urâta postură de hoţ prins în flagrant delict. De acum înainte, orice s-ar fi întâmplat, el era hoţ, cel care bagă mâna în buzunarul altora, cel care descuie uşile cu şperaclul şi intră în case pentru a fura.

Un ceas se rostogoli pe covor, un altul îl urmă. Şi alte lucruri pe care nu le mai putea ţine începeau să-i cadă din braţe. Atunci, se hotărî dintr-o dată şi lăsă pe fotoliu o parte dintre obiecte, îşi goli buzunarele şi desfăcu sacul. Astfel se simţea mai în largul lui în faţa lui Nelly şi făcu un pas spre ea cu intenţia de a-i vorbi. Dar ea avu o reacţie de respingere, apoi se ridică brusc, cuprinsă parcă de groază şi se repezi

spre salon. Uşa se închise în urma ei, dar el se duse după ea. Nelly era acolo, tremurând şi privind înfricoşată imensa cameră devastată.

Atunci el îi spuse:

— Mâine, la ora trei, totul va fi la loc. Mobilele vor fi aduse înapoi...

Ea nu răspunse şi el repetă:

— Mâine, la ora trei, vă promit... Nimic în lume nu mă va putea împiedica să-mi țin promisiunea... Mâine la ora trei...

Urmă o tăcere lungă, apăsătoare. El nu îndrăznea să o rupă şi emoția tinerei îi provoca o adevărată suferință. Încet, fără a mai spune un cuvânt, se îndepărtă de ea.

Şi gândea:

„Să plece!...Să se simtă liberă să plece!... Să nu-i fie teamă de mine!..."

Dar deodată ea tresări şi bâigui:

— Ascultați... Paşi... Aud paşi...

O privi mirat. Mis Nelly era foarte agitată ca la apropierea unui pericol.

— Nu aud nimic, zise el, şi totuşi...

— Cum nu auziți? Trebuie să fugiți... Repede, fugiți...

— Să fug? Dar de ce?

— Trebuie... Trebuie... Ah, fugiți...

Se repezi până la galerie şi ascultă cu atenție. Nu, nu era nimeni. Oare zgomotul venea de afară?... Aşteptă o clipă, apoi, liniştită, se întoarse.

Arsène Lupin dispăruse.

În momentul în care Devanne constată prădarea castelului său, îşi spuse: „Velmont a făcut-o, iar Velmont nu este altul decât Arsène Lupin". Altă explicație nu putea exista, însă această idee a fost repede îndepărtată, deoarece era complet neverosimil ca Velmont să nu fie Velmont, adică pictorul cunoscut, prietenul vărului său Estevan.

Şi atunci când brigadierul de poliție, care a fost imediat anunțat, a venit, Devanne nici măcar nu se gândi să-i vorbească despre această presupunere absurdă.

Pe parcursul întregii dimineți, la Thibermesnil a fost un du-te-vino de nedescris. Jandarmii, comisarul de poliție din Dieppe, sătenii, toți se agitau pe culoare, în parc, împrejurul castelului. Apropierea trupelor care făceau aplicație, pocnetele puştilor completau pitorescul scenei.

Primele cercetări nu au dat de nici o urmă. Din moment ce geamurile de la ferestre nu fuseseră sparte şi nici uşile nu prezentau semne de forțare, era evident că spargerea se făcuse prin ieşirea secretă. Şi totuşi, pe covor nu era nici o urmă de paşi, iar pe pereți aşişderea. Un singur lucru, neaşteptat, atrase atenția, dovedind fantezia lui Arsène Lupin: faimoasa *„Chronique du XVI-e siècle”* îşi reluase vechiul loc şi alături de ea, se afla o carte asemănătoare care nu era alta decât exemplarul furat de la Biblioteca Națională.

La ora 11, sosiră ofițerii. Devanne îi întâmpină vesel. Averea sa îi permitea să suporte fără a-şi face prea mult sânge rău pierderea unor asemenea bogății. Prietenii săi şi miss Nelly coborâră şi ei.

Odată făcute prezentările, se observă că lipsea un invitat: Horace Velmont. Oare nu va mai veni? Absența lui ar fi putut trezi unele bănuieli ale lui George Devanne.

Dar, la douăsprezece punct, el sosi. Devanne strigă:

— În sfârşit, iată-vă!

— Nu sunt punctual?

— Ba da, dar puteați să nu fiți... După o noapte atât de agitată. Ați aflat vestea?

— Ce veste?

— Mi-ați prădat castelul.

— Asta-i bună!

— Aşa cum vă spun. Dar mai întâi, oferiți-i brațul domnişoarei Underdown şi să mergem la masă... Domnişoară, vă rog să-mi permiteți...

Se opri, frapat de tulburarea tinerei. Apoi, amintindu-şi deodată, spuse:

— A, apropo, e adevărat că aţi călătorit împreună cu Arsène Lupin, cândva... Înainte de arestarea lui... Asemănarea vă surprinde, nu-i aşa?

Ea nu răspunse. În faţa ei, Velmont surâdea. Acesta se înclină, ea îl luă la braţ. O conduse la locul ei şi se aşeză în faţa sa.

În timpul mesei nu se vorbi decât despre Arsène Lupin, despre mobilele furate, despre subterană, despre Herlock Sholmès. Abia la sfârşit, când începuseră discuţii şi pe alte teme, Velmont se amestecă şi el în conversaţie. A fost, pe rând, amuzant şi grav, elocvent şi spiritual.

Şi părea că în tot ce spune nu urmărea altceva decât să trezească interesul tinerei. Dar ea era preocupată de altceva şi parcă nici nu-l auzea.

Cafeaua a fost servită pe terasa care domina curtea de onoare şi grădina în stil francez de lângă faţada principală. Fanfara regimentului, aflată în mijlocul peluzei, începu să cânte, iar mulţimea de ţărani şi soldaţi se răspândi pe aleile parcului.

Totuşi, Nelly avea în minte promisiunea lui Arsène Lupin: „La ora trei, totul va fi la loc, vă promit.” La ora trei! Acele marelui orologiu care împodobea aripa dreaptă a castelului arătau ora 2,40. Fără să vrea le privea din clipă în clipă, îl privea şi pe Velmont, care se legăna liniştit într-un confortabil balansoar.

Două şi cincizeci de minute... două şi cincizeci şi cinci... Un soi de nerăbdare, amestecată cu teamă, se infiltra în sufletul tinerei. Era oare posibil ca minunea să se producă, şi să se producă la momentul stabilit, în timp ce castelul, curtea, câmpul din jur erau pline de lume, iar procurorul Republicii şi judecătorul de instrucţie erau în plină activitate de anchetare a cazului?

Şi totuşi... Totuşi Arsène Lupin promisese cu o asemenea solemnitate! Va fi aşa cum a spus el, gândi ea, impresionată

de energia, autoritatea şi siguranța dovedite de acest om. Şi nu i se mai păru a fi un miracol, ci un eveniment obişnuit care trebuia să se producă prin forța lucrurilor.

O clipă, privirile lor se întâlniră. Ea roşi şi întoarse capul.

Ora trei... Prima bătaie, a doua, a treia... Horace Velmont îşi scoase ceasul, privi la orologiu, apoi puse ceasul în buzunar la loc. Trecură câteva clipe. Şi iată că mulțimea se dădu la o parte, în jurul peluzei, făcând loc la două căruțe care tocmai trecuseră de poarta parcului, fiecare trasă de câte doi cai. Erau nişte furgoane ca acelea care merg în urma regimentelor şi duc alimentele pentru ofițeri şi sacii soldaților. Se opriră în fața scărilor. Un sergent coborî de pe capra uneia dintre căruțe şi întrebă de domnul Devanne.

Devane veni în fugă şi coborî scările. Sub prelate, văzu, aranjate cu grijă, bine învelite, mobilele sale, tablourile sale, obiectele sale de artă.

La întrebările care i se puseră, sergentul răspunse arătând ordinul pe care îl primise de la adjunctul de serviciu şi pe care acesta, la rândul lui, îl primise dimineață, la raport. Prin acest ordin, compania a doua din batalionul patru primea misiunea ca aceste obiecte, lăsate la răscrucea Halleux, în pădurea Arques, să fie duse, la ora trei, domnului Devanne, proprietarului castelului Thibermesnil. Semnat: colonelul Beauvel.

— La răscruce, adăugă sergentul, totul era pregătit, aşezat pe iarbă, sub paza... unor țărani. Mi s-a părut cam bizar, dar ce era să fac, ordinul e ordin.

Unul dintre ofițeri se uită cu atenție la semnătură: era imitată perfect, dar era falsă.

Muzica tăcuse. Căruțele fură golite şi mobilele puse la locul lor.

În timpul acestei agitații, Nelly rămase singură la capătul terasei. Era gravă şi îngrijorată, cuprinsă de gânduri confuze pe care nici nu încerca să le clarifice. Deodată, îl văzu pe Velmont apropiindu-se. Voi să-l evite, dar balustrada terasei o împiedica să facă acest lucru, înconjurând-o din două părți,

iar un rând de mari arbuşti - portocali, leandri şi bambuşi - nu-i permitea să meargă decât pe drumul pe care venea Arsène. Nu mai făcu nici o mişcare.

O rază de soare tremura în părul său de aur, răvăşit de frunzele fragede ale unui bambus. Se auziră cuvintele:

— Mi-am ținut promisiunea de azi-noapte.

Arsène Lupin era lângă ea, iar în apropiere nu era nimeni.

El repetă, ezitând, cu o voce timidă:

— Mi-am ținut promisiunea de azi-noapte.

Aştepta o vorbă de mulțumire, un gest măcar care să arate că apreciază ce a făcut el. Dar ea tăcea.

Acest dispreț îl irită pe Arsène Lupin şi, în acelaşi timp, îşi dădea perfect seama de tot ce îl despărțea de Nelly acum când ea cunoştea întregul adevăr. Ar fi vrut să se dezvinovățească, să caute, să-şi prezinte viața în ce are ea mai îndrăzneț şi mai măreț. Însă simțea dinainte absurditatea şi insolența oricărei explicații. Atunci, murmură cu tristețe, năpădit de un val de amintiri:

— Ce departe este trecutul! Vă amintiți orele lungi petrecute împreună pe puntea lui „Provence”? Ah, iată... Aveați, ca şi acum, în mână un trandafir, un trandafir galben ca acesta... Vi l-am cerut... Dar v-ați făcut că nu auziți... Totuşi, după ce ați plecat, am găsit trandafirul... Uitat fără îndoială... L-am păstrat...

Ea tot nu spunea nimic. Părea a fi cu gândul în cu totul altă parte. El continuă:

— În amintirea acelor ore, nu vă mai gândiți la ceea ce ați aflat acum. Trecutul trebuie să revină în prezent! Nu trebuie să mai fiu cel pe care l-ați văzut noaptea trecută, ci acela de altădată, iar ochii dumneavoastră să mă privească, măcar o clipă, aşa cum mă priveau atunci... Vă rog... Nu mai sunt acelaşi?

Ea îşi ridică ochii, aşa cum îi ceruse el, şi îl privi. Apoi, fără a spune o vorbă, îşi puse degetul pe un inel pe care el îl purta pe arătător. Arsène Lupin roşi. Era inelul lui Georges Devannes. Surâse amar.

— Aveți dreptate. Năravul din fire n-are mântuire. Arsène Lupin nu este şi nu poate fi decât Arsène Lupin, iar între dumneavoastră şi el nu poate fi vorba nici măcar de o amintire... Vă cer iertare... Ar fi trebuit să-mi dau seama că numai şi prezența mea alături de dumneavoastră este o impietate...

Se trase lângă balustradă, cu pălăria în mână. Nelly trecu în fața lui. Ar fi vrut să o oprească, să o implore. Dar nu avu curajul s-o facă, şi o urmări din ochi, ca în ziua aceea îndepărtată când ea trecea pe pasarelă pe cheiul din New York. Ea urcă treptele care duceau la uşă. Silueta sa subțire se profilă încă o clipă printre coloanele de marmură ale vestibulului. Nu o mai văzu. Un nor acoperi soarele. Arsène Lupin privea nemişcat, urma micilor paşi rămasă pe nisip. Deodată, tresări: pe lada de bambus de care se sprijinise Nelly era trandafirul, trandafirul galben pe care nu îndrăznise să i-l ceară... Uitat, fără îndoială, şi acesta? Dar voit sau din neatenție?

Îl luă în mână cu pasiune. Câteva petale se desprinseră. Le strânse una câte una ca pe nişte lucruri sfinte...

„Trebuie să plec, spuse, nu mai am nimic de făcut aici. Şi dacă Herlock Sholmès îşi bagă nasul în această afacere, treaba ar putea deveni periculoasă."

În parc nu mai era nimeni. Totuşi, lângă pavilionul de la intrare, se afla un grup de jandarmi. Intră în pâlcul de arbuşti, escaladă zidul şi o apucă, pentru a ajunge la gara cea mai apropiată, pe o cărare care şerpuia pe câmp. Nu mersese nici zece minute că drumul se îngustă, încadrat de două talazuri şi cum intră în acest soi de defileu, văzu că cineva venea pe acelaşi drum din sens invers.

Era un bărbat de vreo cincizeci de ani poate, destul de bine făcut, fără barbă şi a cărui îmbrăcăminte arăta că este străin. În mână avea un baston, iar pe umăr o geantă.

Se întâlniră. Străinul spunea, cu un accent englezesc abia perceptibil:

— Vă rog să mă scuzați domnule, acesta este drumul spre castel?

— Da, țineți-o drept înainte, domnule, şi apoi la stânga imediat ce ajungeți la capătul zidului. Sunteți aşteptat cu nerăbdare.

— ?!

— Da, prietenul meu Devanne ne-a anunțat vizita dumneavoastră ieri seară.

— Cu atât mai rău pentru domnul Devanne dacă a vorbit prea mult.

— Sunt fericit că sunt primul care vă salută. Herlock Sholmès nu are alt admirator mai mare decât mine.

În vocea sa era o nuanță imperceptibilă de ironie pe care o regretă imediat, căci Herlock Sholmès îl măsură din cap până în picioare, cu o privire atât de cuprinzătoare şi atât de ascuțită, încât Arsène Lupin gândi că a fost descoperit, prins, înregistrat de această privire mai bine decât fusese vreodată de un aparat de fotografiat.

„M-a prins pe peliculă, îşi spuse. La ce bun să mă mai prefac în fața unui asemenea om. Dar... m-o fi recunoscut?”

Se salutară. Deodată se auzi zgomot de paşi, de copite de cai şi zdrăngănit de fiare. Erau jandarmii. Cei doi bărbați trebuiră să se lipească de taluz, în iarba înaltă, pentru a nu fi trântiți la pământ. Jandarmii trecură şi pentru că mergeau unul după altul a durat ceva timp. Lupin gândea:

„Totul depinde de această întrebare: m-a recunoscut? Dacă da, sunt multe şanse să profite de ocazie. Problema e dificilă.”

După ce ultimul călăreț trecu, Herlock Sholmès se ridică şi fără a spune un cuvânt, începu să se curețe de praf. Cureaua de la geantă se încurcase în ramurile unui măceş. Arsène Lupin îl ajută să o desfacă. Se priviră din nou. Şi dacă cineva ar fi putut să-i vadă în acel moment, ar fi fost martorul unui spectacol emoționant: prima întâlnire a acestor doi oameni atât de dotați, amândoi cu adevărat superiori şi destinați în mod fatal prin aptitudinile lor speciale să se ciocnească

precum două forțe egale pe care ordinea lucrurilor le împinge una către cealaltă prin spațiu.

Apoi, englezul spuse:

— Vă mulțumesc, domnule.

— Cu plăcere, răspunse Lupin.

Se despărțiră. Lupin se îndreptă spre gară, Herlock Sholmès spre castel.

Judecătorul de instrucție şi procurorul plecaseră, nedescoperind nimic şi Herlock Sholmès era aşteptat cu o mare curiozitate şi nerăbdare justificate de marea sa reputație. Dar el produse o oarecare decepție prin înfățişarea sa de burghez, care era atât de deosebită de aceea pe care şi-o închipuiau toți. Nu avea nimic din eroul de roman, din personajul enigmatic şi diabolic pe care îl evocă în mintea noastră ideea de Herlock Sholmès. Cu toate acestea, Devanne strigă plin de exuberanță:

— În sfârşit, maestre, ați sosit! Ce fericire! De când nutream speranța să... Aproape că mă simt fericit de ceea ce s-a întâmplat, deoarece astfel am plăcerea să vă cunosc. Dar, apropo, cu ce ați venit?

— Cu trenul.

— Ce păcat! Eu v-am trimis maşina la debarcader.

— O sosire oficială, nu-i aşa? Cu surle şi trâmbițe. Excelent mijloc pentru a-mi uşura misiunea, mormăi englezul.

Acest ton puțin încurajator îl descumpăni pe Devanne, care, încercând să glumească, reluă:

— Treaba este din fericire, mult mai uşoară decât v-am spus în scrisoare.

— Cum aşa?

— Pentru că furtul s-a produs azi-noapte.

— Dacă nu mi-ați fi anunțat vizita, domnul meu, probabil că nu s-ar fi produs azi-noapte.

— Dar când?

— Mâine sau în altă zi.

— Şi în acest caz?
— Lupin ar fi fost prins în capcană.
— Şi mobilele mele?
— Nu ar fi fost furate.
— Mobilele mele sunt aici.
— Cum aici?
— Au fost aduse înapoi la ora trei.
— De către Lupin?
— De două căruțe ale armatei.

Herlock Sholmès îşi trase nervos pălăria pe cap şi îşi aranjă geanta pe umăr. Dar Devanne îl opri:

— Ce faceți?
— Plec.
— De ce?
— Mobilele dumneavoastră sunt la locul lor, Arsène Lupin este departe, rolul meu s-a terminat.
— Dar am absolută nevoie de ajutorul dumneavoastră, domnule dragă. Ceea ce s-a petrecut ieri se poate întâmpla din nou mâine, din moment ce nu cunoaştem ceea ce este cel mai important: cum a intrat Arsène Lupin, cum a ieşit şi de ce câteva ore mai târziu a restituit întreaga pradă.
— Ah, nu cunoaşteți...

Ideea existenței unui secret care trebuie descoperit îl mai calmă pe Herlock Sholmès.

— Bine, fie, să începem cercetările. Dar repede şi, pe cât posibil, să nu fim deranjați şi de altcineva.

Aceste ultime cuvinte se adresau în mod clar asistenței. Devanne înțelese şi îl conduse pe englez în salon. Pe un ton sec, cu fraze care păreau pregătite dinainte, şi cu câtă parcimonie, Sholmès îl întrebă despre seara trecută, despre invitați, despre obişnuiții castelului. Apoi, examină cele două exemplare ale Cronicii, compară schițele subteranei şi îl puse să repete citatele descoperite de abatele Gélis, apoi întrebă:

— Ieri a fost prima oară când ați vorbit despre aceste două citate?
— Da.

— Nu i le-ați spus niciodată domnului Horace Velmont?

— Niciodată.

— Bine. Chemați maşina. Într-o oră plec.

— Într-o oră!

— Lui Arsène Lupin nu i-a trebuit mai mult pentru a rezolva problema pe care i-ați pus-o.

— Eu... i-am pus-o?!...

— Ei, da, Arsène Lupin şi Horace Velmont sunt unul şi acelaşi.

— Bănuiam eu... Ah, banditul!

— Aşadar, aseară, pe la ora zece, dumneavoastră i-ați dat lui Lupin elementul care îi lipsea şi pe care îl căuta de săptămâni întregi. Şi, în cursul nopții, Lupin a avut timpul necesar să înțeleagă, să-şi adune banda şi să vă prade. Am pretenția să fiu la fel de expeditiv ca el.

Se plimbă dintr-un capăt în altul al camerei reflectând, apoi se aşează, îşi încrucişă picioarele lungi şi închise ochii.

Devanne aşteptă, destul de încurcat.

„Doarme? Se gândeşte?"

Totuşi, ieşi din încăpere pentru a da dispoziții servitorilor.

Când se întoarse, îl văzu la baza scării care ducea la galerie, în genunchi, cercetând cu atenție covorul.

— Ce e?

— Priviți... Aici... Pete de ceară...

— Da, da, într-adevăr... Şi foarte proaspete..

— Şi puteți vedea că se găsesc şi în partea de sus a scării şi în număr mai mare în jurul acestei vitrine pe care Arsène Lupin a spart-o pentru a lua bibelourile şi a le pune pe acest fotoliu.

— Deci, ce concluzie trageți?

— Nici una. Toate acestea explică fără nici un dubiu readucerea mobilei. Însă acesta este un aspect al problemei pe care nu am timp să-l abordez. Principalul este traseul subteranei.

— Sperați totuşi...

— Nu sper, ştiu. Există, nu-i aşa, o capelă la două sau trei sute de metri de castel?

— Da, o capelă în ruină, în care se află mormântul ducelui Rollon.

— Spuneți-i şoferului dumneavoastră să ne aştepte lângă acea capelă.

— Şoferul nu s-a întors încă... Voi fi anunțat când vine... Dar, după câte înțeleg, credeți că subterana duce la capelă. Pe ce vă bazați...

Herlock Sholmès îl întrerupse:

— O să vă rog, domnule, să-mi dați o scară şi o lanternă.

— Ah, aveți nevoie de o lanternă şi o scară?

Devanne, cam nedumerit, sună. Cele două obiecte fură aduse.

Ordinele se succedară atunci cu rigoare şi precizia comenzilor militare.

— Rezemați scara de bibliotecă, în stânga cuvântului Thibermesnil...

Devanne puse scara în picioare şi englezul continuă:

— Mai la stânga... La dreapta... Stop! Urcați-vă... Bine... Toate literele acestui cuvânt sunt în relief, nu-i aşa?

— Da.

— Să ne ocupăm de litera H. Se răsuceşte într-o parte sau în alta?

Devanne prinse litera H şi exclamă:

— Da, se răsuceşte! Spre dreapta, un sfert de cerc! Cine v-a spus?...

Fără a răspunde, Herlock Sholmès continuă:

— Puteți, de acolo de unde sunteți, să ajungeți la litera H? Da... Mişcați-o de mai multe ori, aşa cum ați face cu un zăvor închizându-l şi deschizându-l.

Devanne mişca litera R. Spre marea lui mirare, se produse o declanşare interioară.

— Perfect, spuse Herlock Sholmès. Nu ne mai rămâne decât să punem scara în cealaltă parte, adică la sfârşitul cuvântului Thibermesnil... Bine... Şi acum, dacă nu m-am

înşelat, dacă lucrurile merg aşa cum trebuia să meargă, litera L se va deschide precum ferestruica unui ghişeu.

Cu o anume solemnitate, Devanne apăsă pe litera L. Aceasta se deschise, însă Devanne se prăvăli de pe scară, căci întreaga parte de bibliotecă cuprinsă între prima şi ultima literă se răsuci în jurul axei sale şi dădu la iveală deschiderea subteranei.

Herlock Sholmès spuse pe un ton flegmatic:

— Sunteți cumva rănit?

— Nu, nu, spuse Devanne ridicându-se, nu sunt rănit, dar sunt tare uimit... Litere care se mişcă... Subterana asta...

— Ei şi? Păi nu este exact ca în citatul lui Sully?

— Cum aşa?

— Aşa. H (*hache* = topor, în l. franceză) se răsuceşte, R (*air* = aer) freamătă şi L (*aile*=aripă) se deschide... şi astfel a putut Henric al IV-lea să o primească pe domnişoara de Tancarville la o oră târzie din noapte.

— Dar în cazul lui Ludovic al XVI-lea?, întrebă Devanne stupefiat.

— Ludovic al XVI-lea se pricepea foarte bine la fierărie şi la lăcătuşerie. Am citit un „*Tratat de broaşte şi combinații*" pe care se spune că l-a scris el. După ce a fost la Thibermesnil, regele a notat: 2-6-12, adică H. L. R., a doua, a şasea şi a douăsprezecea literă.

— Aha, încep să înțeleg acum... Dar dacă îmi explic cum se poate ieşi din această încăpere, nu-mi explic cum a putut intra Lupin. Căci, vedeți dumneavoastră, el venea din afară.

Herlock Sholmès aprinse lanterna şi înaintă câțiva paşi în subterană.

— Uitați-vă, întregul mecanism este aici la vedere, ca rotițele dintr-un orologiu, iar toate literele sunt în ordine inversă. Lupin nu a trebuit decât să le mişte de aici.

— Aveți vreo dovadă?

— Dovadă? Vedeți această pată de ulei? Lupin a prevăzut chiar şi faptul că angrenajul va trebui uns, spuse Herlock Sholmès nu fără admirație.

— Atunci înseamnă că el cunoaştea şi cealaltă ieşire.
— Desigur. Aşa cum o cunosc şi eu, de altfel. Urmați-mă.
— În subterană?
— Vă este frică?
— Nu, dar sunteți sigur că nu vă rătăciți?
— Pot merge şi cu ochii închişi.

Coborâră mai întâi douăsprezece trepte, apoi alte douăsprezece şi încă de două ori alte douăsprezece. După aceea o luară pe un coridor ai cărui pereți arătau că au fost restaurați în nenumărate rânduri succesiv şi din care, în unele locuri, ieşeau picături de apă. Pământul de pe jos era umed.

— Trecem pe sub lac, remarcă Devanne cam temător.

Culoarul ajungea la o scară cu douăsprezece trepte, pe care le urcară cu greutate şi ajunseră într-o scobitură tăiată în piatră. Drumul se oprea aici.

— Drace, spuse Herlock Sholmès cu glas scăzut, numai pereți goi şi asta nu-i prea bine.

— Să ne întoarcem, spuse Devanne, căci, la urma urmei, nu văd nevoia de a şti mai mult. M-am edificat.

Dar, ridicându-şi privirea, englezul respiră uşurat; deasupra lor se găsea acelaşi mecanism ca şi la intrare. Nu avu altceva de făcut decât să mişte cele trei litere. Un bloc de granit se puse în mişcare. De partea cealaltă era piatra funerară a ducelui Rollon, pe care erau gravate în relief douăsprezece litere: Thibermesnil. Se aflau în micuța capelă în ruine despre care vorbise englezul.

— Şi se ajunge la Dumnezeu, adică la capelă, spuse el, repetând sfârşitul citatului.

— E posibil, izbucni Devanne uimit de perspicacitatea şi vivacitatea lui Herlock Sholmès, e posibil ca această simplă indicație să vă fi fost suficientă?

— Eh, zise englezul, era chiar inutilă. Pe exemplarul de la Biblioteca Națională, linia se termină în stânga, după cum ştiți şi dumneavoastră, cu un cerc, iar la, dreapta, ceea ce nu ştiți, cu o cruce mică, atât de ştearsă încât nu poate fi văzută

decât cu ajutorul unei lupe. Această cruce desemnează, în mod evident, capela în care ne aflăm.

Lui Devanne, sărmanul, nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— E nemaipomenit, miraculos şi totuşi de o simplitate copilărească! Cum de nimeni nu a descoperit niciodată acest mister?

— Pentru că nimeni nu a pus niciodată cap la cap cele trei sau patru elemente necesare, adică cele două cărți şi citatele... Nimeni în afară de Arsène Lupin şi de mine.

— Dar şi eu, obiectă Devanne, şi abatele Gélis... Ştiam şi noi cât ştiați şi dumneavoastră, dar totuşi...

Sholmes surâse.

— Domnule Devanne, nu toată lumea are capacitatea de a descifra enigme.

— Eu mă chinui de zece ani să descopăr misterul. Iar dumneavoastră, în zece minute...

— Eh, obişnuința...

Ieşiră din capelă şi englezul spuse mirat;

— Ia te uită, un automobil care aşteaptă!

— Dar e maşina mea!

— A dumneavoastră? Credeam că şoferul nu s-a întors.

— Da, aşa este... şi mă întreb...

Merseră până la maşină şi Devanne îl întrebă pe şofer:

— Eduard, cine ți-a spus să vii aici?

— Domnul Velmont, răspunse acesta.

— Domnul Velmont? Deci te-ai întâlnit cu el?

— Da, lângă gară şi mi-a spus să vin la capelă.

— Să vii la capelă! Dar de ce?

— Pentru a-l aştepta pe domnul... şi pe prietenul domnului...

Devanne şi Herlock Sholmès se uitară unul la celălalt. Devanne spuse:

— A înțeles că enigma va fi pentru dumneavoastră o nimica toată. Omagiul este delicat.

Un surâs de mulțumire apăru pe fața detectivului.

Omagiul îi plăcea. Spuse, dând din cap:

— E un om adevărat. De altfel, de cum l-am văzut, mi-am dat seama de asta.

— L-ați văzut?

— Da, ne-am întâlnit puțin mai devreme.

— Şi ştiați că este Horace Velmont, adică, vreau să spun, Arsène Lupin?

— Nu, dar nu mi-a trebuit mult timp pentru a-mi da seama că este el... După o anumită ironie pe care mi-a adresat-o.

— Şi l-ați lăsat să scape?

— Da, pe legea mea... Şi totuşi puteam să-l prind... Trecea şi o trupă de jandarmi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dar era o ocazie de care trebuia să profitați...

— Ba nu, domnule, spuse englezul cu semeție, când este vorba despre un adversar de talia lui Arsène Lupin, Herlock Sholmès nu profita de ocazii, ci le creează el.

Se făcuse târziu şi din moment ce Arsène Lupin făcuse dovada unei atracții fermecătoare trimițând maşina, trebuia profitat fără întârziere de acest lucru. Devanne şi Herlock Sholmès se instalară pe bancheta din spate a confortabilei limuzine. Eduard porni motorul şi plecară. Prin fața ochilor defilau câmpii şi pâlcuri de copaci. Deodată privirea lui Devanne fu atrasă de un pachețel aflat pe banchetă,

— Ia te uită, ce-o fi asta? Un pachet! Dar pentru cine? E pentru dumneavoastră.

— Pentru mine?

— Citiți ce scrie pe el:

„Pentru domnul Herlock Sholmès, din partea lui Arsène Lupin”.

Englezul luă pachetul, îl dezlegă, desfăcu cele două foi de hârtie cu care fusese învelit. Era un ceas.

— Ah! spuse el, gesticulând mânios.

— Un ceas, se miră Devanne, nu cumva?...

Englezul nu răspunse.

— Cum, e ceasul dumneavoastră! Arsène Lupin vă înapoiază ceasul! Dar dacă vi-l înapoiază înseamnă că mai întâi vi l-a luat... Va furat ceasul! Ah, asta-i bună, ceasul lui Herlock Sholmès subtilizat de Arsène Lupin! Doamne, Dumnezeule, ce nostim! Vă rog să mă scuzați, dar nu mă pot abține.

Şi după ce râse pe săturate, spuse cu convingere:

— Da, într-adevăr, e un om deosebit.

Englezul tăcea mâlc. Până în Dieppe, nu mai spuse nici măcar un cuvânt, rămânând cu ochii pironiți asupra peisajului ce se derula. Tăcerea lui era teribilă, imposibil de a-i pătrunde gândurile, o tăcere mai violentă decât mânia cea mai puternică. La debarcader spuse simplu, de această dată fără mânie, dar pe un ton în care se simțea întreaga voință şi energie a personajului:

— Da, este un om deosebit, un om pe umărul căruia voi avea plăcerea să pun această mână pe care v-o întind, domnule Devanne. Şi, vedeți dumneavoastră, am convingerea că Arsène Lupin şi Herlock Sholmès se vor reîntâlni într-o bună zi... Da, lumea este prea mică pentru ca ei să nu se întâlnească din nou... Şi în acea zi...

CUPRINS

Arestarea lui Arsène Lupin 4
Arsène Lupin la închisoare 20
Evadarea lui Arsène Lupin..... 42
Călătorul misterios 64
Colierul reginei 81
Şeptarul de cupă 99
Seiful doamnei Imbert 136
Perla neagră 149
Herlock Sholmès soseşte prea târziu.....164